

A

สัญลักษณ์ D ภาษาจีนออกเสียงเป็น อ. ตามหลักทางภาษาศาสตร์ เสียง อ. ว. ย. ถือว่าเป็นเสียง
กึ่งสระ กึ่งพยัญชนะ ดังนั้นเสียง อ. นี้จะพ้องเสียงกับพยัญชนะในกลุ่มเดียวกันนี้

鞍 – อาน

อานม้า (鞍 ān) คือที่รองนั่งบนหลังม้า

按 – อั้น

ราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้น รัฐบาลอั้น (按 àn) ไว้ไม่อยู่แล้ว

盎 – อ่าง

อ่าง (盎 àng) โบราณจัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ

澳 – อ่าว

ชาวประมงอาศัยอยู่บริเวณปากอ่าว (澳 ào) มาแต่โบราณ

凹 – เว้า

ดินยุบเป็นรอยเว้า (凹 āo) ลงไป

傲 – โอ (หัง)

ตามคำทำนายจีนบอกว่า คนที่มีเลือดกรุ๊ปโอเป็นคนที่เห็นแก่งานมากจึงมักไม่มีแฟน ชอบแก๊งทำท่าหยิ่ง
ยโสโอหัง (傲 ào) แต่ในใจลึก ๆ ก็ว่าวุ่นอยู่เหมือนกัน

* 傲岸 àoàn โอหัง

B

สัญลักษณ์ b ภาษาจีนออกเสียงเป็น บ. เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทยแล้วจะพ้องเสียงกับเสียงเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีการพ้องเสียงกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะออกเสียงเดียวกันคือ ริมฝีปาก ได้แก่ ป. พ. (ผ.)

八 – แปด

เลขแปดอ่านว่า ปา (八 bā) พ้องเสียงกับคำว่า ฟา (发 fā) แปลว่า ร่ำรวย จึงถือเป็นเลขมงคล

靶 – เป้า

แผ่นหินแกะสลักรูปนกกระจอกเทศของเฉียนหลงเป็นเป้า (靶 bǎ) ฝึกยิงธนูในสมัยโบราณ

罢 – ปลด

รัฐบาลจีนมีบทลงโทษปลด (罢 bà) ออกจากตำแหน่ง หากข้าราชการทุจริตการสอบเลื่อนขั้น (罢职 bà zhí ปลดออกจากตำแหน่ง)

磅 – ปอนด์ (คำยืม)

1 กิโลกรัม หนักประมาณ 2.2 ปอนด์ (磅 bàng)

谤 – ป้ายสี

เสพสุขเกินพอดี ถูกป้ายสี (谤 bàng) เหลือคณา

镑 – เงินปอนด์ (คำยืม)

เงิน 1 ปอนด์ (镑 bàng) สามารถแลกเงินหยวนได้ประมาณ 14 หยวน

包 – กระเป๋า

คนสมัยโบราณใช้ผ้าฝ้ายสี่เหลี่ยมทบมุมทั้งสี่ด้านเข้าหากันทำเป็นกระเป๋า (包 bāo)

剥 – ปอก

กินผลไม้ไม่ปอก (剥 bāo) เปลือกมีวิตามินสูง แต่ก็ต้องระวังสารพิษจากยาฆ่าแมลง

保 – ปกป้อง

เพลงจีนชื่อ “ปกป้อง (保 bǎo) ฮวงโห” เป็นหนึ่งในร้อยเพลงรักชาติจีนที่รัฐบาลส่งเสริมให้ประชาชนฟัง

* เพลงนี้ชื่อเพลงว่า ป่าวเว่ย หวงเหอ (保卫黄河 Bǎowèi Huánghé)

堡 – ป้อม

ป้อม (堡 bǎo) ปราณที่สูงที่สุดในโลกอยู่ที่พระราชวังไปตาลา แห่งทิเบต

报 – ป่าวร้อง

ผู้ใหญ่บ้านเดินตีกลองป่าว (报 bào) ร้องแจ้งข่าว

暴 – โปน โป่ง พอง บวม เป้ง ปูด

ตาถูกกระแทกจนบวมปวด (暴 bào) รีบไปพบจักษุแพทย์

背 - ปิด บัง

คุณปิด (背 bèi) บังฉันอยู่หรือเปล่า

* 背着 bèi zhe + สรรพนาม แปลว่า ปิดบัง

泵 - ปั๊ม (คำยืม)

น้ำไหลเบาต้องใช้เครื่องปั๊ม (泵 bèng) แรงดันสูง

绷 - ปริ

สาว ๆ ชอบสวมเสื้อรัดรูปแน่นจนแทบปริ (绷 bēng) เพื่อความเซ็กซี่

比 - เปรียบ

คำขวัญที่รัฐบาลจีนให้กับประชาชนคือ ดำรงชีวิตอยู่ในระบอบสังคมนิยม เป็นความสุขที่หาได้เปรียบ (比

bǐ)

庇 - ปิดบัง ปกป้อง

กฎหมายจีนระบุว่า การปกป้อง (庇 bì) ผู้กระทำผิดกฎหมายมีโทษจำคุก 3 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 ปี

闭 - ปิด

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ปักกิ่งปิด (闭 bì) ฉากลงอย่างงดงาม

蔽 - ปิดบัง ปกปิด

ข่าวที่ต้องการปิด (蔽 bì) บังมักถูกเปิดเผยอย่างรวดเร็ว

辫 - เปีย

การโกนผมแล้วถักเปีย (辫 biàn) เป็นสัญลักษณ์ของการยอมรับการเข้าปกครองของชาวแมนจู

* 辫子 biànzi ผมเปีย

变 - เปลี่ยน

ประเทศจีนเปลี่ยน (变 biàn) การปกครองเป็นสาธารณรัฐอย่างสมบูรณ์เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 1949

标 - เป้า

การกำหนดเป้า (标 biāo) หมายถึงให้ชัดเจนจะเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ

* 目标 mùbiāo เป้าหมาย

病 - ป่วย

เมื่อไปเยี่ยมคนป่วย (病 bìng) ก่อนกลับห้ามพูดว่า ลาก่อน เพราะถือเป็นกลางไม่ดี

跛 - เป๋

คำว่า “ขาเป๋” ภาษาจีนพูดว่า “ตุ้ย เป๋” (腿跛 tuǐ bǒ)

擘 - นิ้วโป้ง

นิ้วหัวแม่มือ เรียกว่า นิ้วโป้ง (擘 bò)

补 - ปะ โปะ บุ

เอาจักรยานยางรั้วไปปะ (补 bǔ) ที่ร้าน ค่าปะยาง 5-8 หยวน

掰 – บี แปะ

อักษรจีนที่แปลว่า “บี” (掰 bāi) ประกอบด้วยอักษรที่แปลว่า “มือ” ขนานสองข้าง มีคำว่า “แบ่ง” อยู่ตรงกลาง

般 – แบบ อย่าง

เสาะหาทั่วดินฟ้า หามีนคนแบบ (般 bān) ข้าไม้

膀 – บ่า (คำหลายความหมาย)

วันทั้งวันเอาแต่นั่งหน้าคอมพิวเตอร์ บ่า (膀 bǎng) ไม่ขยับ กายไม่เขยื้อน

膀 – บวม (คำหลายความหมาย)

ผู้ที่ เป็นโรคเบาหวานอาจมีอาการบวม (膀 bāng) ที่ใบหน้า

棒 – กระบอง ตะบอง

กระบอง (棒 bàng) สร้างคนดี

*棍棒 gùnbàng กระบอง

薄 – บาง

บนรูระบายลมของขลุ่ยจีนใช้เยื่อไผ่บาง ๆ (薄 báo) ปิดไว้ เพื่อให้เกิดแรงสั่นสะเทือนและมีเสียงดังเวลาเป่า

背 – แบก

กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นว่านักเรียนต้องแบก (背 bēi) กระเป๋าหนักอึ้ง จึงมีนโยบายแจกแท็บเล็ต

奔 – ตะบึง

ฝูงม้าวิ่งตะบึง (奔 bēn) อยู่กลางทุ่งหญ้ามองไกลอันกว้างใหญ่

绷 – บึง

เขากล่าวด้วยสีหน้าบึง (绷 bēng) ตั้งจากความไม่พอใจ

逼 – บีบ บังคับ

อย่าบีบ (逼 bī) บังคับให้ผู้อื่นเห็นชอบกับความคิดของตัวเอง

*逼迫 bīpò บีบบังคับ

扁 – แบน

รถที่ย่างแบน (扁 biǎn) แล้วไม่ควรขับต่อ

疤 – แผล

รอยสิ่วและรอยแผล (疤 bā) ที่เกิดจากสิ่วเป็นศัตรูตัวร้ายของวัยรุ่น

把 – พา

นโยบายของรัฐบาลกำหนดให้ชาวจีนที่มีลูกคนเดียว ดังนั้น ทุก ๆ วันพ่อแม่จะต้องพา (把 bǎ) ลูกไปส่งถึงโรงเรียนด้วยตนเองจึงจะวางใจ

白 – เฝือก (ขาว)

ช้างเฝือก (白 bái) ถือเป็นช้างที่มีความผิดปกติทางพันธุกรรม แต่คนไทยเชื่อว่าเป็นสัตว์มงคล
* 白象 bái xiàng ช้างเฝือก

败 – พ่าย แพ้

สำนวนจีนกล่าวว่า ความพ่ายแพ้ (败 bài) แพ้คือมารดาแห่งความสำเร็จ (失败是成功之母 shībài shì chénggōng zhī mǔ)
* 败北 bàiběi พ่ายแพ้

癍 – (แผล) เป็น

ยาตำรับจีนโบราณใช้มะเขือรักษารอยแผลเป็น (癍 bān)

板 – แผ่น

ไม้แผ่น (板 bǎn) ขาดแคลน โรงงานในจีนจึงผลิตไม้แผ่นจากเศษใบไม้อัดเป็นแผ่น

伴 – เพื่อน

ประเทศจีนสร้างเว็บไซต์ชื่อ “มีเพื่อน” (伴 bàn) เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารกับวัยรุ่น
* 有伴网 yǒu bàn wǎng เว็บไซต์มีเพื่อน

绊 – พัน

พัน (绊 bàn) แข็งพันขา ภาษาจีนพูดว่า ป่าน ไสว ป่าน เจี้ยว (绊手绊脚 bàn shǒu bàn jiǎo)

绑 – ผูก

ผูก (绑 bǎng) ไว้ได้แต่เพียงกาย แต่ผูกใจไว้ไม่อยู่

胞 – เผ่า

จีนใช้ความพยายามรวมได้หัวนด้วยนโยบายพี่น้องร่วมเผ่า (胞 bāo) พันธุ์เดียวกัน
* คำว่า “พี่น้องร่วมเผ่าพันธุ์” หรือ “พี่น้องร่วมท้อง” เรียกว่า ดงเปา (同胞 tóngbāo)

备 – พร้อม

เตรียมพร้อม (备 bèi) แต่ไม่ได้ใช้ ดีกว่าเวลาจะใช้แต่ไม่มีพร้อม

被 – ผ้าผวย

ร่วมบริจาคผ้าผวย (被 bèi) ช่วยคลายหนาวให้ผู้ยากไร้
* 被子 bèizi ผ้าห่ม

辈 – พวก

ผู้ก่อการร้ายพวกนี้เป็นพวก (辈 bèi) นินนาม
* 无名之辈 wúmíng zhī bèi พวกนินนาม

惫 – เพลีย

อาการอ่อนเพลีย (惫 bèi) เกิดจากการขาดวิตามิน B1 ซึ่งมีอยู่ในเนื้อสัตว์ เครื่องในสัตว์ กระเทียม และเห็ด

* 疲惫 píbèi อ่อนเพลีย

垠 – พลิก พรวน (ดิน)

ตัวอักษรที่แปลว่า “พรวน” (垠 bèn) ประกอบด้วยตัวอักษรที่แปลว่า “แบ่ง” อยู่ข้างบนและตัวอักษรที่แปลว่า “ดิน” อยู่ข้างล่าง มีความหมายตามตัวอักษรว่า “แบ่งดิน” ก็คือ “พรวนดิน” นั่นเอง

崩 – พัง

แผ่นดินไหวรุนแรง ตึกรามบ้านช่องพัง (崩 bēng) ครึ้นลงมา

布 – ผ้า

เครื่องทอผ้า (布 bù) ที่เก่าแก่ที่สุดของจีนเป็นเครื่องทอผ้าแบบนั่งพื้น

部 – ภาค

ภาค (部 bù) ตะวันตกของจีนเป็นพื้นที่ที่ประชากรยากจนที่สุด

坝 – ฝาย

ฝาย (坝 bà) กั้นน้ำมีประโยชน์ในการช่วยป้องกันน้ำท่วม ผลิตกระแสไฟฟ้า กักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร และเป็นแหล่งอาหาร เป็นต้น

C CH

สัญลักษณ์ C และ ch ภาษาจีนออกเสียงคล้ายกับ ช. ในภาษาไทย เสียง C ออกเสียงโดยใช้ปลายลิ้นกดที่หลังพยางค์แล้วออกเสียง ช. ส่วนเสียง ch ออกเสียงโดยการม้วนลิ้นขึ้นด้านบน แล้วออกเสียง ช. เมื่อเปรียบเทียบกับคำในภาษาไทย จะพ้องเสียงกับเสียงเดียวกันคือ ช.(จ.) และพ้องเสียงกับพยัญชนะที่เกิดจากอวัยวะในการออกเสียงเดียวกันคือ บริเวณหน้าลิ้นกับปุ่มเหงือกหลังฟันบน ได้แก่ จ. ท. ช.(ส)

擦 – เจียด เช็ด

คนเช็ด (擦 cā) รองเท้าที่เดินเจียด (擦 cā) ไปนั้นเป็นพี่น้องที่พลัดพรากจากกันมาหลายปี
 * 擦肩而过 cā jiān ér guò เดินเจียดไหล่ไป เป็นสำนวนหมายถึง เดินสวนไป

惨 – โหด ชั่ว

โหดโหดใจโหดชั่ว (惨 cǎn) ผิดมนุษย ฆ่าชิงทรัพย์สองตายาย
 * 惨无人性 cǎn wú rénxìng โหดชั่วผิดมนุษย

仓 – ฉาง (คำยืม)

ข้าวเต็มยุ้งฉาง (仓 cāng) เกษตรกรยิ้มรื่น

层 – ชั้น

กฎหมายจีนกำหนดให้ตึกที่มี 7 ชั้น (层 céng) ขึ้นไปสามารถติดตั้งลิฟต์ได้ ไม่นับรวมชั้น 1

蹭 – เชื้องช้า ชักช้า

เร็ว ๆ เข้า อย่ามัวชักช้า (蹭 cèng) อยู่เลย
 * 磨蹭 mócèng เชื้องช้า ชักช้า

茶 – ชา (คำยืม)

ชา (茶 chá) อูหลงที่มีชื่อเสียงเป็นชาที่ผลิตจากผู้เจียนและกวางตุ้ง

拆 – ฉีก

ก่อนทิ้งเอกสารการเงินต้องฉีก (拆 chāi) ออกเป็นชิ้น ๆ

禅 – ฌาน

การเข้าฌาน (禅 chán) เป็นการฝึกสมาธิตามหลักพุทธศาสนา
 * 坐禅 zuò chán นั่งฌาน นั่งสมาธิ

阐 – ชี้ ชี้แจง ชี้ชัด

การศึกษาวิจัยพื้นที่จีนเจียงซีชัด (阐 chǎn) ว่าต้องศึกษาประวัติศาสตร์ 3 ประการคือ ประวัติศาสตร์
 จีนเจียง วิวัฒนาการชาติพันธุ์ และพัฒนาการทางศาสนา
 * 阐明 chǎnmíng ชี้ชัด

尝 - ชิม

เปิดปากกึ่งเป็นอาหารที่ทุกคนต้องชิม (尝 cháng) เมื่อไปถึงปากกึ่ง

偿 - ชดใช้

ข่าวจากปากกึ่งเมื่อปี 2009 รายงานว่า เด็กหนุ่มคนหนึ่งขับรถชนคนแก่บาดเจ็บ ต้องชดใช้ 3 หมื่นหยวน แต่ครอบครัวฐานะยากจน ไม่มีเงินจ่าย จึงฆ่าตัวตายชดใช้ (偿 cháng)

扯 - จุด กระชาก

สำนวนจีนว่า “ลากลาก จุดจุด” (扯 chě) หมายถึง การทำอะไรแบบรี ๆ รอ ๆ ยื้อ ๆ ยุค ๆ ไม่ราบรื่น ไม่สะดวก ไม่คล่องแคล่ว คล้ายกับสำนวนไทยว่า ยื้อยุดจุดกระชาก

* สำนวนนี้คือ 拉拉扯扯 (lālā chěchě) ลากลาก จุดจุด

晨 - เช้า

หนังสือพิมพ์จีนของหลายเมืองนิยมตั้งชื่อให้มีคำว่า เช้า (晨 chén) อยู่ด้วย เช่น หนังสือพิมพ์ข่าวเช้า อุฮั่น (武汉晨报 Wǔhàn chén bào) หนังสือพิมพ์ข่าวเช้าจงชิ่ง (重庆晨报 Chóngqing chén bào) เป็นต้น

谌 - เชื้อ เชื้อถือ

คำว่า เงิน (谌 chén) แปลว่า เชื้อ จึงนิยมใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจ เช่น 谌信公司 (chén xìn gōngsī) หมายถึง บริษัทเชื้อถือ เป็นต้น

趁 - ช้วง ชิง ฉวย ฉกฉวย

สำนวนจีนกล่าวว่า อย่าฉกฉวย (趁 chèn) โอกาสยามที่ผู้อื่นเดือดร้อน

* 别趁人之危 (bié chèn rén zhī wēi) อย่าฉกฉวยโอกาสยามที่ผู้อื่นเดือดร้อน

称 - ชื่อ

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเรียกชื่อ (称 chēng) โดยย่อว่า P.R. China หรือ P.R.C ย่อมาจากคำว่า People's Republic of China

* 简称 (jiǎnchēng) ชื่อย่อ / 全称 (quánchēng) ชื่อเต็ม

称 - ชั่ง

ชาวจีนมีวิธีดูดวงของเด็กแรกเกิดจากการชั่ง (称 chēng) น้ำหนัก เรียกว่า ชั่งกระดูกดูดวง (称骨算命 chēng gǔ suànmìng)

城 - เมือง (ตรงกับภาษาไทยว่า เชียง)

คำว่า เชียงใหม่ แปลแบบตรงตัวเป็นภาษาจีนว่า ชินเจิง (新城 xīnchéng) แต่ภาษาจีนเรียกทับศัพท์ว่า ชิงม่าย (清迈 Qīngmài)

秤 - ตาชั่ง

ตาชั่ง (秤 chèn) ของจีนสามารถสืบสาวขึ้นไปได้ถึงยุคกลางของสมัยขุนซิว ใช้ในการชั่งทองคำ

迟 - ช้า

หิมะปีนี้มาช้า (迟 chí) กว่าปีที่แล้วไปหนึ่งเดือน นักพยากรณ์อากาศกล่าวว่า ที่อากาศแปรปรวนแบบนี้เป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน

匙 – ช้อน

ช้อน (匙 chí) ในประวัติศาสตร์จีนสามารถสืบขึ้นไปได้ถึงยุคหินใหม่เมื่อราว 7,000 ปีมาแล้ว

冲 – ชง (คำยืม)

ชาวจีนพิถีพิถันกับการชง (冲 chōng) ชามาก การชงชาต้องให้ความสำคัญกับชา น้ำ กาน้ำ แก้ว และวิธีการต้ม จึงจะได้รสชาติที่แท้จริง

触 – ชน

ไต่ดับ มองไม่เห็น เดินคลำหาไฟฉาย ชน (触 chù) เขากับอะไรก็ไม่รู้

窗 – ช่อง (หน้าต่าง)

ขอเชิญหมายเลข 100 ที่ช่อง (窗 chuāng) บริการหมายเลข 1 ค่ะ

* ช่องบริการที่ธนาคารในภาษาจีนเรียกว่า ช่องไขว่ (窗口 chuāngkǒu)

闯 – ชน (พุ่งชน ทะลุออกไป)

คำว่า ชน (闯 chuǎng) อักษรจีนประกอบด้วยคำว่า ม้า (马 mǎ) วิ่งชนประตู (门 mén) สื่อความหมายว่า พุ่งชน ทะลุออกไป

吹 – โขย (เป่า)

ฟ้าสีคราม พุงสีเขียว ลมโขย (吹 chuī) พลิ้ว แลเห็นทิววัดเกาะ กลอนบทนี้บรรยายภาพของทุ่งหญ้าบริเวณเชิงเขาชื่อเล่อ (敕勒 Chìlè) แห่งทุ่งหญ้ามองไกล

* กลอนบทนี้คือ 天苍苍野茫茫风吹草低现牛羊 (tiān cāngcāng yě mángmáng fēng chuī cǎo dī xiàn niú yáng)

陲 – ชายแดน

เมืองฝั่งเสียของมณฑลกว่างซีเป็นชาย (陲 chuí) แดนทางใต้สุดของประเทศจีน นับเป็นประตูสู่ประเทศอาเซียนของจีน

* 边陲 (biānchuí) ชายแดน

醋 – น้ำส้มสายชู

เมื่อเป็นหวัด ชาวจีนจะต้มน้ำส้มสายชู (醋 cù) ตั้งไว้กลางบ้านให้สูดดมไอรยะเหย เพื่อแก้อาการหวัด

篡 – ชวงชิงตำแหน่ง ชวงชิงบัลลังก์

ในสมัยโบราณ การชวงชิง (篡 cuàn) บัลลังก์ไม่เพียงฆ่ากษัตริย์องค์เดิมเท่านั้น แต่ต้องฆ่าพ่อ แม่ พี่น้อง และญาติให้หมด เพื่อป้องกันการกลับมาแก้แค้นภายหลัง

村 – ชุมชน ชนบท

ชุมชน (村 cūn) ที่เก่าแก่ที่สุดของปักกิ่งอยู่ในเขตฝางซาน (房山区 Fángshān qū)

嘈 – เจี้ยวจ้าว

ที่ประเทศจีนมีป้ายห้ามพูดคุยเสียงดังเจี้ยวจ้าว (嘈 cáo)

* 禁止喧哗 (jìnzhǐ xuānhuá) ห้ามคุยกันเสียงดัง

蝉 – จักจั่น

คำว่า “จักจั่น” ภาษาจีนเรียกว่า ฉาน (蝉 chán) มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า จื่อเหลี่ยว (知了 zhī liǎo)

吵 – เจียวจ้าว

ชาวจีนคุยกันเสียงดังเจียวจ้าว (吵 chǎo) ชาวไทยเห็นเข้าคิดว่าเขาทะเลาะกัน

沉 – จม

ไททานิกเป็นเรื่องราวของเรือโดยสารที่จม (沉 chén) อยู่ใต้มหาสมุทร

猜 – ทาย

เกมทาย (猜 cāi) อักษรเป็นกิจกรรมทางภาษาอย่างหนึ่งของจีน เช่น ทายดูสิ อักษรอะไรข้างบนก็ได้ ข้างล่างก็ได้

* คำตอบคือ 哥 อ่านว่า เกอ (gē) แปลว่าพี่ชาย ตัวอักษรนี้ประกอบด้วยตัว 可 อ่านว่า เซอ (kě) แปลว่า ได้ 2 ตัววางไว้ด้านบนและล่าง

搽 – ทา

ผีผูกคอตายยังทา (搽 chá) แป้ง เปรียบเทียบว่า แม้แต่ตายก็ยังกลัวเสียหน้า

* 吊死鬼搽粉-死要脸 (diàosǐguǐ chá fěn-sǐ yào liǎn) เป็นคำคำเชิงประชดประชันว่า กลัวเสียหน้าจนถึงวินาทีสุดท้ายก็ยังไมยอมเสียหน้า

财 – ทรัพย์

ทรัพย์ (财 cái) แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ สงหาริมทรัพย์ อสงหาริมทรัพย์ และทรัพย์สินทางปัญญา

* 动产 (dòngchǎn) สงหาริมทรัพย์ / 不动产 (búdòngchǎn) อสงหาริมทรัพย์ / 知识财产 (zhīshí cáichǎn) ทรัพย์สินทางปัญญา

厕 – ส้วม

ส้วม (厕 cè) สาธารณะจะมีป้ายสีฟ้าเขียนว่า W.C.

* W.C. ย่อมาจาก Water Closet

颤 – สั่น ครั่น

โรคมือสั่น (颤 chàn) ในผู้สูงอายุเกิดจากระบบประสาททำงานผิดปกติ

赤 – ชื่อสัตย์

เกิดเป็นคนต้องชื่อสัตย์ (赤 chì) เพื่อตอบแทนแผ่นดิน

* สำนวนนี้คือ 赤心报国 (chì xīn bàoguo) หมายถึง มีใจชื่อสัตย์ ตอบแทนคุณแผ่นดิน

持 – ถือ

รัฐบาลควบคุมดูแลการถือ (持 chí) หุ้นของนักการเมืองอย่างเข้มงวด

* 持股 (chí gǔ) ถือหุ้น

D

สัญลักษณ์ d ภาษาจีนออกเสียงเป็น ต. เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทย จะพ้องเสียงกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะออกเสียงเดียวกันคือ ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือกหลังฟันบน ได้แก่ ต. ต. ท. (ถ.)

答 – ตอบ

มีเว็บไซต์หนึ่งของจีนเป็นเว็บไซต์ที่สามารถเขียนเข้าไปถามทุกเรื่องที่ยากรู้ ชื่อเว็บ “ถามได้ตอบ (答 d á) ได้”

* 可问可答 (kě wèn kě dá) ถามได้ตอบได้

大 – โต

ลูกโต (大 dà) ขึ้นทุกวัน ๆ พ่อแม่ก็แก่ลงทุกวัน ๆ เช่นกัน

* 长大 zhǎng dà เจริญเติบโต

打 – ตี

ตามความเชื่อของคนจีน ถ้าฝันว่าคนในบ้านถูกตี (打 dǎ) จนเสียชีวิต จะมีสมาชิกในบ้านเพิ่มขึ้น

傣 – ไต

ชาวไต (傣 dǎi) อาศัยอยู่ที่เมืองเซียงรุ่ง สิบสองปันนาของประเทศจีน พูดภาษาไต (傣 dǎi) คล้ายกับภาษาไทยถิ่นเหนือหรือภาษาล้านนา

* 人民代表 (rénmín dàibiǎo) ผู้แทนราษฎร

但 – แต่

การแพทย์แผนจีนถือว่า การกินกระเทียมสามารถป้องกันโรคแผลพุพอง ช่วยบำรุงร่างกาย แต่ (但 dà n) กินมากไม่ดี เพราะจะทำลายระบบประสาทและสายตา

当 – ต่อ

สำนวน 当面错过 (dāngmiàn cuòguò) หมายถึง พลาดโอกาสไปต่อ (当 dāng) หน้าต่อตา

挡 – ต้าน

อำนาจทางเศรษฐกิจของจีนถาโถมรุนแรงมาก หลายประเทศต้าน (挡 dǎng) ไม่อยู่

得 – ต้อง

การทำงานของรัฐจะต้อง (得 děi) บริสุทธิ์ ยุติธรรม และเปิดเผย

凳 – ตั่ง (คำขี้ม)

ตั่ง (凳 dèng) ของจีนมีรูปทรงหลากหลาย ที่หลัก ๆ มีทรงสี่เหลี่ยม แปดเหลี่ยม และทรงกลม ใช้วางสุราและจอกสุราในงานเลี้ยง เป็นต้น

低 – ต่ำ

จากการสำรวจรายได้ของแต่ละอาชีพใน 28 ประเทศ อาชีพพอจารย์มหาวิทยาลัยของประเทศจีนเงินเดือนต่ำ (低 dī) ที่สุดประมาณ 4,500 หยวน

底 – ใต้

โลกใต้ (底 dǐ) ทะเลที่ลึกที่สุดในโลกอยู่ที่ร่องทะเล Mariana มีความลึก 10,911 เมตร

点 – แด้ม

จิตรกรค่อย ๆ แด้ม (点 diǎn) สีลงบนกระดาษ

奠 – ตั้ง

ก่อนหน้าการตั้ง (奠 diàn) เมืองหลวงปักกิ่ง เมืองหลวงของจีนตั้งอยู่ที่หนานจิง

掉 – ตก (หล่น)

เหตุการณ์เด็กตก (掉 diào) ตึกที่จีนเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เนื่องจากที่פקอาศัยของชาวจีนเป็นตึกสูง

钓 – ตก (ปลา)

มีป้ายห้ามตก (钓 diào) ปลาในทะเลสาบกลางสวนสาธารณะ

* 禁止钓鱼 jìnzhǐ diàoyú ห้ามตกปลา

叮 – ต่อย

แพทย์แผนจีนใช้ผึ้งต่อย (叮 dīng) บนผิวหนังผู้ป่วยเพื่อรักษาโรค

钉 – ตอก

ชาวจีนถือว่า ถ้าภรรยากำลังตั้งท้อง สามีห้ามตอกตะปู (钉 dìng) มิเช่นนั้นลูกเกิดมาหน้าจะเป็นรู ๆ

动 – (ไหว) ดิง

สัตว์บางชนิดเวลาตกใจจะแก้มตายโดยการหยุดนิ่งไม่ไหวติง (动 dòng)

洞, 峒, 洞 – ทั้งสามคำนี้อ่านว่า ดิง เหมือนกัน ตรงกับภาษาไทยว่า ถ้ำ

ถ้ำ (洞 dòng) ที่ลึกที่สุดในโลกคือ ถ้ำ Voronya ใน Georgia

斗 – ตุ่ม

ชาวจีนมีสำนวนเกี่ยวกับการทำมาค้าขายว่า ชั่งตรง ตุ่ม (斗 dǒu) เต็ม หมายความว่า ต้องทำมา

ค้าขายอย่างสุจริต

* สำนวนนี้คือ 秤平斗满 (chèng píng dòu mǎn)

斗 – ต่อสู้

ชนกลุ่มน้อยของจีนที่มีเทศกาลต่อสู้ (斗 dòu) สู้วัว คือ ชาวเหมียว ชาวดิง และชาวหลี่

嘟 – เสียงดังตุ๊ด ๆ

กรุณาฝากข้อความของท่านหลังได้ยินเสียงสัญญาณตุ๊ด (嘟 dū)

堵 – ตัน อุดตัน

หลังพายุทรายพัดเข้าปักกิ่ง ทำให้ท่อน้ำอุดตัน (堵 dǔ) หลายแห่ง

杜 – นกแขกเต้า

มีเพลงจีนเพลงหนึ่งชื่อเพลง “ดอกนกแขกเต้า” (杜 dù) เป็นเพลงสดุดีวีรบุรุษของชาติจีน

* เพลงนี้ชื่อ 映山红 (yìng shān hóng) เป็นชื่อดอกไม้พื้นเมืองของชนเผ่าอี ภาษาพื้นเมืองเรียกว่า ดอกนกแขกเต้า

段 – ตอน ท่อน

เพลงชาติจีนท่อน (段 duàn) แกร์ร้องว่า “ลูกขึ้นเถิด เหล่าปวงชน ผู้ไม่ยอมทนเป็นทาส เขาเลือดเนื้อสร้างกำแพงของชาติขึ้นมาใหม่”

缎 – ผ้าต่วน

ผ้าต่วน (缎 duàn) ถือกำเนิดขึ้นที่ประเทศจีน มีบันทึกเกี่ยวกับผ้าต่วนครั้งแรกในสมัยฮั่น

对 – ต่อ (ถูก) ต້อง

ไม่ว่าความคิดนั้นจะถูกต້อง (对 duì) หรือไม่ ทางที่ดีควรพูดกันต่อ (对 duì) หน้าจะดีกว่า

吨 – ตัน

ประเทศจีนนำเข้าข้าวหอมมะลิจากไทยเฉลี่ยปีละ 250,000 ตัน (吨 dūn)

炖 – ตุ่น (คำยืม)

ไกด์ำตูน (炖 dùn) ยาจีนเป็นอาหารบำรุงร่างกายที่ลือชื่อของจีน

踱 – เตรีดเตรไปมา

วันวันไม่ทำอะไร เขาแต่เตรีดเตร (踱 duó) ไปมาทั้งวัน

* จำนวนนี้คือ 踱来踱去 (duó lái duó qù)

剁 – ตัด

การลงโทษในสมัยโบราณมีโทษตัด (剁 duò) คอประหารชีวิต

堕 – ตก

คนดีขึ้นสวรรค์ คนบาปตก (堕 duò) นรก

* 堕入地狱 (duò rù dìyù) ตกนรก

丹 – สีแดง

ชาวจีนชอบสีแดง (丹 dān) เพราะเป็นสีแห่งความรุ่งเรือง

斗 – ดาว

รถยนต์ยี่ห้อชูชุกีในประเทศจีนใช้ชื่อยี่ห้อว่า ดาว (斗 dǒu) เหนือ

* 北斗星 (běidǒuxīng) ดาวเหนือ

得 – ได้

ปัจจุบันประเทศจีนได้ (得 dé) รับการยอมรับจากนานาประเทศมากขึ้นทุกขณะ

单 – เดี่ยว โทน (ลูกโทน)

ห้องมาตรฐานในโรงแรม หมายถึง ห้องพักที่มีเตียงเดี่ยว (单 dān) สองเตียง

* 标准间 (biāozhǔn jiān) ห้องมาตรฐาน

胆 – ตี (น้ำตี)

ชาวจีนเชื่อว่า ตี (胆 dǎn) งู ตีหมี่เป็นยาชูกำลัง จึงนำมาผสมเป็นยาตองเหล้า

独 – เดี่ยว เดี่ยว

รัฐบาลจีนมีนโยบายมีลูกชายหรือลูกสาวคนเดียว (独 dú) เพื่อลดจำนวนประชากร

* ภาษาจีนเรียกว่า 独生子女 (dúshēng zǐnǚ)

朵 – ดอกไม้

ดอก (朵 duǒ) ไม้ประจำชาติของจีนคือ ดอกโบตั๋น

达 – ถึง

ในปี 2012 GDP ของจีนเพิ่มสูงถึง (达 dá) 8.2% และคาดว่าจะเพิ่มสูงถึง 8.3% ในปี 2013

代 – แทน

ผู้แทน (代 dài) ราษฎรจะมีสักกี่คนที่เป็นตัวแทนของราษฎรได้

待 – (คอย) ทำ

คำว่า ทำ (待 dài) ในภาษาเหนือและภาษาอีสานแปลว่า คอย

袋 – ถุง

ที่ประเทศจีนรณรงค์ให้ใช้ถุง (袋 dài) ผ้าเพื่อช่วยลดโลกร้อน เมื่อซื้อของตามซูเปอร์มาร์เก็ตจะไม่มีการพลาสติกใส่ของให้ ต้องซื้อต่างหาก

啖 – ทาน

เขื่อนเนื้อตัวทาน (啖 dàn) เป็นสำนวนที่บอกว่า ความกล้าหาญเป็นสิ่งที่ดี แต่ความกล้าหาญแบบไร้สตินำมาซึ่งหายนะกับตนเอง

* สำนวนนี้คือ 割肉自啖 (gē ròu zì dàn)

到 – ถึง

ตรุษจีนมาถึง (到 dào) แล้ว ชาวจีนหน้าซึ้นตาบาน อวยพรปีใหม่

道 – ทาง

ทาง (道 dào) หลวงแผ่นดินของจีนนับถึงปี 2006 มีความยาวทั้งสิ้นรวม 4.54 หมื่นกิโลเมตร

* 国道 (guó dào) ทางหลวงแผ่นดิน

倒 – ถอย

การเดินถอย (倒 dào) หลังเป็นวิธีการออกกำลังกายที่ดื้ออย่างหนึ่ง

登 – ขึ้น

ในประเทศจีน เวลาพลบค่ำมักมีคนถีบ (登 dēng) สามล้อนำหนังสือเก่ามาวางขาย

地 – (พื้น) ที่

ประเทศจีนมีพื้นที่ (地 dì) เท่ากับประมาณ 22 เท่าของประเทศไทย

第 – (ลำดับ) ที่

ประเทศจีนมีพื้นที่ปลูกไผ่ยาสูบมากเป็นอันดับที่ (第 dì) หนึ่งของโลก

玷 – แค้น

ในสมัยโบราณจะใช้แค้น (玷 diàn) เป็นที่บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ใช้วางของกำนัลเพื่อมอบ

顶 – ทุน

กิจกรรมเงินที่นิยมอย่างหนึ่งคือ การทุน (顶 dǐng) ถ้วยไว้บนหัว

锭 – แ่ง

ชาวจีนในสมัยโบราณรู้จักการหลอมทองคำและเงินให้เป็นทองแ่ง (锭 dìng) เงินแ่งรูปเรือ ใช้เป็นเงินตรา

定 – เที่ยง (เที่ยงแท้)

มีหลักคำสอนของหลวงจีนบทหนึ่งว่า จิตใจไม่เที่ยง (定 dìng) ก็คือเป็นตายนั้นแล จิตใจเที่ยงฉันใด ก็จะมีทางออกฉันนั้น

兜 – ถุง

เข้าห้องน้ำไม่มีกระดาษ ไม่มีน้ำ ในถุง (兜 dōu) มีเงิน 100 บาท กับรูปแฟน คุณจะใช้อะไรเช็ด

豆 – ถั่ว

สำนวนจีนที่ว่า ปลูกแตงได้แตง ปลูกถั่ว (豆 dòu) ได้ถั่ว หมายความว่า ทำเช่นไรก็ได้รับผลเช่นนั้น

* สำนวนนี้คือ 种瓜得瓜, 种豆得豆 (zhòng guā dé guā, zhòng dòu dé dòu)

赌 – ทำ

การทำ (赌 dǔ) พนันบอล ไม่ได้เกิดแต่ในประเทศไทย ประเทศจีนเองก็ระบาดหนักเช่นกัน

肚 – ท้อง

ตามความเชื่อของชาวจีน ถ้าฝันว่าตนเองท้อง (肚 dù) ใหญ่ ทำนายว่าเรื่องเลวร้ายจะผ่านไป เรื่องสมดังใจจะเข้ามา

断 – ท่อน ตอน

ตะเกียบหนึ่งอันหักเป็นท่อน (断 duàn) ได้ง่าย ตะเกียบสิบอันหักยาก

钝 – ทุ่ ทุ้ (ภาษาถิ่น)

กำลังและสมองก็เหมือนดินสอ แรก ๆ แหลมคม ใช้งานนานไปก็ทุ่ (钝 dùn)

墩 – ตอน

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ปี 2555 พยากรณ์ว่า นาในที่ลุ่มจะได้ผลบริบูรณ์ดี แต่นาในที่ตอน (墩 dūn) จะเสียหายบ้าง

戮 – ตัด

เพื่อความปลอดภัยของราชสำนัก ฮองเต้ต้องตัด (戮 duō) ตอนอำนาจของอำมาตย์ลง เพื่อมิให้เป็น การชองสมกำลังก่อการกบฏ

踩 – กระทับ

หุ้่นวันนี้อ่อนไหว่มาก ฉันแค่กระทับ (踩 duò) ทำก็ร่วงลงมาทั้งแผง

E

อวัยวะในการออกเสียงนี้เหมือนกับเสียง อ. ในภาษาไทย คือ เปล่งเสียงออกมาจากคอ การพ้องเสียงกับภาษาไทยจะพ้องเสียงกับเสียง อ. และเสียงที่เกิดจากอวัยวะที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ ห. (ฮ.)

鞭 – แอก

แอก (鞭 è) คือ เครื่องมือที่ทำจากไม้เนื้อแข็ง ลักษณะโค้งงอ ไว้สวมคอวัวควายเพื่อลากคันไถ ส่วนวน “ปลดแอก” จึงหมายถึง การปล่อยให้เป็นอิสระจากพันธนาการ

阙 – อุด

หากมนุษย์สามารถอุด (阙 è) หกสัมผัสได้ ก็จะไปสู่ความสงบ

鸕鶿 – อีมี (คำขิม)

นกอีมี (鸕鶿 érmíáo) เป็นสัตว์ตระกูลนกที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของโลก

鹅 – ห่าน

วัฒนธรรมจีนถือว่าห่าน (鹅 é) เป็นสัตว์มงคล ช่วงเทศกาลผู้คนนิยมมอบห่านให้กันเป็นของขวัญเพื่อใช้เป็นอาหาร อย่างในมณฑลหูหนาน เมืองหย่งโจวก็ใช้ห่านเป็นสินสอดในการหมั้นและแต่งงาน

饿 – หิว

ก่อนยุคปลดปล่อย ประชาชนตกอยู่ใต้การปกครองของชนชั้นศักดินา ต้องเผชิญกับความหิว (饿 è) โหยอย่างสาหัส

耳 – หู

หกสัมผัสที่ว่าคือ ปิดตา อุดหู (耳 ěr) อุดจมูก อุดปาก ปิดกาย ปิดความคิด

F

อวัยวะในการออกเสียง f คือ ฟันบนกับริมฝีปาก ฟ้องเสียงกับเสียงเดียวกัน คือ ฟ. และเสียงที่เกิดจากอวัยวะที่ใกล้เคียงกัน คือ ริมฝีปาก ได้แก่ พ. (ผ.) ป. บ.

伐 – ฟัน

ฟัน (伐 fá) เป็นคำกริยา เช่น ฟันไม้ มีกลอนจีนที่มีชื่อเสียงบทหนึ่งชื่อ “ฟันไม้” กวีเกิดแรงบันดาลใจจากเสียงนกร้องในยามที่คนตัดไม้ฟันต้นไม้ในป่า

* กลอนชื่อ 《伐木》(fá mù) แปลว่า ฟันไม้

犯 – ฝืน ฝ่าฝืน

ปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นยาก ฝ่าฝืน (犯 fàn) กฎระเบียบนั้นง่าย

方 – ฝ่าย ฝั่ง

ทั้งสองฝั่ง (方 fāng) ยอมรับข้อเสนอมือเพื่อร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจจะหว่างกัน

丰 – เฟื่องฟู

เทศกาลไหว้พระจันทร์เป็นเทศกาลเฉลิมฉลองการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่อุดมสมบูรณ์เฟื่องฟู (丰 fēng) เป็นช่วงเวลาแห่งความอímอกอímใจที่เกษตรกรมีความสุข ชมจันทร์ กินขนมไหว้พระจันทร์ได้ต่าง ๆ ซึ่งก็เป็นผลผลิตธัญพืชที่มาจากน้ำพักน้ำแรงนั่นเอง

芳 – ฟุ้ง

กลิ่นดอกไม้ในสวนหอมฟุ้ง (芳 fāng) ไปทั่ว

烽 – ไฟ (ไฟสัญญาณ)

ไฟสัญญาณป้องกันเขตแดนในสมัยโบราณเรียกว่า เฟิง (烽 fēng) ต่อมาแผลงความหมายไป ใช้กับคำที่หมายถึง สัญญาณต่าง ๆ เช่น 烽鼓 (fēnggǔ) แปลตามตัวคือ สัญญาณลั่นกลอง สื่อความหมายถึงสงคราม

复 – ฟิ้น

หมอจีนบอกว่า หลังการผ่าตัดจะเสียเลือดมาก แนะนำให้กินตับ เลือดสัตว์ เนื้อไก่ ไช้ไก่ จะช่วยให้ร่างกาย

ฟื้น (复 fù) ตัวได้เร็วขึ้น

* 恢复 (huī fù) ฟิ้นจากอาการเจ็บป่วย กลับมาเป็นเหมือนเดิม

孵 – ฟัก (ไข่)

เปิดกับไก่ใช้เวลาฟัก (孵 fū) ไข่ไม่เท่ากัน ไก่ใช้เวลา 21 วัน เป็ดใช้เวลา 28 วัน

筏 – แพ (ลอยน้ำ)

ผู้คนที่อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของแม่น้ำแยงซีเกียงนิยมใช้ไม้ไผ่สานเป็นแพ (筏 fá) ลอยน้ำเรียกว่า จูผา (竹筏 zhúfá) ซึ่งก็แปลว่า แพไม้ไผ่ นั่นเอง

发 – ผม

คนจีนในสมัยโบราณมีวิธีบำรุงรักษาเส้นผม (发 fà) ให้สวยงามด้วยการ “หมั่นหวี อย่าหมั่นสระ” นับเป็นภูมิปัญญาในการบำรุงรักษาเส้นผมอย่างหนึ่ง

翻 – พลิก

คนจีนโบราณเชื่อว่าได้พิภพมี “วัวยักษ์” เมื่อวัวพลิก (翻 fān) ตัวจะเกิดแผ่นดินไหว คำที่หมายถึง “แผ่นดินไหว” ในสมัยโบราณจึงเรียกว่า “วัวดิน” ปัจจุบันคำว่า “วัวดิน” ที่แปลว่าแผ่นดินไหวพบในเอกสารโบราณ แต่ในได้หวั่น ฮองกง ยังเรียกแผ่นดินไหวว่า “วัวดิน” อยู่

* 地牛 (dì niú) วัวดิน (แผ่นดินไหว)

凡 – พื้น ๆ ธรรมดา ๆ

สิ่งที่มองว่าพื้น ๆ (凡 fán) มักเป็นของไม่ธรรมดา

* ส่วนวนนี้คือ 平凡又不平凡 (píngfán yòu bù píngfán)

反 – พลิก

ง่ายเหมือนพลิก (反 fǎn) ฝ่ามือ ส่วนวนจีนพูดว่า “อี้ หู ฝ่ามือข้าง” (易如反掌 yì rú fǎnzhǎng)

泛泛 – ผิวเผิน

ดูแบบผิวเผิน (泛泛 fàn fàn) แล้ว สิ้นคำนี้ก็ไม่มีสิ่งปิดกั้นอะไร

妨 – ภัย

อักษรจีนตัวนี้ประกอบด้วย 女 (nǚ) แปลว่า ผู้หญิง สื่อถึงคนในครอบครัว และอักษร 方 (fāng) แปลว่า ฝั่ง สื่อความหมายถึง ประเทศรอบข้าง อักษรนี้หมายความว่า เมื่อกองทหารออกรบถูกครอบครัวขัดขวาง เป็นเหตุนำมาซึ่ง “ภัย” (妨 fáng) ของชาติ

非 – ผิด

ในสถานศึกษาของจีนมีคำขวัญเพื่อรณรงค์วัฒนธรรมทางสังคมว่า “รู้ถูกผิด (非 fēi) คิดรักเกียรติ รู้ละเอียด รักชากฎหมาย ใส่ใจวัฒนธรรม”

* คำขวัญนี้คือ 明是非, 知荣辱, 守法纪; 讲文明 (míng shì fēi, zhī róng-rǔ, shǒu fǎ jì; jiǎng wén míng)

拂 – บัด พัด

พายุทรายพัด (拂 fú) เอาฝุ่นทรายเข้ามาเต็มบ้าน ต้องใช้ไม้ขนไก่บัด (拂 fú) ฝุ่นตลอดเวลา

* 拂尘 (fú chén) บัดฝุ่น

焚 – เผา

แต่เดิมชาวฮั่นประกอบพิธีศพโดยการฝัง ต่อมาในปี 1956 รัฐบาลจีนเห็นว่าการฝังศพเป็นการสิ้นเปลืองพื้นที่ สิ้นเปลืองโลงไม้ จึงมีนโยบายให้ประกอบพิธีศพโดยการเผา (焚 fén) ปี 1958 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม นายหวงจิ่ง (黄敬 Huáng Jìng) ถึงแก่กรรม จึงเป็นรัฐมนตรีคนแรกที่ประกอบพิธีศพโดยการเผา

粉 – ผง ฝุ่น

ผง (粉 fěn) รากบัวเป็นของฝากชั้นชื่อของเมืองหางโจว มีสรรพคุณช่วยบำรุงระบบทางเดินหายใจ บำรุงเลือด แก้อ่อนใน แก้อโรคเลือดกำเดาไหล

蜂 – ผึ้ง

ปัจจุบันแพทย์แผนจีนนิยมใช้ผึ้ง (蜂 fēng) เป็นยาบำรุงและรักษาโรคต่าง ๆ แต่การรับประทาน ผึ้งที่ยังไม่ได้ผ่านกระบวนการทางยามีอันตราย อาจได้รับพิษได้

逢 – พบ

วันที่ 7 เดือน 7 (ก.ค.) ตามตำนานเรื่อง “สาวทอผ้ากับหนุ่มเลี้ยงวัว” หนึ่งปีจะได้พบ (逢 féng) กัน หนึ่งครั้งกันที่สะพานสาธิตา วันนี้จึงถือเป็นวันแห่งความรักตามแบบฉบับของจีน

* ตามตำนานเล่าว่า ผึ้งนกสาธิตาจะต่อตัวกันเป็นสะพานเพื่อให้สาวทอผ้าและหนุ่มเลี้ยงวัวได้มาพบกัน

佛 – พุทธ

ศาสนาพุทธ (佛 fó) เผยแพร่เข้าสู่ประเทศจีนเมื่อใดนั้นยังไม่เป็นที่แน่ชัด แต่ส่วนใหญ่เชื่อกันว่าเข้ามา ในยุคพระเจ้าฮั่นหมิงตี้ (ค.ศ. 25 – ค.ศ. 75)

夫 – ผัว

ผัว (夫 fū) เมียชาวจีนคู่หนึ่งถูกรัฐบาลสหรัฐอเมริกาฟ้องศาลดำเนินคดีข้อหาทำแผ่นก๊อปโปรแกรม คอมพิวเตอร์

肤 – ผิว

ผลไม่สีแแดงและสีดำมีสารสำคัญช่วยกระชับผิว (肤 fū) ไม่ให้เหี่ยวย่น

服 – ผ้า เสื้อผ้า

บริเวณที่เป็นแหล่งผลิตเสื้อผ้า (服 fú) ที่สำคัญของจีนคือ กวางตุ้งและฝูเจี้ยน

浮 – ฟุ้ง

โรคแอนแทรกซ์เกิดจากสปอร์ของเชื้อแบคทีเรียที่อยู่ในดินปลิวฟุ้ง (浮 fú) ในอากาศ สามารถติดต่อ ทางลมหายใจ เมื่อได้รับเชื้อจะเกิดแผลพุพองทำให้เกิดการติดเชื้อในน้ำเหลืองและกระแสเลือด หากติดเชื้อในระบบ ทางเดินหายใจจะทำให้หายใจขัด มีไข้ ช็อคและเสียชีวิตได้

* 漂浮 (piāofú) ปลิวฟุ้ง

桴 – แพ

ทำงานไม่มีจุดหมาย ดั่งล่องแพ (桴 fú) ไปกลางทะเล ไร้จุดหมายปลายทาง

福 – ผาสุก

เทพเจ้าฮก (福 fú) ลก (禄 lù) ชิว (寿 shòu) เรียงตามลำดับคือ เทพแห่งความผา (福 fú) สุข เทพแห่งอำนาจวาสนา และเทพแห่งอายุยืนยาว

辐 – เพลลา

ก่อนเดินทางไกลควรนำรถไปตรวจเช็กเพลลา (辐 fú) ล้อให้ดีเสียก่อน

僕 – ผัว (โปกศิริษะ)

ชนกลุ่มน้อยของจีนโดยเฉพาะกลุ่มชนที่อยู่ทางตอนใต้นิยมโพกศีรษะด้วยผ้า (幞 fú)

覆 – ปก (คลุม)

บนยอดเขาหิมะมังกรมีหิมะปก (覆 fù) คลุมตลอดทั้งปี ภูเขาที่ตั้งอยู่ที่เมืองลี่เจียง มณฑลยูนนาน เป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวเลื่องชื่อของจีน

* 覆盖 (fùgài) ปกคลุม

甫 – เพิ่ง (จะ)

เด็กแฝดล่าตัวติดกันเพิ่ง (甫 fǔ) ลืมตาดูโลกได้ไม่นานก็เสียชีวิต

腐 – ฝู เปื่อย

ภาษาจีนมีคำว่า อีฝู (คำแซว) (腐女子 fǔ nǚzǐ) เป็นคำยืมมาจากภาษาญี่ปุ่นคำว่า 腐女子 (ふじよし) Fujoshi คำว่า ฝู (腐 fǔ) ในภาษาญี่ปุ่น หมายถึง ไร้นทางเสียเวลา คำว่า “อีฝู” ในที่นี้ใช้เป็นคำเรียกหญิงสาวที่ชอบอ่านนวนิยายแนวชายรักชาย

父 – พ่อ

คำเรียก “พ่อ” ในภาษาจีนที่ใช้บ่อยมี 2 คำคือ ฟุจิ้น (父亲 fùqīn) เป็นคำเรียกแบบทางการว่า “บิดา” และคำว่า ป่าปะ (爸爸 bàba) เป็นคำเรียกแบบไม่ทางการว่า “พ่อ”

缚 – ผูก

สำนวนจีนที่ว่า “มือไร้แม่แรงผูก (缚 fù) ไก่” หมายถึง ร่างกายอ่อนแอไร้เรี่ยวแรง

* สำนวนนี้คือ 手无缚鸡之力 (shǒu wú fù jī zhī lì)

附 – พ่วง

แพทย์แผนจีนเชื่อว่า การดูแลรักษาร่างกายคือ ปล่อยตามธรรมชาติ พ่วง (附 fù) ด้วยการบำรุงรักษาสุขภาพ

赋 – ภาษี

หลังจากจีนต้องตั้งรวบรวมประเทศจีนเป็นหนึ่งแล้วได้กำหนดระบบภาษี (赋 fù) ขึ้น หนึ่งในนั้นคือ ภาษีที่ดิน

* ภาษีที่ดิน เรียกว่า เตียนฟู (田赋 tiánfù)

阜 – ภู

สำนวนจีนที่ว่า “ตั้งเขาราวภู” (阜 fù) หมายถึง มากมายกำยำกอง

* สำนวนนี้คือ 如山如阜 (rú shān rú fù)

腹 – พุง

การนอนแต่หัวค่ำเป็นวิธีที่ช่วยลดพุง (腹 fù) ได้อย่างหนึ่ง เนื่องจากร่างกายจะหลั่งฮอร์โมนเพื่อเผาผลาญไขมันออกมาในเวลาดังกล่าว

防 – ป้องกัน

ประเทศจีนมีวิทยาลัยวิทยาการป้องกันภัย ใช้ชื่อภาษาจีนว่า ฝางจาย เคอจี เสวียย่วน (防灾科技学院 fángzāi kējì xuéyuàn)

纺 – ปั่น (ด้าย)

เชื่อกันว่าการปั่น (纺 fǎng) ด้ายจากลำลีเป็นวิสาหการของชาวจีนโบราณ พัฒนามาจากการปั่นด้ายจากรังไหม

放 – ปล่อย

ผลจากการปฏิวัติวัฒนธรรม ชาวจีนจึงได้รับการปลดปล่อย (放 fàng) จากความทุกข์ยากลำบาก
* 解放 (jiěfàng) ปลดปล่อย

霏 – โปรยปราย

ฤดูหนาวมาถึง หิมะ ลม และฝนโปรยปราย (霏 fēi)

肥 – ปุ๋ย

เกษตรกรจีนตักน้ำจากส้วมมาเป็นปุ๋ย (肥 féi) รดผักในแปลงหลังโรงแรม แล้วตอนเช้าก็เอาผักมาขายให้โรงแรม

朏 – เปล่ง

อักษรจีนตัวนี้ประกอบด้วยอักษร 2 ตัวคือ พระจันทร์ (月 yuè) และ ออก (出 chū) ความหมายคือ พระจันทร์เปล่ง (朏 fěi) แสงนั่นเอง

肺 – ปอด

ทานผลไม้เพิ่มวิตามิน งดสูบบุหรี่ ลดความเสี่ยงมะเร็งปอด (肺 fèi)

沸 – เดือดปุด ๆ

ลาวาที่เดือดปุด ๆ (沸 fèi) ปะทุออกมาจากภูเขาไฟคือ หินที่ร้อนจนละลายเป็นไฟ

封 – ปิด

ศัพท์ทางการเงินการธนาคาร คำว่า หน่วยลงทุนหรือกองทุนแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ กองทุนเปิดกับกองทุนปิด (封 fēng)

* กองทุนเปิด เรียกว่า 开放式基金 (kāifàng shì jījīn) / กองทุนปิด เรียกว่า 封闭式基金 (fēngbì shì jījīn)

敷 – ปู (พืน)

การสร้างทางรถไฟสายชิงไห่-ทิเบต คณะวิศวกรต้องปู (敷 fū) รางรถไฟบนที่ราบสูงที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยกว่า 5,000 เมตร

抚 – ปลอดภัย

ประธานาธิบดีเยี่ยมปลอดภัย (抚 fǔ) ชาวผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวครั้งใหญ่

赴 – ไป

นักเรียนไทยจำนวนมากได้รับทุนรัฐบาลจีนไป (赴 fù) เรียนภาษาจีนที่ประเทศจีน

* จำนวนกว่า 赴华留学 (fù huá liúxué) ไปเรียนเมืองจีน

傅 – ประ (ติด)

สำนวนจีนว่า หน้าขาวประ (傅 fù) แบ่ง หมายถึง บุรุษที่มีหน้าตาดงดงาม

* ลำนวนนี้คือ 面如傅粉 (miàn rú fù fěn)

飞 - บิน โบกยบิน

ประมาณเดือน ต.ค. ถึงเดือน ก.ย. ของทุกปี ผู้พนักงานนวลจะพากันโบกยบิน (飞 fēi) เป็นระยะทางไกลจากไซบีเรีย เพื่ออพยพหนีอากาศหนาวเย็นมาอยู่ที่เมืองคุนหมิง ประเทศจีน

扉 - บาน (ประตู)

“บาน (扉 fēi) ประตูที่ปิดสนิท” เป็นชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่น่าเข้าไปฉายในประเทศจีน

* ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้คือ 《紧闭的扉门》(jǐn bì de fēi mén)

分 - แบ่ง ปัน

วัฒนธรรมของชาวจีนจะไม่ “แบ่งสาละ” กันกิน เพราะฟังเสียงกับคำว่า “จากกัน”

* 分梨 (fēn lí) แบ่งสาละ / 分离 (fēnlí) แยกจากกัน

疯 - บ้า

ไอโฟน 5 ออกวางตลาด เหล่าสาวกในจีนแย่งกันซื้ออย่างบ้า (疯 fēng) คลั่ง

* บ้าคลั่ง (疯狂 fēngkuáng)

负 - แบก (ภาระ)

หลังจากที่พ่อเสีย แม่ต้องแบก (负 fù) รับภาระเลี้ยงดูลูกทั้งสองตามลำพัง

G

อักษรนี้ภาษาจีนออกเสียงเป็น ก. พ้องเสียงกับภาษาไทยเสียงเดียวกันคือ ก. และยังพ้องเสียงกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะออกเสียงเดียวกัน ได้แก่ ค. (ข.) ด้วย

咖喱 – กะหรี่ (คำยืม)

แกงมัสมั่น หรือที่ในภาษาจีนเรียกว่า แกงกะหรี่ (咖喱 gālǐ) ไทย ได้รับการจัดอันดับให้เป็นอาหารอันดับหนึ่งของโลก

* แกงมัสมั่น ภาษาจีนเรียกว่า 玛萨满咖喱汤 (mǎsāmǎn gālítāng)

垓 – โทฏ

จำนวน 1 โทฏ (垓 gāi) เท่ากับ 100 แแสน ซึ่งก็คือจำนวน 10 ล้าน

改 – แก้ กลาย

รัฐบาลกำลังดำเนินการแก้ (改 gǎi) ไขรัฐธรรมนูญ

概 – กะ คร่าว ๆ

ปี 2011 นักเรียนชาวต่างชาติที่ไปเรียนในประเทศจีนกะคร่าว ๆ (概 gài) ราว 260,000 กว่าคน ในจำนวนนี้จำนวนนักเรียนไทยเป็นอันดับที่ 4 รองจากเกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

忤 – กวน

ผิดชอบอยู่ในใจ ทำผิดอะไร ความผิดนั้นรบกวน (忤 gǎn) จิตใจชั่วชีวิต

* คำนี้ปัจจุบันเขียนว่า 干 ออกเสียงเหมือนกัน เช่น คำว่า 干扰 (gānrǎo) แปลว่า กวนใจ รบกวน

干 – กร้าน (แห้งกร้าน)

มือที่แห้งกร้าน (干 gān) บ่งบอกถึงความลำบากที่เขาต้องเผชิญมา

干 – เกี่ยว (ยุ่งเกี่ยว)

เรื่องนี้ไม่เกี่ยว (干 gān) กับคุณ

秆 – ก้าน

เสียวไปหยาง คือต้นไม้อึ่งที่ทหารนายหนึ่งนำไปปลูกไว้ที่ชายแดน ต้นไปหยางก็เจริญเติบโตแผ่กิ่งก้าน (秆 gǎn) ยืนหยัดในสมรภูมิมิรบคู่กับทหารตราบนานแสนนาน

赶 – กวด (ไล่กวด)

คนร้ายถูกตำรวจขับไล่กวด (赶 gǎn) จนมุมที่ฝั่งแม่น้ำ

敢 – กล้า

กล้า (敢 gǎn) พุด กล้าทำ กล้ารับ เป็นคุณสมบัติที่ต้องปลูกฝังให้เยาวชน

干 – แขน

ตำนานเกี่ยวกับไม้กายสิทธิ์ในเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ คือเป็นอุปกรณ์สำหรับพอมดแมมด ไว้สำหรับใช้เวทมนตร์ ประดิษฐ์ขึ้นจากไม้และบรจแกน (干 gān) กลางด้วยสิ่งที่มีพลังพิเศษ เช่น ขนนกฟีนิกซ์ ขนยูนิคอร์น หรือเอ็นหัวใจมังกร

干 – แก่น

ภาพตัดขวางของต้นไม้แบ่งเป็น 5 ชั้น คือ เปลือกนอก เปลือกเหนียว วงปี เนื้อไม้ส่วนนอก และแก่น (干 gān) ไม้ คือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ส่วนใน

秆 – ก้าน

หญ้าปู้หยอง เป็นชื่อสมุนไพรของชาวไทยใหญ่ ตำนานเล่าว่า หญิงผู้หนึ่งร่างกายอ่อนแอ จึงตั้งจิตอธิษฐาน ตักตักมีเทพยดามาเข้าฝันให้ไปหาพืชมีหัว ขึ้นอยู่ตามหน้าผา ถ้าหักกิ่งก้าน (秆 gǎn) ดู แล้วมีเลือดไหลออกมา จากก้านให้เอามาทำยา หญ้าดังกล่าวก็คือ หญ้าปู้หยอง นี้เอง

缸 – ตะเกียง

เครื่องประดับในวังอย่างหนึ่งคือ ตะเกียง (缸 gāng) ทอง ใช้จุดให้แสงสว่างยามกลางคืน

钢 – (เหล็ก) กกล้า

แหล่งผลิตเหล็กกล้า (钢 gāng) ที่สำคัญของจีนอยู่ที่เขตอุตสาหกรรมเหลียวหนิง

* เขตอุตสาหกรรมเหลียวหนิง (辽宁工业区 Liáoníng gōngyè qū)

羔 – แกะ (น.)

ประวัติศาสตร์การเลี้ยงแกะ (羔 gāo) ที่เก่าแก่ที่สุดเริ่มต้นในเปอร์เซีย ตั้งแต่ 5,500 ปี ก่อนคริสตกาล ผู้คนในบริเวณดังกล่าวเริ่มรู้จักการจับสัตว์มาเลี้ยงไว้เป็นอาหารแล้ว

稿 – ก้าน

ก้าน (稿 gǎo) ของต้นข้าว ภาษาจีนเรียกว่า ก้าว

告 – กล่าว

นักเรียนไทยได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนกล่าว (告 gào) คำอำลาในโอกาสจบการศึกษา

* 告别 (gàobié) กล่าวคำอำลา กล่าวลา

割 – กรีด

สาวจีนนิยมพิ้งมีดหมอกกรีด (割 gē) ตาสองชั้น สนนราคาอยู่ที่ 500 หยวน หรือถ้าสถานเสริมความงามมีชื่อเสียงก็ราคาแพงขึ้นไปอีก อยู่ที่ 1,000 – 5,000 หยวนก็มี

蛤 – หอยกาบ

ไข่มุก โดยธรรมชาติเกิดจากการที่หอยกาบ (蛤 gé) ชนิดหนึ่งในทะเล สร้างเมือกหรือเนื้อเยื่อมาห่อหุ้ม กรวดหรือทรายที่พัดเข้าไปในปากขณะกินอาหาร

隔 – กั้น

แม่น้ำแยงซีเกียงเป็นแม่น้ำที่กั้น (隔 gé) แบ่งภาคเหนือกับภาคใต้ของประเทศจีน แบ่งออกเป็น เจียงเป่ย์ (江北 jiāng běi) หมายถึง พื้นที่เหนือแม่น้ำ และเจียงหนาน (江南 jiāng nán) คือพื้นที่ใต้แม่น้ำ

跟 – กับ

การดำเนินความสัมพันธ์ทางการทูตกับ (跟 gēn) รัฐบาลจีนต้องยอมรับข้อตกลงว่าด้วยพิธีทางการทูต หนึ่งในนั้นคือต้องยอมรับว่าได้หวั่นเป็นมณฑลหนึ่งของจีน

羹 – แกง

ชาวจีนเชื่อว่าในเรื่องมีสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย จึงนำงูมาต้มแล้วชดน้ำแกง (羹 gēng) เป็นยาบำรุงร่างกาย

梗 – กิ่ง

กิ่ง (梗 gěng) ไม้ที่ถูกตัดแต่งทั้งเมืองเป็นขยะกองมโหฬาร กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจึงคิดค้นการใช้กิ่งไม้อัดเป็นแผ่นไม้เพื่อใช้ในการก่อสร้าง

鲉 – ก้าง

แพทย์เตือน กินปลาต้องแน่ใจว่าไม่มีก้าง (鲉 gěng) มิฉะนั้นอาจมีอันตรายต่อกระเพาะอาหารและลำไส้

工 – กรรมกร

ช่วงยุคปฏิวัติวัฒนธรรม กรรมกร (工 gōng) เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องมากที่สุด เพราะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ “สร้างชาติ”

*工人 (gōngrén) กรรมกร

* มีคำภาษาไทยน่าสนใจอยู่คำหนึ่งคือ “กงการ” เช่น “ไม่ใช่ธุระของกงการของคุณ” คำว่า “กง” ในที่นี้หมายถึงกิจกรรม ซึ่งคำว่า 工 ในภาษาจีนคำนี้มีความหมายถึง กิจการงาน ด้วยเช่นกัน

肱 – กล้าม (แขนท่อนบน)

นักเพาะกายยกลูกเหล็กเพื่อสร้างกล้ามเนื้อ (肱 gōng)

躬 – ก้ม ค้อม

อักษรจีนตัวนี้ประกอบด้วยอักษร 身 (shēn) แปลว่า ร่างกาย และอักษร 弓 (gōng) ที่แปลว่า โค้ง อักษรสองตัวนี้รวมกันเกิดความหมายใหม่ว่า ก้มตัว ค้อมตัว (躬 gōng)

巩 – แกร่ง แข็งแรง

การสร้างกองกำลังทหารให้แข็งแกร่ง (巩 gǒng) เป็นการสร้างเสถียรภาพให้ประเทศ

估 – กะ

บางครั้งการกะ (估 gū) ประมาณกับการศึกษาทางสถิติ ผลที่ได้ก็ไม่ต่างกันมาก

孤 – กำพรั

แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่ญี่ปุ่นทำให้เด็กกว่าร้อยคนต้องกลายเป็นเด็กกำพรั (孤 gū)

* 孤儿 (gū'ér) เด็กกำพรั

骨 – กระดูก

ร่างกายของคนเรามีกระดูก (骨 gǔ) ทั้งหมดรวม 206 ชิ้น

鼓 – กลอง

ตามบันทึกประวัติศาสตร์ของจีน กลอง (鼓 gǔ) มีมาตั้งแต่ยุคบุพกาล กลองในยุคแรกเป็นกลองที่ทำจากดิน

古 – โก (ในคำว่า โกรโกโส)

บ้านเรือนทรงจีนแบบชนบทชั้นเดียวในเมืองเก่าลี่เจียง แม้จะเป็นอาคารเก่าแก่โก (古 gǔ) โกรโกโส แต่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

* 古老 (gǔlǎo) โบราณ / 古色 (gǔsè) ทรงโบราณ แบบโบราณ

故 – เก่าแก่

แม้กาลเวลาจะผ่านไปก็ไม่ลืมเรื่องเก่า (故 gù)

* คำนวน “ไม่ลืมเรื่องเก่า” พูดว่า 不忘故旧 (bú wàng gùjiù) หมายถึง ไม่ลืมเรื่องเก่า เพื่อนเก่า สัมพันธภาพเก่าแก่ที่เคยมี

瓜 – (แตง) กว

แตงกว (瓜 guā) เป็นผักที่มีปริมาณน้ำมาก มีสรรพคุณดับร้อน เพิ่มน้ำให้ร่างกาย เพิ่มความชุ่มชื้นให้ผิว

关 – เกี่ยว (ข้อง)

คนอยู่ในสังคมหนีไม่พ้นการติดต่อสัมพันธ์เกี่ยว (关 guān) ข้องกับผู้อื่น

卮 – แกละ (म्म)

เด็กไทยสมัยโบราณนิยมไว้ผมแกละ (卮 zhī)

罐 – กระป๋อง / **灌** – กรอก

อักษรจีนที่มีหน้าตาคล้าย ๆ กัน คือ 罐 และ 灌 ทั้งสองคำอ่านว่า กว๋าน เหมือนกัน คำแรกธาตุคำคือ 缶 (fǒu) หมายถึง “โถ” เป็นคำนามที่ใช้เรียกโถ กระปุก หรือกระป๋อง ที่ไว้บรรจุของกิน เช่น กรอกน้ำ กรอกเหล้า กรอกน้ำผึ้ง ส่วนคำว่า 灌 (guàn) ออกเสียงเหมือนกันแต่เขียนต่างกัน ธาตุคำคือ 水 (shuǐ) เป็นคำกริยา แปลว่า กรอกสิ่งของใส่ลงในโถ กระป๋อง หรือกระปุก

光 – เกลี้ยง

วัตถุโบราณในพิพิธภัณฑ์ถูกขโมยเกลี้ยง (光 guāng) ไม่เหลือแม้แต่ชิ้นเดียว

广 – กว้าง

จัตุรัสเทียนอันเหมินกว้าง (广 guǎng) ใหญ่มาก วัดจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก 500 เมตร วัดจากทิศเหนือไปได้ 880 เมตร มีพื้นที่รวม 440,000 ตารางเมตร

* ภาษาไทยคำว่า แจ้งกว้าง คำว่า ว่าง ในที่นี้ก็พ้องกับคำว่า 广

归 – กลับ

สนธิสัญญาจีน-อังกฤษ ปี 1960 ทำให้ฮ่องกงถูกปกครองโดยอังกฤษ จนกระทั่งปี 1997 ครอบงำหนดและกลับ (归 guī) สู่มาตุภูมิ รัฐบาลจัดตั้งให้เป็นเขตปกครองพิเศษฮ่องกง

规 – กฎ

ชั้นรถเคาะรพกฎ (规 guī) ช่วยลดอุบัติเหตุ

度 – เก็บ

คู่พระไตรปิฎกเป็นที่เก็บ (度 guī) รักษาพระไตรปิฎก

匭 – กล่อง

ในสมัยโบราณ ที่ห้องพระโรงว่าราชการจะมีกล่อง (匭 guī) ใ้ให้ขุนนางอำมาตย์ส่งหนังสือถึงพระราชาราช กล่องนี้เรียกว่า 匭匣 (guīxiá)

滚 – กลิ้ง

คำนี้ความหมายโดยตรง แปลว่า กลิ้ง (滚 gǔn) แต่มีการนำมาใช้เป็นคำด่าหรือขับไล่เมื่อไม่พอใจตรงกับภาษาไทยว่า “ไสหัวไป”

辘, 碌 – ลูกกลิ้ง

คนโบราณกะเทาะเปลือกข้าวโดยใช้ลูกกลิ้ง (碌 gǔn) หิน ให้วัวลากเดินเป็นวงกลมจนเปลือกข้าวแตกออก

过 – กว่า เกิน

ปัจจุบันร้านแมคโดนัลด์ในประเทศจีนมีจำนวนกว่า (过 guò) 700 สาขาแล้ว

盖 – คลุม ครอบ กลบ

ช่วงเดือน 8 (ส.ค.) บริเวณภาคเหนือของจีนประสบกับพายุทรายที่พัดเข้าปกคลุม (盖 gài) อย่างหนาแน่น

竿 – คัน

คัน (竿 gān) เบ็ดที่ทำจากไม้ไผ่มีความแข็งแรงและยืดหยุ่นได้ดี

* คันเบ็ด เรียกว่า 钓竿 (diàogān)

杆 – คัน (ลักษณะนาม)

ลักษณะนามของร่มในภาษาจีนคล้ายกับภาษาไทย ภาษาไทยคือ ร่มหนึ่งคัน (杆 gān) ภาษาจีนเรียกว่า 一杆伞 (yì gān sǎn)

擻 – คลึง

ขั้นตอนการทำบะหมี่เริ่มตั้งแต่ นวดแป้ง หมักแป้ง คลึง (擻 gǎn) แป้ง และดึงเส้น

盪 – ค้ำ

สำนวนจีนว่า “คืนสวม ค้ำกิน” อธิบายถึงกษัตริย์หรือเจ้าเมืองที่แม้ในยามราตรีดีก็คืนก็ยังสวมชุดทำงานคร่ำเคร่งเพื่อชาติบ้านเมือง กลางวันทั้งวันก็ตรากตรำทำงานจนพลบค่ำ (盪 gàn) จึงได้กินอาหาร

* สำนวนนี้คือ 宵衣旰食 (xiāo yī gàn shí) แปลเรียงตามลำดับอักษรจีนคือ คืน เสื้อ ค้ำ กิน

刚 – แข็ง

ปรัชญาเต๋าเชื่อว่าทุกสิ่งในโลกมีสองด้านเท่า ๆ กัน มีมืดมีสว่าง มีแคบมีกว้าง มีหญิงมีชาย มีอ่อนมีแข็ง

(刚 gāng)

杠 – ไม้คาน

ภาษาจีนเรียกไม้คานว่า มู่กั่ง (木杠 mùgàng) คือท่อนไม้ที่ใช้แบกหามสิ่งของ

* มู่ (木 mù) แปลว่า ไม้

膏 – ไข ไข่มັນ

ขี้ผึ้งเป็นหนึ่งในไข (膏 gāo) จากสัตว์ที่แพทย์แผนจีนนำมาบดผสมเป็นยาทา

皤 – (สี) ขาว

อักษรนี้เป็นคำโบราณ แปลว่า สีขาว (皤 gǎo) ปัจจุบันคำว่า สีขาว ใช้คำว่า 白 (bái)

縞 – ผ้าสีขาว

คำนี้แปลว่า “ผ้า” แต่เป็นผ้าสีขาว (縞 gǎo) ส่วนคำที่แปลว่า ผ้าทั่วไป ใช้คำว่า 布 (bù)

戈 – ขวาน

ขวาน (戈 gē) สองคมเป็นอาวุธที่ใช้ในการทำศึกสงครามในยุคชางและโจว

胥 – แขน

แขน (胥 gē) สองข้าง อ่อนแรง เหน็บชา สามารถรักษาด้วยวิธีการฝังเข็มได้

根 – โคน ขอน

ศิลปะการแกะสลักของจีนที่ได้รับความนิยมอย่างหนึ่งคือ การแกะสลักโคนหรือขอน (根 gēn) ไม้เป็นรูปต่าง ๆ เช่น ฮก ลก ชิว หรือ 18 อรหันต์

* 木根 (mùgēn) โคนไม้ ขอนไม้

根 – ขบขัน

ความคิดของคุณนี้ช่างน่าขบขัน (根 gēn) สิ้นดี

艮 – แข็ง แกร่ง

คำเปรียบเทียบกับ แข็ง (艮 gēn) ราวหินผา ภาษาจีนพูดว่า 艮如山石 (gēn rú shān shí)

埂 – คันนา

เกษตรกรจีนใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า แม่นคัน (埂 gěng) นาก็ปลูกพืชตระกูลถั่วเป็นรายได้อีกทางหนึ่ง

弓 – ไค้ง ไก่ง คู้ง กง (ล้อ) โกง (หลังโกง)

อักษรตัวนี้มีที่มาจาก ธนู เป็นคำนามแปลว่า ธนู อ่านว่า กง (弓 gōng) ธนูมีลักษณะที่โค้งงอ จึงแตกความหมายออกมาเป็นคำคุณศัพท์ว่า ไค้ง หรือ ไก่ง (弓 gōng)

功 – คุณ (ความดี) คุณ (ประโยชน์)

ชาที่ชื่อ ฟูเออร์ (普洱茶 Pǔ'ěr chá) เป็นชาขึ้นชื่อของยูนนาน สรรพคุณ (功 gōng) ช่วย
ขับลม ช่วยย่อย ช่วยลดคอเรสเตอรอล

* 功效 (gōngxiào) สรรพคุณ

恭 – เคารพ

ครูอาสาสมัครชาวจีนรู้สึกว่ นักเรียนไทยให้ความเคารพ (恭 gōng) ครูอาจารย์มากกว่านักเรียนจีน

拱 – ไค้ง ไก่ (ก.)

สะพานไค้ง (拱 gǒng) ในยุคแรกสร้างด้วยหิน สะพานชื่อ หลู่ผู่ (卢浦 Lú Pǔ) เป็นสะพานที่
เชื่อมระหว่างเมืองเซี่ยงไฮ้กับเขตผู้ต่ง สร้างขึ้นเพื่อต้อนรับงานเซี่ยงไฮ้ เอ็กซ์โป ปี 2010 นับเป็นสะพานไค้งแห่งแรก
ของโลก

勾 – ซิด

การทำเครื่องหมายในเอกสารต่าง ๆ ส่วนใหญ่มี 2 แบบคือ ซิด (勾 gōu) ถูก ✓ กับซิดผิด ✗

* 打勾 (dǎ gōu) ซิดถูก ตัก / 打叉 (dǎ chā) ซิดผิด หรือ กากบาท

沟 – คู คลอง

นักประวัติศาสตร์ของจีนค้นพบ ถ้ำคู (沟 gōu) น้ำที่เซตปกครองตนเองชนกลุ่มน้อยเผ่าหุย มณฑลห
นิงเซี่ย นับเป็นแหล่งโบราณคดียุคหินเก่าที่สำคัญที่สุดที่สำรวจพบในขณะนี้

* 水沟洞 (shuǐgōu dòng) ถ้ำคูน้ำ

钩 – ขอ ตะขอ เกี้ยว

YKK เป็นบริษัทญี่ปุ่นที่ผลิตอุปกรณ์เกี่ยวกับเสื้อผ้าหลายชนิด เช่น ซิป กระดุม ตะขอ (钩 gōu) เป็น
ต้น มีโรงงานของ YKK ตั้งอยู่ในประเทศจีนที่เมืองเซินเจิ้น

箍 – ชัน (ให้แน่น)

การชัน (箍 gū) ชะเนาะเป็นการห้ามเลือดโดยใช้ผ้ารัดเพื่อไม่ให้เลือดไหลออกจากหลอดเลือดแดง
บริเวณบาดแผล ใช้สำหรับบาดแผลตามแขนและขา

股 – ขา

คำว่าขา (股 gǔ) ภาษาจีนเรียกอีกอย่างว่า ถู่ย (腿 tuǐ) มีความหมายเหมือนกัน ต่างกันที่ 股
(gǔ) เป็นขาที่มองมาจากด้านหลัง ส่วน 腿 (tuǐ) เป็นขาที่มองมาจากด้านหน้า

牯 – คอก

บ้านเรือนตามชนบทเป็นบ้านยกชั้นเดียวแต่ได้ถุนสูง ใช้สำหรับกั้นเป็นคอก (牯 gǔ) สัตว์เลี้ยง

固 – แข็งแกร่ง

ตึกที่ฐานรากไม่แข็งแรง (固 gù) เสี่ยงต่อการถล่มได้ง่ายเมื่อเกิดแผ่นดินไหว

垭 – เขื่อน

เขื่อน (垭 gù) ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีนคือ เขื่อนซานเสี่ย มีความยาวทั้งสิ้น 2,309 เมตร ใช้เวลาสร้าง
3,080 วัน การสร้างเขื่อนดังกล่าวต้องเวนคืนที่ดิน ผู้คนนับล้านต้องอพยพย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่น

* เขื่อนนี้ชื่อ 三峡大坝 (Sānxiá Dàbà)

刮 – ขูด ขอด ครูด

กวาดซา เป็นการรักษาแบบแพทย์แผนจีน คือการใช้เหรียญโลหะ แผ่นหยก หรือเขาวัวขูด (刮 guā) ตามผิวหนังบริเวณอก หลัง และคอ เพื่อรักษาอาการเจ็บป่วย

挂 – แหวน

ตามบ้านของคนจีนนิยมแขวน (挂 guà) ภาพวาดพู่กันที่เป็นลักษณะกระดาดหางยาวจากบนลงล่าง เอกลักษณะภาพวาดพู่กันจีนมีดอกไม้ พีช แม่น้ำ ภูเขา บุคคล และสัตว์ต่าง ๆ บ้างก็เขียนเป็นกลอน คำขวัญ หรือคำมงคลต่าง ๆ

管 – ขลุ่ย ปี่

ปี่ (管 guǎn) ของจีนมี 2 ชนิดคือ ปี่เลาเดียวกับปี่เลาคู่

* 管子 (guǎnzi) ปี่เลาเดี่ยว / 双管 (shuāngguǎn) ปี่เลาคู่

管 – คุม

ศุลกากรของจีนคุม (管 guǎn) การนำเข้ายาเสพติดอย่างเข้มงวด ยากที่คนร้ายจะลักลอบนำเข้าไปได้

惯 – เคย คืบเคย คืบชิน

คุณคืบเคย (惯 guàn) กับการมีเขาในโลกของคุณ เขาก็คืบเคยกับการมีคุณในโลกของเขาเช่นกัน

贯 – ขว้าง

ขว้าง (贯 guàn) ไข่ เป็นชื่อของการเล่นไพ่ชนิดหนึ่ง ถือกำเนิดที่เมืองหวยฮาน มณฑลเจียงซู

* ไข่ชื่อว่า 贯蛋 (guàn dàn)

跪 – คุกเข่า

ชาวจีนในสมัยโบราณมีธรรมเนียมว่า เมื่อลูกจะออกจากบ้านเดินทางไปแดนไกล ก่อนออกไปจะต้องคุกเข่า (跪 guì) คำนับพ่อแม่เพื่อเป็นการบอกลา

H

สัญลักษณ์ h ภาษาจีนออกเสียงเป็น ฮ. จึงพ้องเสียงกับเสียง ฮ. ห. ในภาษาไทย และเนื่องจากอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงนี้เกิดจากลำคอ ทำให้เกิดการพ้องเสียงกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะเดียวกันได้แก่ เสียง อ. ด้วย ลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งที่พบคือ เสียง h ในภาษาจีนยังพ้องเสียงกับเสียง ร. ในภาษาไทย ลักษณะเช่นนี้เหมือนกับการพ้องเสียงของเสียง ร. ในภาษาไทย กับ เสียง ฮ. ในภาษาไทยถิ่นอีสานและถิ่นเหนือ เช่น เฮือน – เรือน / ฮุ้ง – รุ้ง / ฮัก – รัก / ฮ้อง – ร้อง / ฮ้าย – ร้าย / โฮง – โรง / เฮือ – เรือ เป็นต้น มีข้อสังเกตคือ เสียง ร. ในภาษาไทย เมื่อเป็นภาษาไทยถิ่นอีสานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ จะออกเสียงเป็น ฮ. นี่เป็นเสียงที่ตรงกับภาษาจีน นอกจากนี้ เสียง h ที่มีสระ ua ในภาษาจีนจะพ้องเสียงกับคำในภาษาไทยที่มีสระเดียวกันหรือคล้ายกันด้วย ดูได้จากข้อมูลต่อไปนี้

哈 – ฮา ร่า

เสียงหัวเราะร่า (哈 hā) ดังมาจากข้างใน ไม่รู้มีเรื่องดีใจอะไรกัน

蚶 – หอย (หอยกาบ)

ในเนื้อหอย (蚶 hān) จะมีปริมาณโปรตีนอยู่ประมาณ 15% ส่วนที่เหลือเป็นน้ำ 82% และแร่ธาตุอื่น ๆ อีกเล็กน้อย

悍 – หาญ (กล้า)

เหล่าทหารหาญออกรบด้วยความกล้าหาญ (悍 hàn)

* จำนวนนี้คือ 悍勇出战 (hàn yǒng chū zhàn)

嘆 – แห่ง เหี่ยว / 旱 – แห่งแล้ง

มณฑลยูนนานประสบภัยแล้งติดต่อกันมา 3 ปีแล้ว ดินแห้ง (嘆 hàn) ไบไม่ไบหญ้าเหี่ยวเฉา พื้นที่การเกษตรแห้ง (旱 hàn) แล้ง เกษตรกรไม่มีน้ำทำการเกษตร

吭 – คอหอย

คอหอย (吭 háng) ทำหน้าที่ปิดกล่องเสียงเวลาที่กลืนอาหาร เพื่อป้องกันอาหารหลุดเข้าไปในหลอดลมซึ่งทำให้สำลักได้

合 – หุบ

คำว่า ปิด คำนี้เป็นลักษณะการปิดของสิ่งของที่มี 2 ฝาหุบ (合 hé) เข้าหากัน เช่น ปิดหนังสือ ปิดโน้ตบุ๊ก หุบปาก เป็นต้น

涸 – แห่ง

เติมความชุ่มชื้นให้กับหัวใจที่แห้ง (涸 hé) ขอดด้วยความรักความห่วงใยของคุณ

* 涸干 (hé gān) แห่งร่วน

阹 – ห้างเหิน

เทคโนโลยีสมัยใหม่ย่อโลกให้คนไม่ห่างเหิน (阹 hé) กัน ในขณะที่โลกไซเบอร์กลับทำให้คนห่างเหินกันมากขึ้น

阖 – (ห้อง) ทับ

คำสร้อย คือ การเติมคำเข้ามาในคำหลักเพื่อให้เกิดความคล้องจองและมีเสียงที่ไพเราะ คำที่นำมาเติมทุกคำเป็นคำที่มีความหมาย แต่ความหมายหลักมักอยู่ที่คำ ๆ เดียว เช่น บ้านช่องห้องทับ (阖 hé) หมายถึง บ้าน ถนนหนทาง หมายถึง ถนน เป็นต้น

* 古音 /hap/

喝 – โห่ ร้อง (ฮ้อง)

เสียงไชโยโห่ (喝 hè) ร้องดังขึ้นไม่หยุดเมื่อคณะนักกีฬาจีนนำชัยชนะกลับสู่มาตุภูมิ

赫 – เฮิร์ตซ์ (Hertz) (คำยืม)

เฮิร์ตซ์ เป็นหน่วยวัดคลื่นความถี่วิทยุ ภาษาจีนเรียกชื่อเต็มว่า เฮอจีอ (赫兹 hèzī) เรียกย่อว่า เฮอ (赫) ผู้คิดค้นคนแรกคือ Heinrich Rudolf Hertz

壑 - หุบเขา

หุบ (壑 hè) เขาที่ลึกที่สุดแห่งหนึ่งของโลกอยู่ที่เมืองลี่เจียง มณฑลยูนนาน ซึ่งเป็นบริเวณที่แม่น้ำจินซาไหลผ่าน หุบเขานี้ชื่อว่า หุบเขาเสือกระโจน

* ชื่อหุบเขานี้คือ หู เทียว เสียว (虎跳峡 hǔ tiào xiá)

狠 – เขี้ยมโหด

วิธีการลงโทษอันแสนเขี้ยมโหด (狠 hěn) ของซูสีไทเฮาเป็นที่เลื่องลือ เช่น ต้มคนทั้งเป็นในหม้อเหล็ก จับกรอกน้ำจนตาย สั่งโบยสนมหรือขันที่จนตาย เป็นต้น

哼 – ฮึดฮัด

ไปโกรธใครมา เสียงฮึดฮัด (哼 hēng) เหมือนหมู

桁 – หิ้ง

ชนกลุ่มน้อยทางตอนใต้ของจีนเชื่อและนับถือผี ในบ้านจึงมีหิ้ง (桁 héng) บูชาไว้สำหรับกราบไหว้

横 – โหง

ตามความเชื่อของจีน คนที่ตายโหง (横 hèng) มีอยู่ 9 ประเภท คือ 1) ป่วยตายโดยไม่ได้รับการรักษา 2) ถูกสังหาร 3) หมดสติจากอบายมุข 4) ถูกไฟคลอก 5) จมน้ำ 6) ถูกสัตว์ร้ายขบกัด 7) กระโดดหน้าผาหรือตกจากที่สูง 8) ถูกยาพิษ 9) อดตาย

* 横死 (hèngsǐ) ตายโหง

哼 – ฮัม ฮัมเพลง

นักร้องฝึกฮัม (哼 hēng) เพลงตามเสียงดนตรี

哄 – ฮือฮา

ข่าวการเสียชีวิตของนักร้องดังสร้างความฮือฮา (哄 hōng) ให้กับวงการบันเทิง

鸿 – หงส์ น่าน

ที่ประเทศไทยมีเสือดราห่านคู่ ที่ประเทศจีนก็มียี่ห้อ หงส์ (鸿 hóng) คู่ แต่เป็นยี่ห้อเครื่องใช้ไฟฟ้า ชื่อ ยี่ห้อ ชวงหง (双鸿 shuāng hóng)

呼 – ให้อำนาจ โหยหา

เสียงไห้ (呼 hū) ร้องของชนชาวเขาดังก้องไปทั่วหุบเขา

鹄 – ห่าน

鹄 (hú) เป็นนกน้ำคล้ายห่าน เสียงดัง บินเก่ง กินพืชและแมลงเป็นอาหาร

还 – หวน

มีหนังสือภาษาจีนเล่มหนึ่งชื่อ ความลับการหวน (还 huán) กลับมาเกิด เป็นหนังสือที่ได้รับความนิยมมาก

* หนังสือเล่มนี้ใช้ชื่อภาษาจีนว่า 《死后还生之谜》(sǐ hòu huán shēng zhī mí)

环 – ห่วง วง แหวน วน วน่น

การแสดงกายกรรมจีนชื่อ “ธิดาห่วงสวรรค์” เป็นการใช่วง (环 huán) จำนวนมากหมุนรอบตัว พร้อมแสดงท่าทางต่าง ๆ

环 – ห่วง (ที่ทำจากเชือก)

สมัยก่อนมีการประหารชีวิตด้วยการใช้เชือกทำเป็นห่วง (环 huán) แหวนคอ

患 – ห่วง (ห่วงใย)

ความรักในยามห่างไกลกันมีแต่ความเป็นห่วง (患 huàn) เป็นใย ส่งใจถึงกัน

* 患忧 (huàn yōu) / 忧患 (yōu huàn) สองคำนี้ความหมายเหมือนกันคือ “ห่วงใย”

坏 – ห่วย

ห่วย (坏 huài) ในภาษาไทย แปลว่า เลว แย่ พ้องกับภาษาจีนว่า 坏 คำนี้ในภาษาจีนแปลว่า เลว แย่ เสีย

伙 – หุ่น

กฎหมายห้างหุ้นส่วนตั้งขึ้นเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้ร่วมหุ้น (伙 huǒ)

祸 – หายนะ

หายนะ (祸 huò) จากภัยธรรมชาติยากที่จะหลีกเลี่ยงได้

* 祸难 (huò nán) หายนะ

哈 – เอ็ด (ตุ)

เสียงคุณครูเอ็ด (哈 hǎ) นักเรียนที่ทำผิดดึงมาจากห้องปกครอง

彗 – หาง

นับถึงเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2009 มีรายงานการค้นพบดาวหาง (彗 huì) แล้ว 3,648 ดวง ในจำนวนนี้หลายร้อยดวงเป็นดาวหางคาบสั้น

* 彗星 (huìxīng) ดาวหาง

含 – อม รวม

การแพทย์แผนจีนนำดีจิงมาใช้เป็นตัวยาหลักผสมรวม (含 hán) กับตัวยาอื่น ๆ เพื่อใช้ทำยาอม (含 hán) แก้ไอ

焊 – อ็อก (เชื่อมเหล็ก)

สนามกีฬาวิ่งที่ปักกิ่งใช้เหล็ก 110,000 ตัน อ็อก (焊 hàn) ให้เชื่อมติดกันจนเป็นรูปทรงวิ่ง

爨 – อบ

ขนมอบ (爨 hàn) แห่งเป็นวิธีการถนอมอาหารอย่างหนึ่ง

和 – อ่อนโยน

เธอเป็นคนจิตใจอ่อน (和 hé) โยน ใครเห็นใครก็รัก

和 – ร้อง ร้องคลอ (ฮ้อง)

ชาวจีนนับร้อยยืนตรงร้อง (和 hè) คลอไปกับเพลงชาติที่เปิดในยามเช้า ณ จัตุรัสเทียนอันเหมิน

贺 – อวยพร

ถึงวันตรุษจีน ชาวจีนจะเยี่ยมเยียนกันและกันเพื่ออวย (贺 hè) พรปีใหม่

吽 – โอม (ตัวหนังสือที่ใช้ในการสวดคาถาในศาสนาพุทธ)

嗡 (ōng) 嘛 (ma) 呢 (ne) 叭 (bā) 咪 (mī) 吽 (hǒu) เป็นคำสวดมนต์ของศาสนาพุทธของทิเบต

宏 – ใ้อ่า

พระราชวังต้องห้ามที่ปักกิ่งมีความใ้อ่า (宏 hóng) และใหญ่โตโอฬารมาก เริ่มก่อสร้างเมื่อปี 1406 มีพื้นที่ทั้งหมด 720,000 ตารางเมตร มีสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ กว่า 980 อาคาร มีห้องกว่า 8,700 ห้อง

哄 – ใ้อ์

คนจีนเวลาใ้อ์ (哄 hǒng) เด็กให้หยุดร้องไห้จะบอกว่า “ถ้าไม่หยุดร้องเดี๋ยวจะมาคาบไปนะ”

划 – โอน

การโอน (划 huà) เงินทางอินเทอร์เน็ตทำให้การทำธุรกรรมทางการเงินสะดวกขึ้น

* 划账 (huà zhàng) โอนบัญชี / 划款 (huà kuǎn) โอนเงิน

怀 – อก อ้อมกอด

อ้อมอก (怀 huái) ของชาติอบอุ่นเหนืออื่นใด

汇 – โอน

คำว่า โอน (汇 huì) เงิน พูดว่า 划款 (huà kuǎn) หรือพูดอีกอย่างว่า 汇款 (huì kuǎn) ก็ได้ ความหมายเหมือนกัน

或 – อาจ

เขาอาจ (或 huò) จะมาหรือไม่มาก็ได้ ไม่มีใครรู้

* 或许 (huòxǔ) อาจจะ

害 – ร้าย (ฮ้าย)

สำนวนจีนที่ว่า ทำร้าย (害 hài) ผู้อื่นก็เท่ากับทำร้ายตัวเอง พูดว่า 害人害己 (hài rén hài jǐ)

喊 – ร้อง (ฮ้อง)

หญิงชราชาวจีนคนหนึ่งฝึกลมปราณด้วยการร้อง (喊 hǎn) ตะโกนทุกเช้า เป็นเวลา 2-3 ชั่วโมง เพราะเชื่อว่าทำให้ปอดแข็งแรง

閑 – รำน (ฮ่าน)

แตงกวา คือ แตงที่เลื้อยอยู่บนดิน ส่วนแตงรำน (閑 hàn) คือ แตงที่ต้องทำรำนให้เถาแตงไต่แล้ว ออกลูกย่อยลงมา

行 – เรียง (เสียง)

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน เมื่อปี 2011 5 อันดับแรกเรียง (行 háng) ลำดับดังนี้ 1) มหาวิทยาลัยปักกิ่ง 2) มหาวิทยาลัยชิงหัว 3) มหาวิทยาลัยฟู่ตัน 4) มหาวิทยาลัยเจ้อเจียง 5) มหาวิทยาลัยคมนาคุมเซียงไฮ้

远 – รอย (ฮอย)

ไก่ที่เลี้ยงไว้ถูกกัดตายทั้งเล้า เข้ามาพบรอย (远 háng) ทำประหลาดทั่วบริเวณบ้าน

航 – เรือ (เฮือ)

ทหารเรือกินนอนบนเรือ ใช้ชีวิตอยู่บนเรือ (航 háng)

号 – ร้องตะโกน (ฮ้อง)

เสียงเพลงทีเบตแว่วมา ดังเสียงร้อง (号 hào) เรียกให้ผู้คนขึ้นไปเยือนดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์

好 – รัก (ฮัก)

รัก (好 hǎo) เรียนเป็นคุณสมบัติของคนเก่ง

痕 – รอย (ฮอย)

ปี 1938 นักวิทยาศาสตร์จีนพบร่องรอย (痕 hén) ที่เชื่อว่าเป็น UFO บริเวณที่ราบสูงทางตะวันตกบนเทือกเขา Bayan Har Uul (คำนี้เป็นภาษามองโกล ภาษาจีนเขียนว่า 巴颜喀拉山脉 Bāyánkālā shānmài) ซึ่งตั้งอยู่ตอนกลางของมณฑลชิงไห่

亨 – ราบรื่น

สำนวนจีนที่ว่า หมิ่นเรื่องราบรื่น (亨 hēng) หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างดำเนินไปด้วยความราบรื่น * สำนวนนี้คือ 万事亨通 (wànshì hēngtōng)

烘 – ร่ม ร่มควัน (ฮม)

อาหารรม (烘 hōng) ควันเป็นการรมอาหารด้วยความร้อนให้แห้ง ช่วยทำลายเชื้อแบคทีเรีย ทำให้สามารถเก็บไว้ได้นาน

虹 – รุ้ง (ฮุ้ง)

ตำนานจีนเล่าว่า เทพธิดาสายรุ้ง (虹 hóng) เป็นเทพบนสวรรค์ กระทำความผิดเพราะไปหลงรัก สามัญชน จึงถูกสาปให้มาเวียนไหว้ตายเกิดบนโลกมนุษย์ ทุก ๆ หนึ่งพันปีของโลกสวรรค์จึงจะได้กลับสู่สวรรค์หนึ่งครั้ง พอครบ 1 พันปี เทพธิดาสายรุ้งก็จะกลับสู่สวรรค์แล้ววกกลับมาสู่โลกมนุษย์วนเวียนตลอดกาล

候 – รอ

ห้องรอ (候 hòu) โดยสารเครื่องบินที่ใหญ่ที่สุดในโลก ณ ปี 2012 คือ สนามบิน Heathrow ประเทศอังกฤษ

* 候机厅 (hòujīting) ห้องรอโดยสารเครื่องบิน

唤 – เรียก

ยาเสพติดเป็นเสียงเรียก (唤 huàn) จากขุนมรก

* 呼唤 (hūhuàn) ร้องเรียก เพเรียกหา

荒 – รกร้าง (ฮ้าง)

ที่ดินรกร้าง (荒 huāng) ว่างเปล่านี้เป็นของผู้ใด

遑遑 – เร่งรีบ

การทำงานด้วยความเร่ง (遑 huáng) รีบไม่เป็นผลดี

煌 – รุ่งโรจน์ (ฮุ่ง)

แสงพลูในวันเฉลิมฉลองสองสว่างรุ่ง (煌 huáng) โรจน์ชั่วเวลา

* 辉煌 (huīhuáng) รุ่งโรจน์

会 – รวบ รวม (ฮวม)

ประชาชนรวม (会 huì) ตัวกันที่หน้าทำเนียบรัฐบาลเพื่อประท้วง

* 会合 (huìhé) รวมตัวกัน

豁 – ฐ (ฮู)

วัตถุลึกลับตกลงมากกลางทุ่งนาเป็นฐ (豁 huō) ขนาดใหญ่

会 – ฐ (ฮู)

รัฐบาลจีนใช้วัฒนธรรมทางภาษาแทรกซึมสู่ประชาคมโลก ทำให้จำนวนคนที่รู้ (会 huì) ภาษาจีนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

烩 – รวน (ฮวน)

สมัยก่อนไม่มีตู้เย็น เมื่อล่าสัตว์มาได้จะหั่นเนื้อแล้วรวน (烩 huì) เก็บไว้

晃 – ไหว ไกว แกว่ง *ฟ้องเสียงสระ

แผ่นดินไหว 8 ริกเตอร์ ยอดตึกสูงก็ไหว (晃 huǎng) ด้วยแรงสั่นสะเทือน

挥 – ฐ

ภาษาไทยที่ว่า “ปรณนิบัติพัตฐี” คำว่าฐี (挥 huī) แปลว่า แกว่ง ไกว หรือ พัด

回 – วน เวียน *ฟ้องเสียงสระ

ศาสนาพุทธเชื่อว่า คนเราจะเวียน (回 huí) ไร้ตายเกิดเพื่อชดใช้กรรม

慫 – กวน *พ้องเสียงสระ

มีคำสอนว่า เมียไม่กวนผัว ขุนนางไม่กวน (慫 hùn) กษัตริย์ หมายถึง ให้แต่ละคนทำหน้าที่ของตัวเอง

浑 – ชุ่น *พ้องเสียงสระ

ที่มณฑลเหอหลินมีแม่น้ำสายหนึ่งชื่อ แม่น้ำชุ่น (浑 hún) เนื่องจากน้ำในแม่น้ำมีดินมาก น้ำไม่ใส เป็นที่มาของชื่อว่่า 浑河 (Hún hé)

魂 – ขวัญ วิญญาณ *พ้องเสียงสระ

คนไทยเชื่อว่า คนเรามี “ขวัญ” ตามความเชื่อแล้ว ขวัญ (魂 hún) ก็คือวิญญาณนั่นเอง

湮, 混 – ชุ่น *พ้องเสียงสระ

แม่น้ำเหลือง มีปริมาณทรายจำนวนมาก ทำให้น้ำมีความขุ่น (湮 hùn) มาก จึงเป็นที่มาของชื่อ

* 黄河 (Huáng hé) แม่น้ำเหลือง หรือ แม่น้ำขงโ

昏 – หม่น *พ้องเสียงสระ

ยามเย็นที่ฟ้าครึ้ม เมฆหม่น (昏 hūn) มักเปรียบกับความเศร้าหมอง เจ็บเหงา

横 – ขวาง

ทางม้าลาย ภาษาจีนเรียกว่า 横行到 (héngxíngdào) แปลว่า ทางเดินขวาง (横 héng)

火 – ไฟ

คำว่า ไฟ (火 huǒ) ในภาษาจีนโบราณออกเสียงว่า /qphai/ เหมือนกับภาษาไทยที่ออกเสียงว่า

/phai/

J

การพ้องเสียงของเสียง j. ค่อนข้างซับซ้อน สามารถแบ่งได้เป็น

1. พ้องเสียงกับเสียงเดียวกัน คือ เสียง จ. ในภาษาไทย อวัยวะในการออกเสียงนี้คือ หน้ำลิ้นกับปุ่มเหงือกหลังฟันบน พบการพ้องเสียงกับพยัญชนะที่ใช้อวัยวะในการออกเสียงเดียวกัน คือ เสียง ช. ด้วย
2. ภาษาจีนโบราณออกเสียง j. เป็น ก. ดังนั้น เสียง จ. ในภาษาจีนจึงมีการพ้องเสียงกับเสียง ก. ในภาษาไทย เช่น คำว่า กิ่ง แก้ว ก็ กาว เก้า กวน ไกล ก็ กล้าม ไก่ คำเหล่านี้ในภาษาจีนออกเสียงเป็นเสียง j. (จ.) ทั้งสิ้น ภาษาจีนสำเนียงใต้ ได้แก่ แต่จิว แคะ กวางตุ้ง ออกเสียง j. ในภาษาจีนกลางเป็น ก. เหมือนภาษาไทย
3. อวัยวะในการออกเสียง ก. คือ โคนลิ้น จึงเกิดการพ้องเสียงกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะออกเสียงเดียวกันอีก คือ ค. ข. ด้วย

几 – จวน (จะ)

จวนจะ (几 jǐ) ถึงปลายทางอยู่แล้ว แต่กลับละความพยายามไปเสีย

击 – โจมตี

ทหารเรือมีหน้าที่ปกป้องการจู่โจม (击 jī) ทางทะเลของข้าศึก

叽 – จีบ (เสียงนกร้อง)

ภาษาจีนใช้คำเลียนเสียงนกร้องว่า จี้จี้ (叽 jī)

缉 – จับกุม

ศุลกากรสนามบินปักกิ่งจับ (缉 jī) กุมผู้นำเข้ายาเสพติดชนิดเฮโรอีน 44.05 กิโลกรัม

* 缉捕 (jībǔ) จับกุม

疾 – เจ็บ (ป่วย)

ในอดีต ประชาชนที่อยู่ห่างไกลต้องทนทุกข์ทรมานจากอาการเจ็บ (疾 jí) ป่วย

* 疾病 (jíbìng) เจ็บป่วย โรค

记 – จดจำ

เรื่องราวที่อยากจะจดจำ (记 jì) กลับลืม แต่เรื่องที่อยากลืมกลับจดจำได้ดี

* 记得住 (jìde zhù) จำได้ / 记不住 (jì bú zhù) จำไม่ได้

袈 – จีวร

พระไทยห่มจีวร (袈 jiā) สีเหลือง แต่พระทิเบตห่มจีวรสีแดง

* คำว่า จีวร ภาษาจีนเรียกเต็ม ๆ ว่า 袈裟 (jiāshā)

剪 – เจียน เจียน

ศิลปะการตัดกระดาษของจีน คือ ใช้กรรไกรค่อย ๆ เจียน (剪 jiǎn) กระดาษออกทีละนิด ๆ

煎 – เจียว

ที่โรงพยาบาลวิทยาลัยภาษาปักกิ่งมีรายการอาหารจานหนึ่งชื่อ ไข่เจียว (煎 jiān) ไทย

鬃 – จอนผม

หญิงในสมัยก่อนนิยมไว้จอน (鬃 jiǎn) ผมยาว

* 鬃发(jiǎnfā) จอนผม

鉴 – กระจก

ในสมัยโบราณ กระจก (鉴 jiàn) ทำจากแผ่นทองเหลือง ขัดจนขึ้นเงาใช้ส่องได้

将 – จะ เกือบ

ฤดูร้อนปีนี้ฤดูฝนจะมีจะ (将 jiāng) สูงถึง 45 องศา

讲 – แจ้ง กล่าว

นายกรัฐมนตรีชี้แจง (讲 jiǎng) เกี่ยวกับการป้องกันน้ำท่วม

浸 – จุ่ม แช่

การนำเมล็ดพันธุ์ข้าวแช่ (浸 jìn) นำก่อนนำไปปลูกจะทำให้ได้ผลผลิตดีขึ้น

揪 – จับ (ให้แน่น)

สำนวนจีนว่า จับเปี้ย หมายถึง จับ (揪 jiū) จุดอ่อนของผู้อื่นได้

* สำนวนนี้คือ 揪辫子(jiū biànzǐ)

拘 – จับกุม

ตามกฎหมายจีน เมื่อจับกุม (拘 jū) ผู้กระทำความผิดมาแล้ว ตำรวจสามารถควบคุมตัวไว้ได้ 14 วัน

景 – ฉาก

ละครเรื่องไขว้ ตอนที่ 1 ฉาก (景 jǐng) ที่ 1 เป็นตอนกำเนิดพญาวานร

吉 – โชค

ในเทศกาลสำคัญ ๆ ชาวจีนจะมอบผลไม้มงคลให้กัน “ส้ม” หมายถึง ความโชค (吉 jí) ดี “ลูกท้อ” หมายถึง อายุยืน “แอปเปิ้ล” หมายถึง ความราบรื่นปลอดภัย

级 – ชั้น

ปัจจุบันประเทศจีนมีคนที่จัดอยู่ในชนชั้น (级 jí) กลางเพียง 23%

集 – ชุมนุม

ชาวอุยกูร์ในมณฑลซินเจียงชุมนุม (集 jí) นุ่ประท้วงรัฐบาล

辑 – ชุด

อัลบั้มเพลงชุด (辑 jí) ใหม่ออกวางตลาดแล้ว

* 新专辑(xīn zhuānjí) อัลบั้มใหม่

架 – ช่าง ชั้น ชกต้อย

ชั้น (架 jià) วางหนังสือ

* 书架(shūjià) ชั้นวางหนังสือ

横 – ซา (ต้นซา)

ชาวไร่ปลูกต้นชา (枳 jiǎ) เต็มเขา

奸 - ชั่ว ชู้

คนที่ลักลอบเป็นชู้ (奸 jiān) กันจะถูกสังคมตราหน้าว่าเป็นคนชั่ว (奸 jiān)

间 - ช่อง

ฉวยโอกาสใช้ช่อง (间 jiàn) โหว่ของกฎหมายเพื่อหลบเลี่ยงภาษี

件 - ชิ้น

มีการสำรวจพบสุสานโบราณก่อนสมัยฉินที่มณฑลกวางเจา พบวัตถุโบราณมากกว่า 1,000 ชิ้น (件 jiàn)

匠 - ช่าง

ประเทศจีนถือว่าหยกเป็นของล้ำค่า จึงมีโรงเรียนช่าง (匠 jiàng) หยกโดยเฉพาะ

郊 - ชาน

ที่ดินในเมืองมีราคาแพง รัฐบาลจึงสร้างสวนสาธารณะแถบชาน (郊 jiāo) เมือง

侥 - โชค

คนจนนั่งรอโชค (侥 jiǎo) คนรวยลงมือทำงาน

较 - ชัด

สำนวนจีนว่า 彰明较著 (zhāngmíng jiào zhù) หมายความว่า เรื่องราวหรือเหตุผลปรากฏอย่างชัดแจ้ง เด่นชัด (较 jiào)

捷 - ชัย

ทหารที่มารอบเมืองปาวประกาศข่าวชัย (捷 jié) ชนะ

斤 - ชั่ง

สำนวนจีนที่ว่า “เอาใจแลกใจ เอาห้าตำลึงแลกหนึ่งชั่ง” (斤 jīn) หมายความว่า ซื่อใจคนด้วยใจจริงใจไปได้จริงใจมา

*สำนวนนี้คือ 人心换人心, 五两换一斤 (rénxīn huàn rénxin, wǔ liǎng huàn yì jīn)

紧 - (ใกล้) ชิด

กรมการค้าของจีนเจรจากับกรมการค้าเขตเศรษฐกิจพิเศษฮ่องกงเพื่อกระชับความสัมพันธ์ทางธุรกิจของสองฝั่งให้มีความใกล้ชิด (紧 jǐn) กันมากขึ้น

到 - เชือด

ทหารในสมัยก่อนเมื่อแพ้สงครามก็ใช้กระบี่เชือด (到 jǐng) คอตตนเอง ดีกว่ายอมเป็นเชลยศึก

救 - ช่วย

เมื่อต้องการร้องขอให้คนช่วย ภาษาจีนพูดว่า “จี้ว์มิ่ง!” แปลตรงตัวว่า ช่วย (救 jiù) ชีวิต ตรงกับภาษาไทยว่า “ช่วยด้วย!”

*救命! jiùmìng ช่วยด้วย

僦 – เช่า

คำว่า “เช่า” ในภาษาจีนมี 2 คำ คือคำว่า 僦 (jiù) เป็นภาษาหนังสือ และคำว่า 租 (zū) เป็นภาษาพูด

举 – ชู

มักคู่เทศก์ชู (举 jǔ) ชูนำแถวนักท่องเที่ยวยุคใหม่เข้าชมพระราชวังต้องห้าม

聚 – ชุม (ชุมนุม)

ชานาชุมนุม (聚 jù) นุ่มเพื่อเรียกร้องราคาข้าว

渐 – ซ้ำๆ (อย่างช้า ๆ ค่อย ๆ)

ภาษาและวัฒนธรรมจีนค่อย ๆ แทรกซึมสู่ชานาประเทศอย่างช้า ๆ (渐 jiàn)

肌 – กล้าม

นักกีฬาว่ายน้ำหนักต้องฝึกพลังของกล้ามเนื้อ (肌 jī) แขนเป็นพิเศษ

机 – (กล) ไก

นายถัง เจิ้นผิง ชานาในกรุงปักกิ่ง ชื่นชอบเรื่องเครื่องยนตร์กลไก (机 jī) มาตั้งแต่เด็ก เขาได้คิดประดิษฐ์รถแข่งพลังงานลมขึ้นมา ซึ่งมีความเร็วสูงสุดถึง 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

鸡 – ไก่

ราคาไข่ไก่ (鸡 jī) ที่จีนขายกิโลละ 8 หยวนกว่า ๆ

积 – เก็บ (สะสม)

เดินทางครั้งเดียวเก็บ (积 jī) เก็บประสบการณ์ไว้ชั่วชีวิต

屐 – เกี้ยว เกือก

ชานาเดินทางตอนใต้ในสมัยโบราณนิยมสวมใส่เกี้ยว (屐 jī) ไม้

* 古音 /gek / /guuiak/¹

筭 – กีบ

กีบ (筭 jī) มีมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์โจว มีหลายขนาด ในพิธีแต่งงานของชานาโบราณจะติดกีบเป็นเครื่องประดับรูปแบบต่าง ๆ

跻 – ก้าว ขึ้น

ประธานาธิบดี หูจิ่นเทา ก้าวขึ้น (跻 jī) ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของจีนเมื่อ ปี ค.ศ. 2003

及 – กับ

¹ สัญลักษณ์ที่ใช้จดเสียงของภาษาทุกภาษาในโลกนี้ในทางภาษาศาสตร์เรียกว่า “สัทอักษร” ในหนังสือเล่มนี้ สัทอักษร /uu/ หมายถึงสระที่ออกเสียงคล้ายกับสระอู๋ ในภาษาไทย และสัญลักษณ์ /ng/ หมายถึงเสียงพยัญชนะที่ออกเสียงคล้ายกับเสียง ง. ในภาษาไทย

รัฐบาลจีนกำหนดวันหยุดเทศกาลกับ (及 jí) วันหยุดรำลึกต่าง ๆ ดังนี้ 1. วันขึ้นปีใหม่ หยุด 1 วัน (1 ม.ค.) 2. วันตรุษจีน หยุด 3 วัน 3. วันเซ็งเม้ง หยุด 1 วัน 4. วันแรงงาน หยุด 1 วัน (1 พ.ค.) 5. วันเทศกาลตวันอู่ หยุด 1 วัน 6. เทศกาลไหว้พระจันทร์ หยุด 1 วัน 7. วันชาติ หยุด 3 วัน (วันที่ 1-3 ต.ค.)

*古音 /grub/

即 – ไกล่

นักพยากรณ์อากาศคาดว่า ฤดูหนาวที่ไกล่ (即 jí) จะมาถึงนี้อากาศจะหนาวเย็นกว่าปีที่แล้ว

*即将到来 (jíjiāng lái) ไกล่เข้ามาแล้ว ไกล่มาถึงแล้ว

笈 – กล่อง

ชาวจีนสมัยก่อนสานกล่อง (笈 jí) ชนิดนี้ด้วยไม้หรือหวาย ใช้สำหรับบรรจุหนังสือ ผ้า ยา วางบนหลังม้าหรือลาให้แบกหาม

戢 – กลั่น เก็บ

กลั่น (戢 jí) อารมณโกรธเอาไว้ไม่อยู่เก็บ (戢 jí) อารมณไม่ได้

嫉 – เกลียด

เขาแต่เกลียด (嫉 jí) ชังผู้อื่น ไม่รู้จักดูตัวเอง

*嫉恨 (jihèn) เกลียดชัง

踏 – ก้าว

ก้าว (踏 jí) อย่างอย่างช้า ๆ แต่มั่นคง ดึกกว่ารีบร้อนแล้วล้ม

几 – กี่

คุณรู้ไหมว่า ต้องรู้อักษรจีนกี่ (几 jǐ) ตัวจึงจะอ่านหนังสือเรื่อง...ตอบ รู้อักษรจีน 500 ตัว อ่านภาษาจีนได้ 80%

忌 – กลัว

กองกำลังทหารเกาหลีเหนือทดลองขีปนาวุธอย่างไม่เกรงกลัว (忌 jì) ต่อคำเตือนของนานาชาติ

季 – กาล (ฤดู)

ฟุตบอลโลกฤดูกาล (季 jì) นี้คึกคักกว่าเดิม

暨 – กับ (และ)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับปัญหาเยาวชนกับ (暨 jì) ยาเสพติดมาก

蔑 – กก (ต้นกก)

ปัจจุบันนิยมนำต้นกก (蔑 jiǎ) มาปลูกเป็นไม้ประดับ

颊 – แก้ม

แก้ม (颊 jiá) คือส่วนหนึ่งของใบหน้า อยู่บริเวณสองข้างของใบหน้า

甲 – เกราะ กระ (กระดองเต่า)

คนโบราณใช้เกราะ (甲 jiǎ) เคาะบอกสัญญาณ

痂 – กระ

กระ (痂 jiā) เป็นรอยต่างด้าบนผิวหนัง เกิดจากการสร้างเซลล์เม็ดสี ซึ่งจะเห็นชัดเจนมากขึ้นเมื่อถูกแสงแดด รักษาให้หายขาดได้ยาก ครีมจำพวกไวท์เทนนิ่งทำให้จางลงได้แต่ไม่สามารถหายขาดได้

兼 – แกม

สาขาวิชาชีพ **แกม** (兼 jiān) นำเงิน คือ แบคที่เรียกกลุ่มหนึ่งที่มีความสามารถในการสังเคราะห์แสงได้เหมือนพืชทั่วไป เมื่อมีสาขาชนิดนี้แขวนลอยอยู่ในน้ำจะทำให้มันเป็นสีเขียว

拣 – กลั่น

ในแต่ละปีฮั่นป้าน (สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน) ต้องพิจารณากลั่นกรอง (拣 jiǎn) คัดเลือกผู้สมัครขอรับทุนของรัฐบาลเป็นจำนวนมาก

* 拣选 (jiǎnxuǎn) กลั่นกรองคัดเลือก

歼 – กวาด กวาดล้าง

ฝ่ายชนะสงครามสังหารเชลยศึกเพื่อกวาด (歼 jiān) ล้างให้สิ้นซาก

检 – เก็บ

ตามกฎหมายจีน หากเก็บ (检 jiǎn) เงินได้แล้วเจตนาครอบครองเป็นของตน มีความผิดจำคุกไม่เกิน 2 ปี

建 – ก่อ

การเรียนเหมือนก่อ (建 jiàn) อิฐสร้างกำแพง ยิ่งก่อยิ่งสูง

菱 – ก้าน

ก้าน (菱 jiāo) อ่อนของผักสดชนิดต่าง ๆ มีสรรพคุณแก้คอแห้ง

胶 – กาว

กาว (胶 jiāo) ที่รู้จักกันในชื่อ “กาวตราช้าง” ภาษาจีนเรียกว่า “กาวสารพัดนึก” เกิดขึ้นเมื่อปี 1942 โดยนักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกันชื่อ Harry Wesley Coover

* 万能胶 (wànnéng jiāo) กาวสารพัดนึก

焦 – เกรียม

ทางการแพทย์เชื่อว่า การกินอาหารที่ไหม้เกรียม (焦 jiāo) มีส่วนกระตุ้นให้เกิดโรคมะเร็ง

蕉 – กล้วย

ประเทศจีนปลูกกล้วย (蕉 jiāo) มากในพื้นที่มณฑลยูนนานและไห่หนาน

狡 – กลับกลอก

ในนิทานหมาป่าเป็นตัวแทนของความเจ้าเล่ห์กลับกลอก (狡 jiǎo)

* 狡猾 (jiǎohuá) เจ้าเล่ห์กลับกลอก

饺 – เกี้ยว (ฮิม)

เกี้ยว (饺 jiǎo) เป็นอาหารประเภทแป้งที่เป็นเอกลักษณ์ทางอาหารอย่างหนึ่งของจีน

矫 – แก้

คนดีชอบแก้ (矫 jiǎo) ไช คนจัญไรชอบแก้ตัว

* 矫正 (jiǎozhèng) แก้ไขให้ถูกต้อง / 借口 (jièkǒu) ข้ออ้าง ข้อแก้ตัว

搅 – กวน คน

กิลเลสบกวน (搅 jiǎo) จิตใจ หากตัดได้จิตใจจะสงบ

校 – แก้

กองบรรณาธิการทำหน้าที่ตรวจแก้ (校 xiào) ผลงานอย่างคร่ำเคร่ง

* 校对 (jiàoduì) พิสูจน์อักษร

轿 – เกี้ยว

การแต่งงานในสมัยโบราณ ฝ่ายเจ้าบ่าวจะส่งเกี้ยว (轿 jiào) ไปรับเจ้าสาว แต่ปัจจุบันฝ่ายเจ้าบ่าวจะส่งรถยนต์ไปรับเจ้าสาวแทนการแบกเกี้ยว

接 – ไกล่ ซิด

ทิเบตได้ชื่อว่าเป็นดินแดนหลังคาโลก เพราะมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 8,844.43 เมตร และเป็นดินแดนพุทธธรรม จึงได้ชื่อว่าเป็น “ดินแดนที่อยู่ใกล้ซิด (接 jiē) กับสวรรค์มากที่สุด”

秸 – ก้าน

ฟาง คือส่วนที่เป็นก้าน (秸 jiē) ของต้นข้าว ชาวนาจะเก็บไว้ใช้เลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้ง

揭 – แกะ

นักประวัติศาสตร์ชุดสุสานกษัตริย์โบราณเพื่อแกะ (揭 jiē) รอยอารยธรรมจีน

偈 – กล้า

ความหมายเดิมของคำนี้ หมายถึง ผู้กล้า (偈 jié) ต่อมาใช้ในบทสวดมนต์ของพุทธศาสนาแต่อ่านว่า จี้ (jì) แปลว่า ยกย่อง สรรเสริญ

* ตรงกับบทสวดที่ว่า คัจฉามี (Gatha ภาษาจีนคือ 吉祥偈 (jíxiáng jì))

洁 – เกาะ (ก. – เกาะตัวแข็ง)

ฤดูหนาวในประเทศจีนอุณหภูมิจะติดลบมากกว่า 10°C ทำให้น้ำค้างแข็งเกาะ (洁 jié) ตัวกันเป็นก้อน

* 结冰 (jiébing) เกาะตัวกันเป็นน้ำแข็ง

解 – แก้

ชาวจีนมีวิธีแก้ (解 jiě) ผันเหมือนชาวไทยอย่างหนึ่งก็คือ ผันรำกลายเป็นดี

介 – 1) กลาง ตัวกลาง 2) เกราะ 3) เกล็ด

- วัฒนธรรมจีนให้ความสำคัญกับการแต่งงานมีครอบครัวมาก เมื่อถึงวัยแต่งงานแล้วยังไม่มีคู่ ผู้ใหญ่จะทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง (介 jiè) หาคู่ให้ กิจกรรมด้านการจัดหาคู่ก็ได้รับการต้อนรับอย่างดี

- เต่ามีกระดองเป็นเกราะ (介 jiè) กำบังร่างกาย

疥 – กลาก เกลื้อน

โรคกลากเกลื้อน (疥 jiè) เป็นโรคที่มีไรตัวเล็ก ๆ ที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่าเป็นพาหะนำโรค
* 疥虫 (jièchóng) ไร

诫 – กล่าว ว่ากล่าว

คำกล่าว (诫 jiè) เรื่องบัญญัติ 10 ประการ ในพระคัมภีร์ Holy Bible เป็นคำสอนเพื่อการปฏิบัติของ
มนุษย์ที่พึงมีต่อพระเจ้าและมนุษย์ต่อมนุษย์ด้วยกันเอง

筋 – กล้าม

มนุษย์กล้ามเนื้อ (筋 jīn) เป็นคำเรียกคนที่มีกล้ามเนื้อใหญ่อ่างนักเพาะกาย
* 筋肉人 (jīnròu rén) มนุษย์กล้ามเนื้อ

茎 – กิ่ง

การขยายพันธุ์พืชแบบทาบกิ่ง (茎 jīng) ได้ผลเร็วกว่าการเพาะเมล็ด

惊 – กลัว

การก่อการร้ายสร้างความหวาดกลัว (惊 jīng) ให้กับประชาชนผู้บริสุทธิ์

京 – กรุง

เมืองหลวงเดิมของจีน คือ หนานจิง (南京 Nánjīng) แปลตามตัวหนังสือ หมายถึง กรุง (京 jīng) ทางใต้ ต่อมาย้ายมาตั้งเมืองหลวงที่ปักกิ่ง (北京 Běijīng) แปลตามตัวหนังสือ หมายถึง กรุงทางเหนือ

精 – กลั่น

น้ำมันที่กลั่น (精 jīng) จากพืชมีสรรพคุณทางยา เกิดขึ้นครั้งแรกในยุคกรีกโบราณ

镜 – กระจก

ลักษณะนามของกระจก (镜 jìng) ในภาษาจีนใช้ว่า “หน้า”
* 一面镜子 (yí miàn jìngzi) กระจกหนึ่งหน้า (บาน)

洞, 迥 – ไกล ไกลห่าง

ชีวิตคนชนบทกับชีวิตคนเมืองห่างไกล (迥 jiǒng) กันราวฟ้ากับดิน

纠 – แก้

เรียนภาษาต้องหมั่นหาเจ้าของภาษาให้ช่วยแก้ (纠 jiū) ไชการออกเสียงที่ผิด
* 纠正发音 (jiūzhèng fāyīn) แก้ไขการออกเสียงให้ถูกต้อง

九 – เก้า

คำว่า เก้า (九 jiǔ) ภาษาจีนกวางตุ้งออกเสียงว่า เก้า /gau2/ ภาษาจีนแต้จิ๋วออกเสียงว่า เก้า /gao2/ ภาษาจีนแคะออกเสียงว่า กิว /giu3/

旧 – เก่า

เพลงจีนชื่อ “ร้องเพลงภูเขาให้พรรคฟัง” เนื้อร้องกินใจท่อนหนึ่งว่า “สังคมเก่า (旧 jiù) พาดแล้งบน
กายฉัน แม่สุดกลั้นน้ำตาพร้งเช่อไหล”

* เพลงนี้ชื่อ 唱支山歌给党听 (chàng zhī shān gē gěi dǎng tīng) 旧社会鞭子抽我身 (jiù shè huì biānzi chōu wǒ shēn) 母亲只会泪淋淋 (mǔqīn zhǐ huì lèi lín lín)

就 – ก็

ผู้ที่ศึกษาภาษาจีนเห็นว่า “ก็” เป็นคำศัพท์ร่วมไทยจีน แต่ฝ่ายที่ศึกษาภาษาเขมรเห็นว่า “ก็” (就 jiù) เป็นคำยืมจากภาษาเขมร และเมื่อเปรียบเทียบไวยากรณ์ดูแล้ว ทั้งสามภาษามีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

局 – กับ กับดัก

มีจฉีพีใช้วิธีโทรศัพท์มาล่อลวง หากใครติดกับ (局 jú) ก็จะถูกเงินจำนวนมาก

惧 – กลัว

โรคหวาดกลัว (惧 jù) เป็นอาการทางประสาทชนิดหนึ่ง

* 恐惧症 (kǒngjùzhèng) โรคหวาดกลัว

镌 – แกะ แกะสลัก

ชาวจีนนิยมใช้หินสลัก (镌 juān) ชื่อผู้ตายและคำไว้อาลัยวางหน้าหลุมศพ

缺 – ก้อน

การแกะสลักตัวอักษรบนก้อน (缺 jué) หินเป็นงานศิลปะของจีนอย่างหนึ่ง

崛 – เกิด

โรคระบาดชนิดนี้เกิด (崛 jué) ขึ้นอย่างฉับพลัน

* 崛起 (juéqǐ) เกิดขึ้น

爵 – จอก

จอก (爵 jué) สุราในสมัยโบราณของจีนทำจากโลหะ ก้นลึก ปากยื่น มีสามขา

均 – เกลี่ย

ผลผลิตที่ทำรวมกันจะต้องเกลี่ย (均 jūn) และแบ่งให้เท่า ๆ กัน

据 – เก็บ

คลังยาโบราณเก็บ (据 jù) รักษาตัวอย่างยาสมุนไพรไว้หลายชนิด

挤 – แค้น (บีบ) คั้น

ในสมัยโบราณ การการเงินมีวิธีแค้น (挤 jǐ) ความลับให้ผู้ต้องหายอมรับสารภาพด้วยวิธีทรมานหลาย
อย่าง เช่น ใช้เครื่องถ่วงน้ำ เหยียน ถ่วงน้ำ เป็นต้น

悸 – เข็ด

วิวัฒนาการการลงโทษผู้กระทำผิดของทุกประเทศมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ เริ่มจากการลงโทษอย่าง
โหดร้ายเพื่อตอบแทนให้สมแค้น ชมชู่ยับยั้งให้เกรงกลัวและเข็ด (悸 jì) หลาบ

* ข้อความจากเว็บไซต์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ <http://www.correct.go.th/mu/index1.html>

计 – คิด

ลูกคิดของจีนถือได้ว่าเป็นเครื่องคิด (计 jì) จำนวนยุคแรกของโลก ภาษาจีนเรียกว่า ซวนผาน (算盘 suànpán) มีประวัติยาวนานกว่า 700 ปี เชื่อกันว่าลูกคิดเป็นสิ่งประดิษฐ์ขึ้นที่ 5 ของจีน เรียงลงมาจากระดาษ การพิมพ์หนังสือ เข็มทิศ และดินระเบิด

慧 – แค้น

ในทางพุทธศาสนา โทสะ หมายถึง ความโกรธแค้น (慧 jì) พยาบาท อิจฉาริษยา เมื่อไม่มีโทสะก็จะไม่มีทุกข์ในใจ

跪 – คุก (เข้า)

วัฒนธรรมการคุก (跪 jì) เข้าของจีนมีมาแต่โบราณ เป็นวิธีการแสดงความเคารพอย่างหนึ่ง มีลำดับดังนี้ อำมาตย์คุกเข่าให้ทหาร ประชาชนคุกเข่าให้อำมาตย์ ลูกคุกเข่าให้พ่อ ภรรยาคุกเข่าให้สามี

* ภาษาจีนกลางตั้งออกเสียงคำว่า เก-ยี้ / ภาษาแต้จิ๋วออกเสียงว่า กี้

价 – ค่า (มูลค่า)

การขูดกรูดสมบัติในสุสานตุตันคาเมนพบวัตถุล้ำค่า (价 jià) ที่ประเมินมูลค่าไม่ได้จำนวนมากกว่า 1,000 ชิ้น

技 – เคล็ด

เคล็ด (技 jì) ลับการเรียนภาษาต่างประเทศของชาวจีนอย่างหนึ่งที่ได้ผลดีมากคือ “การท่องจำ” เวลาประมาณเจ็ดโมงเช้าตามสนามหญ้าในมหาวิทยาลัยจะเห็นนักศึกษาจีนเดินท่องภาษาอังกฤษกันขวกไขว่ เป็นการฝึกออกเสียงและฝึกความเคยชินทางภาษาที่ดียิ่งอย่างหนึ่ง

坚 – แข็งแกร่ง

ชายชาติทหาร จิตใจแข็งแกร่ง (坚 jiān) ดุจหินผา

* 坚强 (jiānqiáng) แข็งแกร่ง

角 – เขา (สัตว์)

ตรอกเขา (角 jiǎo) วัวเป็นเครื่องดนตรีที่ถือกำเนิดจากชนกลุ่มน้อยของจีน เช่น ชาวแม้ว ชาวเย้า ชาวอี ชาวจิ่งโพ แต่เดิมใช้เป่าเพื่อการล่าสัตว์

脚 – ขา

อะไรเอ่ยมี 8 ขา (脚 jiǎo) 6 ตา 3 หัว (คน 2 คนนั่งบนหลังม้า)

徼 – ขอ ขอร่อง

มีสำนวนจีนพูดว่า ผจญภัยขอ (徼 jiǎo) โชค หมายความว่า ฝ่าอันตรายเพื่อแสวงหาโชคกลาง

* สำนวนนี้คือ 行险徼幸 (xíng xiǎn jiǎo xìng)

嚼 – เคี้ยว

ของขบเคี้ยว (嚼 jiáo) ยอดนิยมของชาวจีนได้หวนคือ “หมาก” หมากสดรสชาติฝาด ขม ขุน และเผ็ด เคี้ยวแล้วจะรู้สึกชาที่ลิ้น แต่เมื่อเคี้ยวจนชินจะรู้สึกหอม

阶 – ขั้น (บันได)

กำแพงเมืองจีนมีบันไดทั้งหมด 928,755 ขั้น (阶 jiē)

节 - ข้อ

ผู้ที่เป็โรคไขข้อ (节 jié) แพทย์แผนจีนแนะนำว่าห้ามกินอาหารมัน เนื้อสัตว์ และจำพวกยอดผัก เพราะมีธาตุเหล็กสูง

睫 - ขน

ภาษาจีนเรียกที่ปิดขน (睫 jié) ตาว่า 睫毛膏 (jiémáogāo)

界 - เขต

คำว่า "เขต (界 jiè) ที่ดิน" หมายถึง เส้นแบ่งเขตของที่ดินทั้งสองฝั่ง
• 地界 (dìjiè) เส้นแบ่งเขตที่ดิน

津 - ซ้ำม

ชาวเมื่อวันที่ 12 ก.พ. 2012 ชาวฮ่องกงต่อต้านรถยนต์นำเข้าที่ซ้ำม (津 jīn) ฝั่งมาจากจีนแผ่นดินใหญ่

进 - เข้า / 近 - ใกล้

มีตัวอักษรจีน 2 ตัวที่เขียนคล้ายกัน อ่านเหมือนกัน มีหน้าซ้ำความหมายยังคล้ายกันอีก เวลาเขียนจะสับสนมาก คือ 进 (jìn) แปลว่า เข้า และ 近 (jìn) แปลว่า ใกล้ มีวิธีการจำคือ

进 มีธาตุคำ 辶 (อ่านว่า zǒu) มีความหมายเกี่ยวกับการเดิน และ 井 แปลว่า บ่อ ก็จำว่า เดินเข้า (进 jìn) บ่อ

近 มีธาตุคำ 辶 มีความหมายเกี่ยวกับการเดิน และ 斤 แปลว่า ชั่ง (หน่วยเงิน) ก็จำว่า เดินใกล้ (近 jìn) ชั่ง

晋 - เข้า

นายกรัฐมนตรีของไทยเข้า (晋 jìn) พบประธานาธิบดีของจีนเพื่อหารือความร่วมมือระหว่างกัน
• 晋见 (jìn jiàn) เข้าพบ

粳 - ข้าว

ชนกลุ่มน้อยในประเทศจีน เช่น ชาวจ้วง ชาวตัง มีวัฒนธรรมการกินข้าวเหนียว (粳 jīng) เหมือนชาวอีสานของไทย นักประวัติศาสตร์จึงเชื่อว่าเป็นกลุ่มชนที่มีความเกี่ยวข้องกัน

劲 - แข็ง แกร่ง

เข้าศึกที่แข็งแกร่ง (劲 jìn) ก็ไม่รู้ยุทธการที่หลักแหลม

竞 - แข่ง

จีนชอบจัดการแข่ง (竞 jìng) ชัน เพราะถือว่าการแข่งขันเป็นการยกระดับความสามารถของบุคคล

胫 - แข้ง

ผิวหนังใต้หน้าแข้ง (胫 jìng) เป็นบริเวณที่มีกล้ามเนื้อน้อยที่สุด ทำให้มีเลือดไปเลี้ยงไม่มากนักก็พ่่าจึงเกิดอาการบาดเจ็บที่บริเวณนี้ได้ง่ายที่สุด

境 – เขต

ชาวจีนตอนใต้อพยพเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณเขต (境 jìng) แดนภาคเหนือของไทย

* คำว่า 界 ข้างต้น หมายถึง เขตแดน พรมแดน และคำว่า 境 เป็นคำพ้องความหมาย ภาษาจีนนำสองคำนี้มารวมกันเป็น 境界 (jìngjiè) แปลว่า พรมแดน

鸠 – นกเขา

นกเขา (鸠 jiū) เป็นนกที่พบเฉพาะในประเทศเขตร้อน

踣 – ขด

ในฤดูหนาวคนยากไร้หนึ่งขด (踣 jū) อยู่หน้ากองไฟคลายหนาว

筲 – แข่ง

ภาชนะใส่ของสานด้วยไม้ไผ่หรือหวาย คือ แข่ง (筲 jiǔ)

钜 – ตะขอ

ตะขอ (钜 jù) ลากรถอยู่ใต้ท้องรถด้านหน้า

腴 – ขูด ขูดรีด

ชนชั้นศักดินาคดขี่ขูด (腴 yú) รีดภาษีจากประชาชน

卷 – ขด

งูหลามนอนขด (卷 juǎn) อยู่ในคอกวัว เพราะมาขโมยกินวัวเมื่อกลางดึก

胃 – แขนง

ตามหลักฮวงจุ้ย ถ้าบ้านอยู่ตรงสามแยกให้แขนง (胃 wèi) กระเจกแปดเหลี่ยมสะท้อนความชั่วร้ายออกไป

角 – แข่ง

คำนี้อ่านได้ 2 เสียง อ่านว่า jiǎo แปลว่า เขาสัตว์ และอ่านว่า jué แปลว่า แข่ง เช่น 角力 (juélì) แปลว่า การแข่งขันประลองกำลัง

掘 – ขุด

“ดื่มน้ำยาลึมนคนขุด (掘 jué) บ่อ” เป็นเรื่องราวที่เหมาเจอตงนำทัพทหารเดินทางไปช่วยเหลือพี่น้องในถิ่นทุรกันดาร

绝 – ขาด เด็ดขาด

รัฐบาลไม่ยอมให้เกิดความแตกแยกกันในสังคมโดยเด็ดขาด (绝 jué)

浚 – ขุด

เทศบาลเร่งขุด (浚 jùn) ลอกคลองเพื่อป้องกันน้ำท่วม

济 – ซ้ำม

สำนวนจีนว่า “ซ้ำม (济 jì) แม่น้ำเผาเรือ” หมายถึง มุ่งไปข้างหน้า ถอยไม่ได้ คล้ายกับเหตุการณ์ที่พระเจ้าตากสินสั่งให้ทหารทุบหม้อข้าวทิ้งให้หมดก่อนที่จะเข้าตีเมืองจันทบุรี

谄 – (ต๋ัน) เชน

สำนวนจีนที่ว่า มองผิวรู้เชน (谄 jiǎn) หมายความว่า มีประสบการณ์เพียงแคผิวเผิน ไม่ลึกซึ้ง
* สำนวนนี้คือ 肤见谄识 (fū jiàn jiǎn shí)

监 – ขุน ขุนนาง

ระบบเจ้าขุน (监 jiān) มุลนายในจีนสิ้นสุดลงเมื่อประธานาธิบดีเหมาเจ๋อตงประกาศก่อตั้งประเทศ
เมื่อปี 1949

健 – แข็งแรง มั่นคง

รายการชื่อ “เส้นทางสายสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์ส่วนกลางช่อง CCTV 1 ของจีน เป็นรายการที่มีเนื้อหา
ส่งเสริมความแข็ง (健 jiàn) แรงทั้งร่างกายและจิตใจของประชาชน

毽 – ขน ขนไก่

ลูกขนไก่เป็นอุปกรณ์กีฬาพื้นบ้านอย่างหนึ่งของจีน ลักษณะเป็นजूผ้ามัดติดกับหางที่ทำจากขน (毽
jiàn) ไก่ เล่นโดยใช้การเตะเหมือนเตะกร้อ

江 – คลอง

คำว่า คลอง (江 jiāng) ภาษาจีนโบราณออกเสียงว่า kroong

姜 – ชิง

ชาวจีนใช้ชิง (姜 jiāng) เป็นยาสมุนไพร มีสรรพคุณแก้พิษ แก้หวัด แก้คัน แก้ปวด

浆 – ชัน

น้ำเต้าหู้เข้มข้น (浆 jiāng) ทำมาจากถั่วเหลืองบริสุทธิ์ มีโปรตีนสูง

僵 – แข็ง

อาการข้อนิ้วแข็ง (僵 jiāng) งอไม่ได้ เป็นอาหารที่เรียกว่า นิ้วล็อก ต้องรีบไปพบแพทย์

疆 – เขต

พื้นที่ที่เรียกว่า เขต (疆 jiāng) ใต้ ของจีนอยู่ทางตอนใต้ของมณฑลซินเจียง บริเวณที่ราบตาสีมู
และเทือกเขาคุนหลุน

* 南疆 (Nán jiāng) เขตใต้

糗 – ชัน

วัฒนธรรมการกินของจีนเข้ามาในประเทศไทยหลายอย่าง หนึ่งในนั้นคือ โจ๊ก เป็นข้าวต้มที่ต้มจนและ ชัน
(糗 jiàng) และเหนียว

嚼 – เคี้ยว

ชาวจ้วง เป็นชนกลุ่มน้อยทางตอนใต้ของจีน ชอบเคี้ยว (嚼 jiáo) หมากให้ฟันดำ เพราะนิยมกินว่า
สวยและแข็งแรง

嚼 – เคี้ยว ขบ

การกินอาหารแต่ละคำต้องเคี้ยว (嚼 jiào) อย่างน้อย 30 ครั้ง จะเป็นผลดีต่อการย่อยอาหาร

金 – (ทอง) คำ

ราคาทองคำ (金 jīn) ที่ประเทศจีนวันนี้ 1623 หยวนต่อออนซ์

颈 – คอ

ภาษาจีนเรียกยีราฟว่า กวางคอ (颈 jǐng) ยาว

* 长颈鹿 (chángjǐnglù) ยีราฟ

径 – แคม

ทางแคม ๆ (径 jìng) ตามเชิงเขาสายนี้เป็นเส้นทางสู่ชุมชนกลุ่มน้อยชาวเขา

臼 – ครก

ชาวว่า เป็นชนกลุ่มน้อยของจีน กะเทาะเปลือกข้าวโดยการใช่ครก (臼 jiù) ตำ

咀 – เคี้ยว

กินอาหารต้องเคี้ยว (咀 jǔ) ให้ละเอียดแล้วค่อยกลืน

具 – เครื่อง ของ

สมัยก่อนชาวนาไม่มีเครื่อง (具 jù) มือการเกษตรที่ทันสมัย จึงใช้แรงงานจากสัตว์

* 工具 (gōngjù) เครื่องมือ

炬 – คบ (เพลิง)

ผู้ถือคบ (炬 jù) เพลิงจุดไฟเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ปักกิ่งคือ หลี่หนิง

俱 – ครบ

ส.ส. มาเข้าร่วมการประชุมสภาผู้แทนราษฎรกันครบ (俱 jù) ทุกคน

据 – ครอง ครอบครอง

ประชาชนชาวจีนไม่สามารถครอบครอง (据 jù) กรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของตนเองได้ การใช้ที่ดินถือเป็นการเช่าที่ของรัฐ

圈 – คุม ช้าง

ผู้ชนะจับเชลยศึกมากุมช้าง (圈 juān) ไว้

圈 – คอก

คำนี้อ่านได้ 2 เสียง อ่านว่า juān แปลว่า คุมช้าง แต่ถ้าอ่านว่า juàn แปลว่า คอก

抉 – คว้าน

ทหารญี่ปุ่นคว้าน (抉 jué) ท้องเพื่อลบล้างความผิด

诀 – 1. คล้องจอง 2. จาก

- เพลงและกลอนของจีนมีสัมผัสคล้องจอง (诀 jué) ไพเราะ

- การจากกันครั้งนี้ อาจจะเป็นการจาก (诀 jué) กันชั่วชีวิตก็ได้

击 – เคาะ

ในการประมุขลินค้ำ เคาะ (击 jī) 3 ครั้งถือเป็นอันสิ้นสุด

奇, 畸 – (เลข) คี่

ตัวเลขที่หารด้วย 2 ไม่ลงตัวเรียกว่า เลขคี่ (奇 jī)

* 奇数 (jī shù) เลขคี่

即 – คือ

สิ่งประดิษฐ์ที่เป็นที่หนึ่งในโลกของจีนมี 4 อย่างคือ (即 jí) กระดาษ เข็มทิศ ดินปืน และเครื่องพิมพ์
ตัวอักษร

计 – คิด

ธนาคารจีนคิด (计 jì) ดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้โดยยึด 1 ปีเท่ากับ 360 วัน หนึ่งเดือนเท่ากับ 30 วัน

甚 – แค้น

เพียงแค่เห็นหน้าคู่ปรับเก่า ความแค้น (甚 jì) ที่มีมาแต่เดิมาก็ปะทุขึ้น

踮 – คูกเข่า

ผู้บริสุทธิ์คูกเข่า (踮 jì) ร้องขอความเป็นธรรมที่หน้าตำหนัก

夹 – คีบ

การใช้ตะเกียบคีบ (夹 jiá) อาหารกินของชาวจีนสามารถสืบสาวขึ้นไปได้ถึงยุคราชวงศ์ซาง

戛 – เคาะ

การตรวจสอบคุณภาพของหยกวิธีหนึ่งคือ การเคาะ (戛 jiá) เบา ๆ เพื่อฟังเสียง

挟 – คีม

อักษรจีนตัวนี้ประกอบด้วยอักษร 2 ตัวคือ 扌 (jīn) หมายถึง โลหะ 夹 (jiá) หมายถึง คีบ คำนี้จึง
หมายถึง คีม (挟 jiá)

拣 – คัด

การคัด (拣 jiǎn) แยกจดหมายของกรมไปรษณีย์ยังต้องใช้แรงงานคน เพราะต้องอ่านตามจำหน่าย
ซอง

* 分拣 (fēn jiǎn) คัดแยก

简 – คัด (เลือก)

กระทรวงศึกษาธิการเข้มงวดกับการคัด (简 jiǎn) เลือกบุคลากรสายวิชาการ

罕 – ค้ำ

เสาน้ำนวดเพราะน้ำท่วม ชาวบ้านเริ่มซ่อมบ้านโดยใช้เสาคอนกรีตค้ำ (罕 jiàn) ยันเอาไว้

渐 – ค่อย ๆ

ผมเริ่มค่อย ๆ (渐 jiàn) เข้าใจได้ด้วยตัวเองแล้วว่า การที่เราใส่ใจกับผู้อื่นมากไปเป็นการทำร้าย
ตัวเอง

K

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียงเป็น ค. (ข. ฉ.) เสียงนี้พ้องเสียงกับเสียงเดียวกันคือ เสียง ค. ในภาษาไทย และยังพ้องกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะออกเสียงเดียวกัน คือ ก. นอกจากนี้ยังพ้องกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะออกเสียงใกล้เคียง ได้แก่ ห. (ฮ) ด้วย

咖啡 – กาแฟ (คำยืม)

แหล่งปลูกกาแฟ (咖啡 kāfēi) ของจีนคือ ยูนนาน กวางสี และได้หวัน

咔叽 – กากี (คำยืม)

ชุดข้าราชการไทยเป็นสีกากี (咔叽 kājī)

坷 – ก้อน

การล่าสัตว์ในสมัยโบราณใช้ก้อน (坷 kě) หินก้อนดินขว้างสัตว์ให้ตาย

柯 – ก้าน

เทศบาลตัดกิ่งก้าน (柯 kē) ของต้นไม้ใหญ่ที่พาดตามสายไฟออก เพื่อป้องกันอันตรายในฤดูฝน

克 – กรัม (คำยืม)

ตัวย่อของหน่วยวัด กรัม (克 kè) คือ g.

刻 – แกะ แกะสลัก

งานประติมากรรมแกะ (刻 kè) สลักน้ำแข็งของจีนจัดขึ้นในฤดูหนาวที่เมืองฮาร์บิน

空 – กลวง

ที่เมืองเซี่ยเหมินมีเกาะชื่อ เกาะกู่ล่า่ง บนเกาะมีหินก้อนใหญ่ ตรงกลางกลวง (空 kōng) เวลาลมพัดผ่านรูเกิดเป็นเสียง เป็นที่มาของชื่อเกาะ

* 古音 /khlōong/

恐 – กลัว

พายุฤดูร้อนที่กำลังพัดถล่มบ้านเรือนสร้างความตื่นกลัว (恐 kǒng) ให้กับชาวเมือง

块 – ก้อน (ลักษณะนาม)

ที่จีน เด็ก 1 ก้อน (块 kuài) ราคาประมาณ 6 – 8 หยวน ตามร้านค้าทั่วไป

诶 – กลิ่น

การดื่มไวน์ที่จะทำให้ได้รสชาติไวน์อย่างแท้จริง คือใช้วิธีดู ตม อม กลิ่น (诶 kuài)

宽 – กว้าง

เนื้อหาของเพลงจีนที่ชื่อ “บนผืนแผ่นดินจีนอันกว้าง (宽 kuān) ใหญ่” เป็นการรวมเอาวัฒนธรรมของทุกภูมิภาคมาไว้ในเพลงเดียว

* เพลงนี้ชื่อ 在中国大地上 (zài Zhōngguó dà dì shàng)

框 – กรอบ

รูปสวดยด้วยกรอบ (框 kuàng) ขาดกรอบรูปไม่สวดย

旷 – กว้าง โโล่ง

ทุ่งหญ้าฮูลุนเป้ยเออร์ (Hulunbuir Prairie) เป็นทุ่งหญ้าที่กว้าง (旷 kuàng) โกลสุดลูกหูลูกตา ได้รับการจัดอันดับให้เป็นทุ่งหญ้าที่สวยงามที่สุดของจีน

廓, 阔 – กว้าง

แม้ประเทศจีนจะมีพื้นที่กว้าง (廓 kuò) ใหญ่ไพศาล แต่ประชาชนกลับกระจุกตัวกันอยู่ในเมืองใหญ่

由 – ก้อน

พลิกดินสู่ดาว จากก้อน (由 kuài) ดินไร้ค่ากลายเป็นดาวจรัสแสง

悵 – กลัว ขลาด

สำนวนจีนว่า ขลาดกลัว (悵 kuāng) ไม่เดินหน้า หมายถึง คนที่ไม่กล้าลงมือทำการสิ่งใดก็จะมีทางเดินไปข้างหน้าหรือก้าวหน้าได้

* สำนวนนี้พูดว่า 悵怯不前 (kuāng qiè bù qián)

卡 – คา

ประตูปิดไม่ได้ มีเศษเหล็กคา (卡 kǎ) อยู่

开 – ไช

เดือนชานเสี่ยจะไช (开 kāi) ประแจเพื่อเปิดประตูระบายน้ำปีละ 1 ครั้งคือเดือนเมษายน

慨 – แค้น เศียดแค้น

ชาวจีนบอกว่า การกล่าวถึงสงครามเมื่อครั้งอดีตไม่ได้เกิดจากความแค้น (慨 kǎi) เพียงแต่ต้องการให้ลูกหลานรำลึกถึงประวัติศาสตร์ความเสียสละของบรรพบุรุษเท่านั้น

看 – คุม

คำนี้อ่านได้ 2 เสียง คือ ค่าน (kàn) แปลว่า ดู และ คาน (kān) แปลว่า ฝ้า หรือ คุม (看 kān)

坎 – คั่น (นา)

ชาวนาปลูกหญ้าแฝกตามคั่น (坎 kǎn) นาเพื่อป้องกันการพังทลาย

康 – แข็งแรง

สุขภาพร่างกายที่แข็งแรง (康 kāng) แรงสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด

拷 – เหยียน

พระนางซูสีไทเฮาสั่งลงโทษด้วยการเหยียน (拷 kǎo) จนตาย

颞 – คาง

ชาวจีนโบราณนิยมไว้เคราบริเวณคาง (颞 kē)

磕 – เคาะ

เมล็ดพืชเปลือกแข็งที่มีเนื้อข้างในต้องทุบให้แตกแล้วเคาะ (磕 kē) ให้เนื้อหลุดออกมา

蝌 – เขียด

เตี้ยด (蝌 kē) ตัวเล็ก ๆ กระโดดออกมาเล่นน้ำฝนเต็มทุ่งนา

客 – แยก

ชนกลุ่มน้อยของจีนชื่อ ชาวลั่วปา เมื่อมีแขก (客 kè) มาบ้าน ก่อนที่แขกจะกินอาหาร เจ้าของบ้าน ต้องกินก่อน 1 คำ ตีมน้ำก่อน 1 จอก เพื่อแสดงว่าไม่มีพิษในอาหาร

控 – เวลา

คนโง่เขลา (控 kōng) ชอบพูดอวดฉลาด คนเก่งกาจมักเจียบขริม

控 – ครอบ ควบคุม

ในยุคสามก๊ก ผู้ที่ครอบครอง (控 kòng) อาณาจักรทางตอนเหนือคือ โจโฉ แห่ง วูยก๊ก

* 古音 /khloong/

抠 – แคะ

อย่าใช้ของแข็งแคะ (抠 kōu) จมูก

叩 – เคาะ

โปรดเคาะ (叩 kòu) ประตูก่อนเข้าห้อง

剝 – คว้าน

เงาะกระป๋องใช้วิธีคว้าน (剝 kō) เอาเมล็ดออก ยัดไส้ด้วยสับปะรด แล้วแช่น้ำเชื่อม

枯 – แห้ง ขอด

น้ำร้อนมาถึง แหล่งน้ำแห้งขอด (枯 kū) ไบไม้เหี่ยวเฉา

苦 – ขม

สุภาษิตจีนว่า ขม (苦 kǔ) ก่อน หวานหลัง หมายถึง ลำบากก่อน สบายทีหลัง

* สุภาษิตนี้คือ 先苦后甜 (xiān kǔ hòu tián)

库 – คลัง

ด้านหน้าเป็นร้านขายวัสดุก่อสร้าง ด้านหลังเป็นคลัง (库 kù) สินค้าขนาดใหญ่

夸 – คุย (โว โอ้อวด)

สำนวนจีนว่า ตาหวังขายแดง ขายเองคุย (夸 kuā) เอง หมายความว่ายกย่องว่าของตัวเองดี

* สำนวนนี้คือ 老王卖瓜，自卖自夸 (lǎo Wáng mài guā, zì mài zì

kuā)

跨 – ครอบ ก้าว

ประเทศจีนก้าว (跨 kuà) เข้าสู่เวทีโลกอย่างยิ่งใหญ่หลังการเปิดประเทศ

扞 – ช้วน

ทรงเล็บของแมวที่แหลมคมมีไว้ช้วน (扞 kuǎi) ศัตรูเพื่อป้องกันตัว

浍 – คุ้ม

พระราชวังจะมีคู (浍 kuài) น้ำล้อมรอบเพื่อป้องกันข้าศึกศัตรู

款 - ข้อ

ชาวจีนถือว่าสนธิสัญญาหนานจิง ปี 1842 เป็น “ความอับยศแห่งชาติ” มีทั้งหมด 7 ข้อ (款 kuǎn) หนึ่งในนั้นคือ การบังคับให้รัฐบาลจีนยกเกาะฮ่องกงให้อังกฤษ

匡 - ไช แก้วไข

จะแนวแน่แก้วไข (匡 kuāng) ในสิ่งผิด

筐 - เข่ง

ชาวจีนใช้ไม้ไผ่หรือกิ่งหวีสานเป็นเข่ง (筐 kuāng) ไว้ใส่ใส่ของ

狂 - คลั่ง

การสู่วัวที่กำลังบ้าคลั่ง (狂 kuáng) เป็นกีฬาพื้นบ้านชนิดหนึ่งของชาวเมืองกุ้ยโจว

亏 - ขาด

เร่งผลิตสินค้าใหม่สู่ตลาด สินค้าเก่าต้องเอามาขายแบบขาด (亏 kuī) ทุน
· 亏本 (kuīběn) ขาดทุน

揆 - คาด คะเน

นักวิเคราะห์คาด (揆 kuí) ว่าเศรษฐกิจของจีนปีนี้จะเติบโต 8.5%

匮 - ขาด ขาดแคลน

ภาวะขาดแคลน (匮 kuì) ครัวจิ้งกำลังจะถูกแทนที่ด้วยครัวจีนต้นตลาค

蕘 - เข่ง

เข่ง (蕘 kuì) ชนิดนี้เป็นภาชนะใส่ของในสมัยโบราณ สานด้วยไม้ไผ่

馈 - ของขวัญ

อักษรจีนตัวนี้ประกอบด้วย 饣 (shí) หมายถึง อาหาร และ 贵 (guì) หมายถึง มีราคา สูงค่า ประกอบกันแล้วเกิดเป็นความหมายใหม่ว่า ของขวัญ (馈 kuì) เพราะสิ่งของหรืออาหารที่จะนำมามอบให้กัน ถือเป็นสิ่งมีค่า

扩 - ขยาย

ประเทศจีนขยาย (扩 kuò) อำนาจโดยใช้วัฒนธรรมแทรกซึมไปสู่ทุกมุมโลก

砍 - หั่น พับ

หั่น (砍 kǎn) ไม้ที่โค่นลงมาเป็นท่อน ๆ ไว้ใช้ในฤดูหนาว

慷 - ฮึกเหิม

สิ้นเสียงกลองรบ เหล่าทหารเดินหน้าเผชิญศึกอย่างฮึกเหิม (慷 kāng)

扛 - หาม

เส้นทางสายไหมในสมัยชี่อันมีการใช้แรงงานสัตว์แบกหาม (扛 káng) สินค้าเข้าออกประเทศจีน

渴 - หิว (น้ำ) กระหาย

อากาศร้อน คนเราจะรู้สึกหิว (渴 kě) น้ำมากกว่าปกติ

哭 – (ร้อง) ให้

คนไทยทำนายฝันว่า หากฝันว่าร้องไห้ (哭 kǔ) ของที่หายจะได้คืน

酷 – โหดเหี้ยม

ผู้ก่อการร้ายจับตัวประกันและสังหารอย่างโหดเหี้ยม (酷 kù)

挎 – หิ้ว

ถุงพลาสติกแบบหิ้วที่จีนบางมาก ไปตลาดควรเตรียมถุงผ้าหิ้ว (挎 kuà) กลับมาเอง

睽 – ห่างเหิน

ห่างเหิน (睽 kuí) กันไปนาน พอเจอกันเหมือนคนแปลกหน้า

傀 – หุ่น

ของแปลกจากมณฑลยูนนานที่สะดุดตาอย่างหนึ่งคือ ตุ๊กตาหุ่น (傀 kuǐ) ไม่แต่งตัวเป็นชนเผ่าต่าง ๆ

快 – ไว *พ้องเสียงสระ

เทคโนโลยีของจีนพัฒนาไว (快 kuài) มาก ปัจจุบันสามารถผลิตรถไฟความเร็วสูงที่วิ่งด้วยความเร็ว

416 ก.ม.ต่อชั่วโมง

L

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียงเป็น ล. พ้องเสียงกับ ล. ในภาษาไทย และพ้องเสียงกับเสียงที่ใกล้เคียงกัน คือ ร. นอกจากนี้ ภาษาจีนหลายสำเนียง เช่น กวางโจว ฝูเจี้ยน เซฉวน จะไม่แยกความแตกต่างของเสียง n. และ l. บ้างออกเสียงเป็น l. ทั้งหมด บ้างก็ออกเสียงเป็น n. ทั้งหมด จากการเปรียบเทียบกับภาษาไทยก็พบว่า คำที่ภาษาจีนออกเสียง l. พ้องเสียงกับคำที่ออกเสียง n. ในภาษาไทยด้วย เช่น เหนื่อย หนาว หนวก นั่ง ภาษาจีนออกเสียงเป็น l. ทุกคำ

การพ้องเสียงของเสียง l. ยังมีอีกกรณีหนึ่งที่น่าสนใจมากคือ เสียง l. ในภาษาจีนโบราณ จะมีเสียงพยัญชนะตัวอื่นทำหน้าที่คล้ายกับการควบกล้ำ เช่น gl. kl. chl. phl. pl. sl. เป็นต้น นำหน้า เสียงนี้ยังหลงเหลืออยู่ในภาษาไทย ออกเสียงเป็นคำ 2 พยางค์ แต่ในภาษาจีนปัจจุบัน เสียงพยัญชนะที่นำหน้าสูญหายไปแล้ว คงเหลือเพียงเสียง l. และออกเสียงเป็นคำพยางค์เดียวเท่านั้น เช่น คำว่า 蓝 (lán)

เสียงภาษาจีนโบราณ /g.raam/

เสียงภาษาจีนยุคกลาง /lam/ (g. หายไป)

เสียงภาษาจีนปัจจุบัน /lán/

คำนี้พ้องกับภาษาไทยคำว่า “คราม” ซึ่งตรงกับภาษาจีนยุคโบราณ

เปรียบเทียบง่าย ๆ คือ ถ้าเราตัดเสียงที่อยู่หน้า ล. ร. ในคำควบกล้ำภาษาไทยออก ก็จะได้เสียง ล. หรือ ร. เป็นพยัญชนะต้น ซึ่งพ้องเสียงกับ l. ในภาษาจีน ดังนั้น เสียง l. ในภาษาจีนปัจจุบัน สามารถหาคำพ้องเสียงกับคำ 2 พยางค์ในภาษาไทยที่เป็นเสียงควบกล้ำกับ ล. หรือ ร. ได้

拉 – ลาก

สำนวนจีนว่า “ลาลาก (拉 lā) ไม่ ัววโถนา” หมายความว่า ต่างคนต่างมีหนทางเดินของตนเอง ต่างคนต่างทำงานของตน

* สำนวนนี้คือ 驴子拉磨牛耕田 (lúzi lā mó niú gēng tián)

喇叭 – ลำโพง

คำว่า 喇叭 (lǎba) แปลว่า ลำโพง มีการนำมาใช้ในการเปรียบเทียบว่า ลำโพงใหญ่ลำโพงเล็ก ใช้เป็นคำคำหยาบความว่า ปากยื่นปากยาว พูดมาก

* 大喇叭小喇叭 (dà lǎba xiǎo lǎba)

落 – หล่น ตกหล่น

ก่อนกลับอย่าลืมสำรวจให้ดีว่าลืมอะไรตกหล่น (落 là) ไว้หรือเปล่า

赖 – เลว

ชีวิตในสังคมปัจจุบันนี้ไม่รู้ว่ใครดีใครเลว (赖 lài)

睐 – เหล่ ชำเลียง

โรคตาเหล่ (睐 lài) ตาเข หรือตาซ้อน คือสภาวะที่ลูกตาทั้งสองข้างไม่ขนานกันและทำงานไม่ประสานกัน

缆 – ล่าม (ผูก มัดเอาไว้)

สุนัขที่ถูกขังและล่าม (缆 lǎn) โขะจะดูว่าสุนัขที่เลี้ยงแบบปล่อย

* 古音 /g.raams/

烂 – เละ

ผลไม้สุกจนเละ (烂 làn) หมดแล้ว

醪 – เหล้า

คำนี้หมายถึง เหล้า (醪 láo) ที่หมักจากข้าว มีสีขาวขุ่น

牢 – เล้า

คำนี้เดิมหมายถึง เล้า (牢 láo) สำหรับขังสัตว์ ปัจจุบันหมายถึง คุกสำหรับขังนักโทษ

累 – ล้า เหนื่อย

คนเรามีชีวิตเดียว จะต้องเหน็ดเหนื่อย (累 lèi) ไขว่คว้ามากมายไปไย

了 – แล้ว

คำนี้อ่านได้ 2 เสียง คือ le ตรงกับภาษาไทยว่า “แล้ว” และ liǎo แปลว่า เสร็จ หรือ แล้วเสร็จ

* ภาษาจีนโบราณออกเสียงคำนี้ว่า /reew/

愣 – ตะลึง

คณะทัวร์ชาวไทยตกตะลึง (愣 lèng) ในความงามของทัศนียภาพของภูเขาไท่ชาน

睐 – เหลือก

ตกใจจนตาเหลือก (睐 lèng)

离 – ละ ทิ้ง

นักบวชละ (离 lí) โลกเพื่อแสวงหาความสุขทางธรรม

梨 – สาลี่

ชาวจีนจะนำสาลี่ (梨 lí) ต้มกับน้ำตาลกรวดดื่มเพื่อบรรเทาอาการไอ

理 – ลาย

ลาย (理 lǐ) ไฉ่วงกลมที่ตัดตามแนวขวางคือ วงปีของไม้

荔枝 – ลิ้นจี่

ผลการศึกษาพบว่า เนื้อลิ้นจี่ (荔枝 lì zhī) มีสรรพคุณทางยา แก้อาการไอเรื้อรัง คัดจมูก รักษา

อาการท้องเดิน ลดกรดในกระเพาะอาหาร

粒 – เมล็ด

แดงไม้ไร่เมล็ด (粒 lì) นับเป็นของฝากขึ้นชื่อของเมืองจูโจว (株洲 Zhū Zhōu)

僕僕 – ลิซอ ลิซุ (คำยืม)

ชาวลิซุ (僕僕 lì sù) เป็นชนกลุ่มน้อยของจีนที่มีถิ่นฐานอยู่บริเวณมณฑลยูนนาน

砺 – ลับ (ทำให้คม)

หินลับ (砾 lì) มีต้นกำเนิดมาจากหินแร่เอเมอริ (Emery) และแรซิลิมาไนต์ (Silimanite) ในประเทศไทยพบครั้งแรกที่อำเภอปากธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

立 – ลูกลิ้ลูกลอน

ภาษาจีนคำนี้แปลว่า ลูกขึ้น ยืนขึ้น ตั้งขึ้น ในคำเสริมสร้อยภาษาไทยว่า ลูกลิ้ลูกลอน คำว่า “ลิ้” (立 lì) คำนี้สันนิษฐานว่าหมายถึง ลูกขึ้นนั่นเอง

栗 – ระริก

อากาศก็ไม่หนาวแต่ตัวสั่นระริก (栗 lì) ด้วยความหวาดกลัว

涟 – ระลอก ริน

ระลอก (涟 lián) คลื่นซัดซากปลาโลมาที่ตายแล้วมาเกยตื้น นักวิชาการบอกว่าเกิดจากภาวะโลกร้อน

* 涟涟 (liánlián) ริน ๆ

* ภาษาจีนโบราณออกเสียงว่า /g.ren/

炼 – หลอม กลั่น

เตาหลอม (炼 liàn) เหล็กที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีนและใหญ่ที่สุดในโลกอยู่ที่มณฑลเจียงซู ประเทศจีน ชื่อ กลุ่มร่วมทุนเซ็กกิง (沙钢集团 Shāgāng jítuán)

练 – เรียน เลียน

การเรียนภาษาในขั้นแรกคือ การเลียน (练 liàn) แบบให้เหมือนครูผู้สอนให้มากที่สุด จากนั้นจะเริ่มแยกแยะได้เอง เข้าสู่กระบวนการทำความเข้าใจ

* ปัจจุบันคำนี้หมายถึง การฝึกฝน

量 – พลัง กำลัง

ในยุคปฏิวัติวัฒนธรรม กรรมกรถือเป็นบุคคลสำคัญของชาติ เพราะเป็นผู้สร้างชาติ เพลงปลุกใจจึงเน้นไปที่ผู้สร้างชาติเหล่านี้ เช่น เพลง 《咱们工人有力量》 แปลว่า “เราเหล่ากรรมกรมีพลัง” (量 liàng)

量 – รั้ง (รั้งวัด)

การรั้ง (量 liàng) วัดที่ดิน คือ การสำรวจพื้นที่กว้างยาว การวัดที่ดิน การวัดปักเขตและทำเขต จดหรือคำนวณเนื้อที่ คำว่า “รั้ง” ก็แปลว่า “วัด” ซึ่งตรงกับคำว่า 量 ในภาษาจีน

* 古音 /g.rang/

燎 – ลาม

เมื่อเดือนสิงหาคม ปี 2009 เกิดไฟไหม้ป่าที่รัฐแคลิฟอร์เนีย ลูกลาม (燎 liáo) สร้างความเสียหายอย่างหนัก ผู้คนกว่า 2,400 คน ต้องอพยพหนี

僚 – เฉลียวฉลาด

เข้มทิศเป็นภูมิปัญญาอันเฉลียว (僚 liáo) ฉลาดของชาวจีน

撻 – ล้ม เลิก ล้มเลิก

พายุพัดกระหน่ำ ต้นไม้ใหญ่ล้ม (撻 liào) โค่นลงไปหลายต้น

劣 – เลว

ปีที่ผ่านมามีประเทศจีนมีการฉ้อโกงมรดกสมสารปนเปื้อน นับเป็นหนึ่งในสินค้าชั้นเลว (劣 liè) ที่รัฐบาลจีนดำเนินการขั้นเด็ดขาดกับผู้ผลิต

猎 – ล่า

ซวิน คือ เครื่องดนตรีโบราณชนิดหนึ่งของจีน ใช้วิธีเป่าลมให้เกิดเสียง มีที่มาจากหินล่า (猎 liè) สัตว์

溜 – ลื่น

เดินบนภูเขาในฤดูหนาวที่มีน้ำแข็งเกาะระว่างลื่น (溜 liū) ไถลลงมา

流 – ไหล

แม่น้ำแยงซีเกียงไหล (流 liú) มาจากดินแดนหลังคาโลก ความยาวทั้งหมด 6,300 กิโลเมตร

留 – เหลือ

คลื่นยักษ์พัดถล่มชายฝั่งทะเลญี่ปุ่น เหลือ (留 liú) ไว้เพียงเศษซากปรักหักพัง

柳 – หลิว (คำยืม)

หนึ่งในทัศนียภาพที่งดงามของจีนคือ ต้นหลิว (柳 liǔ) ริมฝั่งน้ำ

镂 – สลัก ฉลุ

งานฉลุ (镂 lòu) ไม่สำหรับประดับตามสิ่งปลูกสร้าง เช่น วัด วัง เป็นผลงานสถาปัตยกรรมจีนที่สืบทอดกันมานาน

泷 – ไหล

ฤดูฝนน้ำหลาก น้ำในแม่น้ำโขงไหล (泷 lóng) เชี่ยวกราก การเดินเรือต้องใช้ความระมัดระวัง

颅 – กะโหลก

นักประวัติศาสตร์พบกะโหลก (颅 lú) ศีรษะมนุษย์อายุ 4,000 ปี ที่แม่น้ำเทมส์

櫓 – ไล่

มีสำนวนจีนว่า “ไล่หิตไหล ลอยไล่” หมายความว่า เหล่าทหารกล้าต้องหลั่งเลือดในการศึกสงครามจนไหลรินเป็นแม่น้ำ ไล่ (櫓 lǔ) ซึ่งเป็นอาวุธหนึ่งในการต่อสู้ก็ลอยมากับแม่น้ำสายเลือดนั้น

路 – ลู่ (ถนน)

นักวิทยาศาสตร์แสวงหาลู่ (路 lù) ทางนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1615 วิศวกรชาวฝรั่งเศสชื่อ Salomon de Caus ได้ประดิษฐ์เครื่องกำเนิดพลังงานจากแสงอาทิตย์ได้สำเร็จ

录 – ลอก

สมัยก่อนไม่มีเครื่องพิมพ์ การเขียนหนังสือต้องคัดลอก (录 lù) หนังสือกันเป็นเล่ม ๆ

驴 – ลา

ชาวจีนเชื่อว่า ลา (驴 lǘ) เป็นสัตว์ตระกูลม้าชนิดหนึ่ง อักษรจีนที่แปลว่า ลา จึงใช้อักษร ม้า (马 mǎ) เป็นธาตุคำ

抡 – เลือก

การสอบข้าราชการเพื่อคัดเลือก (抡 lūn) ผู้ความสามารถของจีนมีการแข่งขันสูงมากในปี 2011 มีผู้สมัครสอบทั้งหมดกว่า 1.4 ล้านคน

轮 – ล้อ

สามล้อ ภาษาจีนเรียกว่า ซานหลุน (三轮 sān lún)

* 三轮车 (sānlúnchē) รถสามล้อ

辍 – ลาย ลายนิ้วมือ

คำทำนายชะตาจากลาย (辍 luó) นิ้วมือของคนจีนทายว่า หนึ่งลายอิม สองลายฉลาด สามลายววย สี่ลายยาก ห้าลายขายรำหมู

骡 – ล่อ

ชาวจีนทางภาคเหนือนิยมใช้ล่อ (骡 luó) เป็นพาหนะ

逻 – ลาด (ลาดตระเวน)

ตำรวจต้องออกลาด (逻 luó) ตระเวนตลอดเวลา เพื่อความสงบเรียบร้อยและปลอดภัย

撩 – เลิก (ยกหรือเปิด)

คนใช้หญิงฟ่องหมอลีก (撩 liāo) ชุดชั้นในออกในระหว่างตรวจภายใน

撩 – (หลอก) ล่อ

สีสันทวยงามของดอกไม้เป็นสิ่งล่อ (撩 liáo) ให้แมลงมาตอม เกสรจะติดขาของแมลงไปผสมกับเกสรในดอกอื่น นับเป็นความมหัศจรรย์ที่ธรรมชาติสรรค์สร้าง

癞 – เรื้อน

โรคเรื้อน (癞 lài) เป็นโรคติดต่อชนิดหนึ่งที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย

栏 – ราว รั้ว

กำแพงรั้ว (栏 lán) รอบพระราชวังต้องห้ามมีความสูง 10 เมตร

* 栏杆 (lángān) รั้วกัน

劳 – แรง แรงงาน

วันที่ 1 พฤษภาคมเป็นวันแรง (劳 láo) งาน

* วันแรงงาน ภาษาจีนเรียกว่า 五一劳动节 (wǔ yī láodòngjié)

勒 – สลัก

ที่กำแพงเมืองจีนมีร้านขายของที่ระลึกมากมาย ที่น่าสนใจเป็นพิเศษคือ การแกะสลัก (勒 lè) หินเป็นรูปกำแพงเมืองจีน หรือนักท่องเที่ยวอาจจะนั่งเป็นแบบให้ช่างสลักเป็นรูปเหมือนของตัวเองก็ได้

勒 – รัด

งูเห่าลือมจะใช้ลำตัวรัด (勒 lēi) เหี่ยวจนตายแล้วค่อย ๆ กลืน

酩 – 醜

ชาวจีนจะใช้วิธีราด (酩 lèi) เหล้าลงบนพื้นในการบวงสรวงต่อบรรพบุรุษหรือสิ่งเคารพนับถือ

哩啦 – เรียราด

ใครทำกาแฟนกเรียราด (哩啦 līlā) เต็มพื้น

* มักพูดเป็นสร้อยคำว่า 哩哩啦啦

礼 – พิธีรีตอง

คำนี้ในภาษาจีนแปลว่า “พิธี” ซึ่งตรงกับคำว่า พิธีรีตอง ในภาษาไทย จึงน่าจะสงสัยว่าคำว่า “รี” ในภาษาไทย น่าจะเกี่ยวข้องกับคำว่า 礼 (lǐ) ในภาษาจีน

篱 – รั้ว

บ้านของชาวไตในสิบสองปันนาสร้างด้วยไม้ไผ่รั้ว (篱 lí) ก็สานด้วยไม้ไผ่

* 篱落 (líluò) รั้ว

犛 – จามรี

จามรี (犛 lí) เป็นสัตว์ตระกูลวัวและควายแต่มีขนยาว อยู่ในแถบเทือกเขาหิมาลัย

力 – แรง พลัง

วิศวกรผู้กำหนดใช้คำว่า แรง (力 lì) น้ำ ชื่อ James Watt

励 – รั้ง

รัฐบาลใช้เพลงปลุกใจเพื่อปลุกรั้ง (励 lì) ประชาชนให้เกิดความรักชาติ

戾 – ร้าย ดุร้าย

สุนัขพันธุ์บางแก้วมีนิสัยดุร้าย (戾 lì) จึงนิยมเลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน

疒 – โรค

เมื่อประมาณเดือนมีนาคม ปี 2003 เกิดโรค (疒 lì) ระบาดร้ายแรงคือ หวัดมรณะ

* ภาษาจีนเรียกว่า 非典 (fēidiǎn) [หรือ โรคซาร์ส \(SARS\)](#)

栌 – ราง

ในคอกเลี้ยงม้ามีราง (栌 lì) หญ้าสำหรับใส่หญ้าให้ม้ากิน

盪 – รั้ง

พระพุทธเจ้าจัดการกับคนดื้อรั้น (盪 lì) ที่มีทฐิแรงกล้า ไม่ยอมรับฟังคำสั่งสอนใด ๆ ด้วยอริยวิธี คือ เลิกสั่งสอน

联 – รวม

สมาชิก 10 ประเทศในเอเชียรวม (联 lián) ตัวกันเป็นหนึ่งเดียว เรียกว่า ประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียน

恋 – รัก

ความรัก (恋 liàn) ออนไลน์เป็นวิธีหาคู่อย่างหนึ่งที่หนุ่มสาวชาวจีนนิยมใช้

亮 – เรื่อง เรื่องรอง รุ่งเรือง

สารเรือง (亮 liàng) แสงเกิดจากสารฟีนิลออกซาเลตเอสเทอร์และไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ทำปฏิกิริยากันแล้วได้พลังงานออกมา

* ปัจจุบันคำนี้ใช้ในความหมายว่า “สว่าง”

* 古音 /g.raang/

瞭 – เร็ว

การเดินเร็ว (瞭 liǎo) เป็นวิธีออกกำลังกายที่ดีวิธีหนึ่ง

寥 – หรือมแห้ง

อากาศที่หนาวเหน็บ ผู้คนหลบอยู่แต่ในบ้าน ถนนหนทางข้างนอกบางตาหรือมแห้ง (寥 liáo)

* 寥寥(liáoliáo)/ 寥落(liáoluò) หรือมแห้ง

繚, 蓼 – รก รุงรัง

ชาวจีนอาศัยอยู่บนคนคนใด มีพื้นที่จำกัด บางห้องไม่มีที่เก็บของ ต้องเอาออกมากองไว้ที่ระเบียงจนรุงรัง

(蓼 liǎo) ไปหมด

* 繚乱(liáoluàn) รุงรัง

* คำว่า 蓼 ภาษาจีนโบราณออกเสียงว่า /g.ruwg/

列 – เรียง

ประเทศที่มีพื้นที่มากที่สุดเรียง (列 liè) ลดับจาก 1-5 คือ รัสเซีย แคนาดา สหรัฐอเมริกา จีน และบราซิล

烈 – รุนแรง

การปราบปรามการประท้วงอย่างรุนแรง (烈 liè) ของรัฐบาลสร้างความโกรธแค้นกับประชาชน

蜩 – จิ้งหรีด

ภาษาจีนปัจจุบันเรียกจิ้งหรีดว่า ซีซ่วย (蟋蟀 xīshuài) แต่ในสมัยโบราณเรียกว่า ชิงเลี่ย (蜻

蜩 qīngliè)

* 蜻蜩(qīngliè) จิ้งหรีด

裂 – ร้าว

ปีนี้เกิดเหตุการณ์แผ่นดินร้าว (裂 liè) แผ่นดินแยกชั้นหลายแห่ง

临 – ริม

ที่มองไกลในมีเมืองเมืองหนึ่งชื่อ หลินเหอ (临河 línhé) แปลตามตัวหนังสือหมายความว่า “ริมแม่น้ำ” ชื่อนี้มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ เนื่องจากภูมิศาสตร์ของพื้นที่ซึ่งตั้งอยู่ริม (临 lín) แม่น้ำหวงเหอจึงได้ชื่อว่าเมือง “ริมแม่น้ำ”

舫 – เรือ

เรือของจีนมีหลายแบบ และมีชื่อเรียกต่างกัน เรือแบบที่มีหน้าต่างเรียกว่า (舫 fāng)

零 – ร่ว่ง

ช่วงเดือนกันยายนเป็นฤดูใบไม้ร่วง สภาพอากาศหนาวแต่แห้ง ใบไม้จะร่วง (零 líng) จนหมดต้น เหลือแต่กิ่งสีน้ำตาลแห้งเหี่ยวไปหมด เป็นฤดูแห่งความเหงา

领 – รับ

ไปรษณีย์ที่จีนจะส่งใบแจ้งพัสดุมาให้ที่บ้าน ให้ไปรับ (领 líng) ด้วยตนเองที่ไปรษณีย์

龙 – มะโรง

ปีนักษัตรของจีนที่ตรงกับปีมะโรง (龙 lóng) ของไทย คือ ปีมังกร

* 古音 /b.rong/

隆 – รุ่งเรือง

ธุรกิจที่อยู่อาศัยในประเทศจีนเจริญรุ่งเรือง (隆 lóng) มาก

拢 – รอบ

หมอกตอนปกคลุมล้อมรอบ (拢 lǒng) บริเวณหมู่บ้านริมเชิงเขา

漏 – รั่ว

ที่มณฑลเหอเป่ย์เกิดเหตุระเบิดจากท่อแก๊สรั่ว (漏 lòu) มีผู้เสียชีวิต 3 ราย

卢比 – รูปี (คำยืม)

อินเดียใช้เงินสกุลรูปี (卢比 lúbì) อัตราแลกเปลี่ยนต่อเงินหยวน คือ 1 รูปี เท่ากับ 0.11 หยวน

酪 – นม

นม (酪 lào) ที่ทำมาจากนมวัว นมแพะ นมม้า เรียกว่า 奶酪 (nǎilào) ชาวมองโกลนิยมดื่ม นมชนิดนี้

涝 – นอง น้ำท่วมนอง เจ็งนอง

ฝนตกหนักหลายชั่วโมงน้ำนอง (涝 lào) เต็มเมือง

垌 – เนิน

จะเห็นเนิน (垌 léng) ดินเป็นระยะ ๆ ตามชายเขาในชนบท นั่นคือหลุมฝังศพ

冷 – หนาว

ภาคเหนือของจีนอากาศหนาว (冷 lěng) มาก ฤดูหนาวอุณหภูมิต่ำถึง 40

冽 – หนาว

ภาคเหนือของจีนในฤดูหนาวบางครั้งมีหิมะทำให้อากาศหนาว (冽 liè) เย็นมาก

凛 – หนาว

คำนี้รวมกับคำว่า 冽 (liè) แปลว่า หนาว (凛 lǐn) เย็นยะเยือก

吝 – เหนียว ขี้เหนียว

คำที่ใช้เรียกคนขี้เหนียว (吝 lìn) มาก ๆ ในภาษาจีนพูดว่า 吝啬鬼 (lìnsè guǐ) แปลตามตัวหนังสือว่า ฝัขี้เหนียว

馏 – นึ่ง

หม่านโถว คือ แป้งนึ่ง (馏 liù) เป็นอาหารหลักของชาวจีนภาคเหนือ

聋 – หุนวก

การแสดงของจีน ชุด กวนอิมพันมือ นักแสดงเป็นคนหูหนวก (聋 lóng) ทั้งหมด

楼 – รวบ

ทรงผมของคนจีนโบราณคือ ปล่อยไวยาว แล้วรวบ (楼 lǒu) เข้าไว้ด้วยกัน ใช้ปิ่นไม้หรือหยกปักเป็นเครื่องประดับ

陋 – (ซี) ริว (ซี) เھر

คนไทยในสมัยก่อนมีความเชื่อว่า เด็กเกิดใหม่ห้ามพูดว่าน่ารัก ไม่อย่างนั้นเด็กจะเสียชีวิต เพราะผีจะมาเอาไป ต้องบอกว่าหน้าตาซีริว (陋 lòu) ซีเھر นำเกลียดชัง

戮 – รวบรวม

มีวรรณกรรมของชนกลุ่มน้อยในประเทศจีนจำนวนมากที่สะท้อนถึงการรวม (戮 lù) ตัวกันต่อต้านการกดขี่ข่มเหงของชนชั้นศักดินา เช่น วรรณกรรมของชาวลานู๋ ชาวทิเบต ชาวอุยกูร์ เป็นต้น

辘 – รอก

ผู้ประดิษฐ์ลิฟต์โดยการใช้วิธีชักรอกคนแรกของโลก (辘 lù) ชื่อ Otis มีขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ.1854 ปัจจุบันเป็นบริษัทผลิตลิฟต์รายใหญ่ที่สุดของโลก สร้างลิฟต์มาแล้วกว่า 1,400,000 เครื่อง ใน 200 กว่าประเทศทั่วโลก

盥 – พรวน (กระพรวน)

ยามเย็นในชุมชนทิเบต ชนพื้นเมืองจะต้อนจามรีเข้าคอก มีเสียงกระพรวน (盥 luán) ที่คดโค้งคอบจามรีดังกรู้งกริ่งไม่ขาดสาย

乱 – รก

เทศกาลจะมาถึงยึดและบดทำลายแผงลอยที่รก (乱 luàn) ตามข้างถนนในประเทศจีนทั้งหมด

捋 – ลูบ

ชาวจีนโบราณนิยมไว้หนวดเครายาว เช่น นักพรต นักปราชญ์ อำมาตย์ และจะต้องลูบ (捋 lǚ) เคราอยู่บ่อย ๆ เพื่อให้เคราเรียบ

捋 – รูด

นักท่องเที่ยวเก็บใบชาไม่เป็น รูด (捋 luō) จนใบชาซ้ำ ชาวสวนเก็บชาใช้วิธีเด็ดยอด

履 – รอง

ชนกลุ่มน้อยของจีนที่อาศัยอยู่ทางภาคเหนือซึ่งมีอากาศหนาวเย็นมากจะสวมใส่เสื้อผ้าและรอง (履 lǚ) เท้าที่ทำมาจากหนังสัตว์ เพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย

屡 – หลาย

ในประเทศจีนเกิดโรคระบาดหลาย (屡 lǚ) ครั้ง แต่ละครั้งเกิดมาจากอาหารการกินและมลภาวะ

* 屡层 (lǚ céng) หลายชั้น / 屡屡 (lǚlǚ) ครั้งแล้วครั้งเล่า

落 – ร่วง

คำนี้อ่านได้ 2 เสียง อ่านว่า là แปลว่า หล่น ตกหล่น หลงลืม และอ่านว่า luò แปลว่า ร่วง (落 luò)

ลงมาจากข้างบน

拦 – กั้น

ถนนในประเทศจีนมีช่องจราจรหลัก 4 ช่อง 2 ช่องซ้ายและขวามีรั้วกั้น (拦 lán) เป็นช่องทางจักรยาน 2 ช่องกลางเป็นช่องรถยนต์วิ่งสวนกัน

* 古音 /g.raan/

联 – กลอน

วันตรุษจีนเป็นวันขึ้นปีใหม่ของชาวจีน มีธรรมเนียมอย่างหนึ่งคือ การติดกระดาษที่เขียนคำกลอน (联 lián) คู่ไว้ที่ประตูเข้าบ้านทั้งสองข้าง เรียกว่า คู่ยู่เหลียน (对联 duìlián)

* 古音 /g.ron/

* คำพ้องรูป 联 (lián) แปลว่า รวม

炼 – กลั่น

โรงกลั่น (炼 liàn) น้ำมันที่ใหญ่ที่สุดของจีนคือ บริษัท PetroChina สามารถกลั่นน้ำมันได้มากถึง 20 ล้านตัน

* 古音 /g.reen/

铃 – กริ่ง กระดิ่ง

ที่ประเทศจีนมีภูเขาชื่อ “เขากระดิ่ง” เพราะมีรูปร่างคล้ายกับกระดิ่ง (铃 líng)

* 古音 /g.reeng/

笼 – กรง ลัง

มีวิธีการคำนวณทางคณิตศาสตร์แบบโบราณของจีนชนิดหนึ่งชื่อว่า “ไถ่กับกระต่ายในกรง (笼 lóng) เดียวกัน” คำถามคือ บนมี 35 หัว ล่างมี 94 ขา จะมีไถ่และกระต่ายอย่างละกี่ตัว

* 古音 /b.roong/

卤 – เกลือ

จังหวัดน่านมีอำเภอหนึ่งชื่อ อำเภอป่อเกลือ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตเกลือ (卤 lǔ) สินเธอร์บริสุทธิ์

碌 – กลอก

มีกล้วยไม้ชนิดหนึ่งชื่อ กล้วยไม้สกุลสิงโตกลอก (碌 lù) ตา เป็นกล้วยไม้สกุลใหญ่ พบตามธรรมชาติ ประมาณ 1,000 ชนิด มากเป็นอันดับสองรองจากกล้วยไม้สกุลหวาย กระจายพันธุ์อยู่ในแถบทวีปเอเชีย

麓 – กล่อง

ไผ่เป็นพืชที่อยู่คู่กับวัฒนธรรมจีนมาแต่โบราณ มีการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่มากมาย โดยเฉพาะข้าวของเครื่องใช้ เช่น กล่อง (麓 lù) ไม้ไผ่ ลังไม้ไผ่ เครื่องเรือน เครื่องดนตรี เป็นต้น

滤 – กรอง

เครื่องกรอง (滤 lǜ) น้ำถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกในโลกเมื่อปี ค.ศ.1890 จากความบังเอิญ โดย นายแพทย์วิลเฮล์ม เบิร์กฟิลด์ สังเกตเห็นน้ำซึมผ่านทรายแล้วจับตัวกันเป็นตะกอน จากนั้นได้พัฒนาจนกลายเป็น เครื่องกรองน้ำเซรามิกเครื่องแรกของโลก ใช้กรองน้ำให้บริสุทธิ์ปราศจากเชื้อโรค

灵 - ซิ่ง

ชาวจีนเชื่อว่า เจ้าแม่กวนอิมที่วัดผู้ถัว ซึ่งตั้งอยู่ที่มณฑลเจ้อเจียงซิ่ง (灵 líng) มาก ใครที่อยากมี ลูกให้ไปขอลูกที่วัดนี้

* 古音 /reeng/

鲁 - เซลา

ความโกรธเกิดมาจากความโง่เซลา (鲁 lǔ) และจบลงด้วยความเกลียดชัง เป็นคำคมของ Pythagoras, Ancient Greek.

* 愚鲁 (yúlǔ) โง่เซลา

蓝 - คราม

สีคราม (蓝 lán) เป็นสีน้ำเงินสดใส นับว่าเป็นหนึ่งในบรรดาสีเก่าแก่ของโลก มีความเป็นมายาวนาน รวม 6,000 ปี ถือกันว่าเป็นราชาแห่งสีย้อมผ้า

* 古音 /g.raam/

澜 - คลื่น

พื้นที่ชายฝั่งทะเลของจีนมักประสบปัญหาพายุกระหน่ำและคลื่น (澜 lán) ทะเลสูง เช่น เซี่ยเหมิน ฮ่อกง ไท่หนาน หากมีประกาศพายุกระหน่ำ หน่วยงานราชการต่าง ๆ จะหยุดทำการเพื่อความปลอดภัย

* 古音 /g.raan/

浪 - คลื่น

คำที่แปลว่า คลื่น ก่อนหน้านี้หมายถึง พายุคลื่นลูกใหญ่ แต่คำที่เรียกคลื่นน้ำในทะเลหรือแม่น้ำทั่วไปคือ คำว่า 浪 (làng)

* 古音 /g.raang/

懒 - คร้าน

มีผลงานวิจัยยืนยันแล้วว่า คนที่เกียจคร้าน (懒 lǎn) จะแก่เร็วกว่าคนขยัน

* 古音 /b.raan/

烙 - คลอก ลวก

พ่อชาวจีนตัดสินใจให้แพทย์ตัดผิวหนังของตนไปปลูกถ่ายเนื้อเยื่อให้กับลูกสาววัย 16 ปี ที่ถูกไฟคลอก (烙 lào) จนผิวหนังถูกทำลายกว่า 90%

* 古音 /g.raag/

浏 - คร่าว

การอ่านหนังสือเตรียมสอบควรอ่านอย่างคร่าว ๆ (浏 liú) หนึ่งรอบ แล้วกลับมาอ่านรายละเอียดอีก หนึ่งรอบเพื่อทำความเข้าใจ

琉 – เคลือบ

กระเบื้องเคลือบ (琉 liú) เป็นงานศิลปะหัตถกรรมที่ทรงคุณค่าอย่างหนึ่งของจีน มีประวัติความเป็นมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซาง ซึ่งเป็นยุคเดียวกันกับการถือกำเนิดของการหลอมสำริดและการเผากระเบื้อง

笼 – คูลม

หย่อมความกดอากาศต่ำแม่ปกคูลม (笼 lǒng) ประเทศไทย ทำให้มีอากาศร้อนจัด

虏 – เซลย

เหตุการณ์สังหารหมู่หนานจิง ทหารของกองทัพจักรพรรดิญี่ปุ่นได้ทำการทารุณกรรม **เซลย** (虏 lǔ) **สงคราม** สังหารพลเรือนโดยการทารุณกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ "การข่มขืน" สร้างความโกรธแค้นให้กับชาวจีนโดยเฉพาะชาวเมืองหนานจิงมาจนทุกวันนี้

弄 – ตรอก (คำพ้องความหมาย)

ชาวจีนชอบค้าขาย ตามตรอก (弄 lòng) ซอกซอยเล็ก ๆ ก็สามารถทำเป็นเพิงขายของได้

闾 – ตรอก (คำพ้องความหมาย)

ตรอกบ้านจีน จ.ตาด เป็นชุมชนการค้าที่รุ่งเรืองมากในอดีต ถือกำเนิดมาจากการทำการค้าของชาวจีนสองคน คือ "จีนบุญเย็น" และ "จีนทองอยู่" ต่อมาจึงเรียกชื่อตรอก (闾 lǔ) นี้ว่า "ตรอกบ้านจีน"

链 – ตรวน

โซ่ตรวน (链 liàn) เป็นจุดอ่อนอย่างหนึ่งที่ทำให้กรมราชทัณฑ์ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชน จึงมีแนวคิดว่าจะยกเลิกใช้หรือปลดโซ่ตรวนที่ล่ามนักโทษ แต่จะใช้กล้องวงจรปิดในการควบคุมนักโทษแทน

裸 – เปลือย ล่อน (จ๋อน)

ในมหาวิทยาลัยของจีนมีโรงอาบน้ำกลางซึ่งเป็นโรงอาบน้ำร่วมขนาดใหญ่ ทุกคนเปลือยล่อน (裸 luǒ) จ๋อนอาบน้ำโดยไม่มีแบ่งเป็นห้องส่วนตัว

M

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียงเป็น ม. พ้องเสียงกับเสียง ม. ในภาษาไทย นอกจากนี้ยังพบมีการพ้องเสียงกับคำในภาษาไทยที่เกิดจากอวัยวะเดียวกันด้วย ได้แก่ ป. บ. พ.

妈 – แม่

คำที่แปลว่า แม่ (妈 mā) ในหลาย ๆ ภาษาขึ้นต้นด้วย ม. เช่น ภาษาอังกฤษ – mother / ภาษาเกาหลี – ออมมา / ภาษาฮินดี – มัมมะ / ภาษาญี่ปุ่น – มามะ เป็นต้น รวมทั้งภาษาไทยและภาษาจีนด้วย

吗 – ไหม (คำแสดงคำถาม)

คุณพูดภาษาจีนเป็นไหม (吗 ma)

马 – ม้า

ม้า (马 mǎ) ในวัฒนธรรมจีนเป็นสัญลักษณ์ของความสำเร็จและการทะยานมุ่งไปข้างหน้า

霾 – หมอกมืด

สภาพอากาศแบบหมอกมืด (霾 mí) เกิดจากพายุฝุ่นหรือไอเกลือรวมตัวกันในอากาศ ทำให้สภาพอากาศขุ่นมัว

迈 – ไมล์ (คำยืม)

1 ไมล์ (迈 mài) เท่ากับ 1.6 กิโลเมตร

颀 – ม้วน

โรงงานรับซื้อของเก่ามองดูแล้วมีแต่เศษขยะกองรวมกันม้วน (颀 mǎn) ไปหมด

* 颀颀 (mǎnhān) ม้วนตุ้ตตุ้

馒头 – หมั่นโถว (ยืม)

เดิมทีหมั่นโถว (馒头 mántou) เป็นแป้งสีขาว ปัจจุบันมีการทำหมั่นโถวสีต่าง ๆ เช่น สีส้มจากแครอท สีเหลืองจากฟักทอง หรือสีเขียวจากใบชา เป็นต้น

幔 – ม่าน

โลกภายนอกเรียกการปิดประเทศของจีนในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรมว่า ม่าน (幔 màn) ไม้ไผ่

毛 – (ผม) เค้า

คำนี้แปลว่า “ขน” เมื่อเทียบกับคำเสริมสร้อยในภาษาไทยว่า ผมเค้า (毛 máo) เป็นคำนำสงสัยว่าจะมีความเกี่ยวข้องกัน

漫 – เมิน เมินเฉย

เกาหลีเหนือเมิน (漫 màn) เฉยต่อเสียงคัดค้านการทดลองขีปนาวุธจากนานาชาติ

杌 – มะม่วง

ประเทศจีนปลูกมะม่วง (杌 máng) แถบมณฑลไห่หนาน นอกจากนั้นนำเข้าจากประเทศไทย

* 杌果 (mángguǒ) มะม่วง

猫 – แมว

แมว (猫 māo) ในประเทศจีนมีขนยาว สีขาว เป็นแมวพันธุ์เปอร์เซีย

锚 – สมอ (เรือ)

ในศาสนาคริสต์ สมอ (锚 máo) เรือเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความหวังและความมุ่งมั่น ส่วนผู้ประกอบธุรกิจถือเป็นสัญลักษณ์ของความมั่งคั่ง

酩 – เมา

อาหาร 7 อย่างที่ช่วยแก้อาการเมา (酩 máo) ค้างได้ดี ได้แก่ น้ำส้ม นม ไข่ น้ำมะเขือเทศ กระเทียม ขิง และแก้วมังกร เป็นต้น

冇 – ไม่มี

อักษรตัวนี้แปลว่า “ไม่มี” (冇 mǎo) ส่วนอักษรที่แปลว่า “มี” เขียนว่า 有 (yǒu)

柳 – หมุด

หมุด (柳 mǎo) ตามมาตรฐานสากลแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ หมุดหัวครึ่งวงกลม หมุดหัวจม หมุดหัวแบน หมุดยิง และหมุดปัก

帽 – หมวก

สำนวนจีนว่า สวมหมวก (帽 mào) เขียน แปลว่า ภรรยาที่มีชู้ ชายชาวจีนจึงไม่สวมหมวกสีเขียน

* 古音 /muug/

* มีเรื่องเล่าว่าสามีภรรยาคู่หนึ่ง หลังแต่งงานแล้วสามีเดินทางค้าขายต่างเมือง ภรรยาจึงลักลอบมีความสัมพันธ์กับคนขายผ้า ภรรยาจึงเย็บหมวกสีเขียนให้สามี แล้วนัดแนะกับชู้กันว่า ทุกครั้งที่เห็นสามีใส่หมวกสีเขียนก็หมายความว่าสามีออกเดินทางไปค้าขาย ให้ชู้รีบเข้ามาหาได้ เป็นที่มาของสำนวน “สวมหมวกเขียน”

没 – ไม่

คำนี้แปลว่า ไม่ (没 méi) วางไว้หน้าคำนาม แปลว่าไม่มีคำนามนั้น เช่น 没钱 (méi qián) “ไม่มีเงิน” 没电 (méi diàn) “ไม่มีไฟฟ้า” แต่ถ้าวางไว้หน้าคำกริยา แปลว่า ไม่ได้ทำหรือยังไม่ได้ทำกริยานั้น เช่น 没拿 (méi ná) “ไม่ได้เอา” 没吃 (méi chī) “ไม่ได้กิน, ยังไม่กิน”

梅 – ดอกเหมย (คำขี้ม)

ดอกเหมย (梅 méi) เป็นสัญลักษณ์ของความอดทนและมุมานะ ที่แม้ผ่านร้อนผ่านหนาวทุกฤดูก็ยังยืนหยัด จนสุดท้ายผลิตดอกออกผลงดงามและทรงคุณค่า

魅 – ผี ภูตผี

ชนกลุ่มน้อยของจีนเผ่าหนึ่งชื่อ “เผ่าตัง” นับถือผี เชื่อว่าทุกสรรพสิ่งมีผีสิงสถิตอยู่ ต้องเคารพบูชาเพื่อขอพรให้ผี (魅 mèi) เหล่านั้นคุ้มครอง

闷 – มิน

ที่ทำงานจะต้องมีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่เช่นนั้นจะทำให้พนักงานรู้สึกมึน (闷 mèn) อุดอู๋ ส่งผลต่อการทำงาน

* 古音 /muun/

虻 – แมง แมลง

ข้อแตกต่างของแมง (虻 méng) กับแมลง คือ แมง มีลำตัวสองส่วน มี 8 ขา ส่วนแมลง มีลำตัว 3 ส่วน มี 6 ขา

* 古音 /mraang/

朦 – หมอง มัว

คืนที่เมฆหนา แสงจันทร์หมอง (朦 méng) หม่น มองไม่เห็นดวงดาว

* 古音 /moong/

蒙 – มุง บัง โม่ง

- การปลูกต้นไม้ใหญ่ให้บัง (蒙 méng) แคด สามารถลดอุณหภูมิภายในบ้านลงได้ 5 องศา

- หมวกที่คลุมปิดบังใบหน้าเหลือแต่บริเวณตา เรียกว่า หมวกโม่่ง (蒙 méng) หรือ หมวกไ้โม่่ง คำว่า “โม่่ง” ในที่นี้ก็คื้คำว่่า บัง หรือ มุง นั่นเอง

* ภาษาจีนโบราณออกเสียงคำนี้ว่า /moong/

蒙古 – มองโกล (คำยืม)

มองโกล (蒙古 měnggǔ) เคยรุ่งเรืองเป็นราชวงศ์หนึ่งของจีน คือ ราชวงศ์หยวน

咪 – เหมียว

ภาษาจีนเขียนเสียงแมวร้องว่า มีมี (咪 mī)

米 – เมตร (คำยืม)

มนุษย์โบราณปักกิ่งที่ขุดพบมีความสูง 1.56 เมตร (米 mǐ)

咪 – แมะ ๆ

ภาษาจีนเขียนเสียงแพะร้องว่า หมี่หมี่ (咪 mǐ)

密 – มิด

ปิดประตูให้มิด (密 mì) ซิด

绵 – ไหม

ผ้าแพรที่ทอจากเส้นไหม (绵 mián) ของจีนมีความอ่อนนุ่มเป็นพิเศษ

勉(miǎn) 黾(miǎn) 愜(miǎn) 恣(mín) – ทั้ง 4 คำนี้มีความหมายว่า มุ่มานะ

มนุษย์กำหนดทางเดินชีวิตตนเองได้ด้วยคามมุ่มานะ (勉 miǎn)

冕冠 – มงกุฏ

สาวจีนคนแรกที่ครองมงกุฏ (冕冠 miǎnguàn) Miss World ชื่อ จาง จื่อหลิน (张梓琳 Zhāng Zǐlín)

面 – หมี่ (ยืม)

คำว่่าหมี่ (面 miàn) ดั้ง ภาษาจีนกับภาษาญี่ปุ่นเขียนเหมือนกันแต่อ่านต่างกัน ภาษาจีนอ่านว่า ลาเมี่ยน ภาษาญี่ปุ่นอ่านว่า ราเม็ง

* 拉面 (lāmian) หมี่ดึง หรือ บะหมี่

乜 – เมียง (มอง)

เมียง (乜 miē) มองจันทร์ เห็นแต่กระต่ายในเงาจันทร์

灭 – หมด มอด

- นักวิทยาศาสตร์สันนิษฐานว่า อุกกาบาตพุ่งชนโลกเมื่อหลายล้านปีทำให้ไดโนเสาร์หมด (灭 miè) ล้นเผ่าพันธุ์

- นักดับเพลิงต้องใช้เวลานับเดือนกว่าจะดับไฟป่าให้มอด (灭 miè) ลงได้

* 灭绝 (mièjué) สูญเผ่าพันธุ์ หมดสิ้น

抿 – เม้ม

การเม้ม (抿 mǐn) ปากแสดงอารมณ์ได้หลายอย่าง เช่น โกรธ เหม็น อาย คิด อึ้ง เป็นต้น

冥 – มีด

ภาษาจีนมีคำว่า มีด (冥 míng) และคำว่า สว่าง (明 míng) ออกเสียงเหมือนกัน คือ หมิง แต่เขียนต่างกัน

酪 – เมา

วันทั้งวันกินเหล้าเมา (酪 míng) อ้อแอ้

* 酪酊 (míngdīng) เมาอ้อแอ้

茉莉 – มะลิ (คำยืม)

ข้าวหอมมะลิ (茉莉 mòlì) มีกลิ่นหอมเหมือนดอกมะลิ จึงเป็นที่มาของชื่อ

莫 – ไม้

ไม้ (莫 mò) มีใครหลุดพ้นจากเกิด แก่ เจ็บ ตาย

墨 – หมึก

สี่ัญมณีแห่งห้องอักษร ได้แก่ พู่กัน หมึก (墨 mò) กระดาษ และกระดาษผืนหมึก

* 文房四宝 (wén fáng sì bǎo) สี่ัญมณีแห่งห้องอักษร

* 古音 /muug/

磨 – โม่

การศึกษาทางประวัติศาสตร์ของจีนพบว่า ต้นกำเนิดของโม่ (磨 mò) เกิดขึ้นมาตั้งแต่ยุคหินใหม่

末 – หมด

ชีวิตคนเราสั้นนิดเดียว แค่พริบตาชีวิตอันแสนสนุกในช่วงวัยรุ่นก็หมด (末 mò) ไปแล้ว เข้าสู่ผู้ใหญ่ที่ต้องต่อสู้กับความยุ่งยากของสังคม

* 古音 /mwat/ หรือ /maad/

侏 – เสมอ

สำนวนจีนว่า คนพิเศษเสมอ (侏 móu) ฟ่า หมายความว่า บุคคลที่มีความพิเศษ สูงส่งเหนือกว่าผู้อื่น

* สำนวนนี้คือ 畸人侏天 (jī rén móu tiān)

* 相侏 (xiāng móu) เสมอ

母 – แม่

คำว่า 母 (mǔ) กับ 妈 (mā) แปลว่า “แม่” เหมือนกัน ต่างกันตรงที่ 母 เป็นคำสุภาพทางการ ส่วน 妈 เป็นภาษาพูด

牡丹 – โบตั๋น (คำยืม)

ชาวจีนนิยมดื่มชา ดอกโบตั๋น (牡丹 mǔdān) ก็นำมาทำเป็นชาดอกไม้ได้ แต่นักวิจัยพบว่าในดอกโบตั๋นมีสารพิษที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย

拇 – (หัว) แม่มือ

นิ้วหัวแม่มือ (拇 mǔ) หนึ่งข้างหมายถึง เยี่ยม ชูสองข้างหมายถึง เพิ่มขึ้น คำว่าลงหมายถึง แยก

木 – ไม้

ตามกฎหมายจีน การลักลอบตัดไม้ (木 mù) จะถูปรับตามมูลค่าไม้ 3 เท่าขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 เท่า

幕 – ม่าน

ละครหน้าม่าน (幕 mù) เป็นการแสดงก่อนที่การแสดงจริงจะเริ่มขึ้น

N

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียง น. มีคำพ้องเสียงกับเสียง น. ในภาษาไทย และมีคำพ้องเสียงกับเสียงสระบางตัวด้วย นอกจากนี้ เสียง ก. ในภาษาจีนโบราณบางคำออกเสียงเป็น ng. จึงพบคู่คำพ้องกับเสียง ง. ในภาษาไทยด้วย

哪 – ไหน

ยอดเขาที่สูงที่สุดของจีนอยู่ที่ไหน? (哪 nǎ) ยอดเขาชื่อ จมู๋หลางหม่า สูง 8,844.13 เมตรจากระดับน้ำทะเล

那 – นั้น โนน นุ่น โนน

โดยทั่วไปภาษาจีนมีคำบอกระยะใกล้ คือ 这 (zhè) แปลว่า นี่ นี้ และคำบอกระยะไกล คือ 那 แปลว่า นั้น โนน โนน นุ่น โนน (那 nà)

奶 – นม เนย

คำนี้หมายถึง นม (奶 nǎi) ที่อยู่บนหน้าอก และยังหมายถึง นำนมและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากนมด้วย

男 – หนุ่ม

คำนี้ในภาษาจีนหมายถึง “เพศชาย” ในภาษาไทยคำว่า “หนุ่ม” (男 nán) เป็นคำเรียกเพศชายเหมือนกัน

* 古音 /noom/

赧 – เหนียม (อาย)

ได้รับคำชมต่อหน้าเช่นนี้ เสียวลูถึงกับเหนียม (赧 nǎn) อายจนหน้าแดงไปเลย

挠 – นิ้ว โนมนิ้ว

ไม่ยอมให้ผู้อื่นโนมนิ้ว (挠 náo) ไปในทางที่ผิด เป็นคุณสมบัติของคนดี

闹 – หนวก (หู)

คนจีนขับรถขอบบีบแตรเสียงดัง บนท้องถนนในประเทศจีนจึงมีเสียงดังหนวก (闹 nào) หูอยู่ตลอดเวลา ทางการจีนถึงกับต้องออกกฎหมายห้ามบีบแตรเสียงดัง

* 闹哄哄 (nào hōnghōng) เสียงอะละอะละ หนวกหู

呢 – นะ นะ

ใครกันนะ (呢 ne) มาเคาะประตูตีตื้นบ้านนี้

讪 – เนิบ เนิบนาบ

คนไทยต้องพูดเสียงเบา ค่อย ๆ พูด ช้า ๆ เนิบ ๆ (讪 nè) จึงจะถือว่ามารยาทดี แต่คนจีนกลับรู้สึกว่าการพูดกันเสียงเบาขนาดนี้จะได้ยินกันหรือ แกรมยังชักช้าไม่ทันออกทันใจอีก

馁 – เน่า

สำนวนจีนว่า ปลาเน่า (馁 něi) เนื้อเสีย หมายความว่า อาหารที่เปลี่ยนสภาพแล้ว

* ส่วนวนนี้คือ 鱼馁肉败 (yú nǐ ròu bài)

内 - ใน

มองโกเลียแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ มองโกเลียนอก อยู่นอกประเทศจีน และมองโกเลียใน (内 nèi) อยู่ในประเทศจีน

* 内部 (nèibù) ภายใน (คำนี้สลับที่กับภาษาไทยตามหลักไวยากรณ์จีน หากสลับที่กันก็จะฟังเสียงกันทั้งสองคำ)

恁 - นั้น

ผู้คนที่ใช้ชีวิตอยู่ในช่วงสงครามเล่าให้ฟังว่า เวลานั้น (恁 nèn) บ้านเมืองเกิดความแตกแยก ไม่สามัคคีกัน จนสุดท้ายก็ถูกข้าศึกยึดครอง

嫩 - นุ่ม

จากตำรับอาหารจีน วิธีทำให้เนื้อนุ่ม (嫩 nèn) คือ หมักด้วยแป้งและไข่ขาว

黏 - เหนียว

ชาวจีนนิยมรับประทานขนมเซ่งในวันขึ้นปีใหม่ เพราะชื่อขนมเซ่งคือ ขนมเหนียว (黏 nián) ฟังเสียงกับคำว่า "ปีใหม่มุ่งเรื่อง"

* 黏糕 (niángāo) ขนมเหนียว หรือ ขนมเซ่ง ฟังเสียงกับ 年高 (niángāo) ปีใหม่มุ่งเรื่อง

娘 - นาง

คำนี้ใช้เรียกผู้หญิงหรือแม่ เช่น แม่นาง (娘 niáng) นางพญาภูเขา นางสนม เป็นต้น

鸟 - นก

ชาวทิเบตนับถือนก (鸟 niǎo) อินทรีถือว่าเป็นทูตสวรรค์

捏 - หนีบ

การใช้นิ้วหนีบ (捏 niē) และดื่กล้ำมเนื้อเป็นวิธีการรักษาโรคเบาหวานหนึ่งตามตำราแพทย์แผนจีน

镊 - แหนบ

แหนบ (镊 niè) ทำด้วยโลหะ ใช้สำหรับถอนขน

宁 - นิ่ง

สถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ (ไออีพี) ได้เปิดเผยอันดับประเทศที่สงบสุขมากที่สุดในโลกประจำปี 2555 จากทั้งหมด 158 ประเทศ แต่เนื่องจากการเมืองไทยไม่นิ่ง (宁 níng) จึงตกอันดับจาก 107 ลงมาอยู่ที่อันดับ 126

柠 - มะนาว

มะนาว (柠 níng) มีวิตามินซีสูง มีสรรพคุณป้องกันโรคเหงื่ออกและเลือดออกตามไรฟัน

* 柠檬 (níngméng) มะนาว

浓 - เหนียว

คำนี้มีความหมายคล้ายกับภาษาไทยที่ออกเสียงด้วย น. หลายคำ เช่น เหนียว แน่น หนา (浓 nóng)

浓浓 - กระหนุงกระหนิง

หนุ่มสาวเพิ่งจีบกันใหม่ ๆ หยอกล้อกันกระหนุงกระหนิง (浓浓 nóngnóng)

脓 – หนอง

เมื่อเป็นแผลแล้วเกาจะทำให้แผลถลอก เชื้อแบคทีเรียสามารถเข้าสู่ผิวหนังได้ ทำให้เป็นหนอง (脓 nón g) ได้

弩 – ธนู

ธนู (弩 nǚ) เป็นอาวุธสำคัญอย่างหนึ่งในการทำสงครามในสมัยโบราณ

糲 – ข้าวเหนียว

ชนกลุ่มน้อยของจีน เช่น ชาวจ้วง ชาวไต ชาวส่วย หรือชาวดั่ง กินข้าวเหนียว (糲 nuò) เหมือนชาวอีสานของไทย จากการศึกษาด้านประวัติศาสตร์พบว่า กลุ่มชนเหล่านี้มีความสัมพันธ์กัน

* 糯米 (nuòmǐ) ข้าวเหนียว

尿 – เยี่ยว

ไข่ต้มเยี่ยว (尿 niào) เด็ก เป็นวัฒนธรรมการกินของจีนอย่างหนึ่งที่ทางการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

* 童子尿蛋 (tóng zǐ niào dàn) ไข่ต้มเยี่ยวเด็ก

牛 – วัว (ภาษาไทยถิ่นอีสานและถิ่นเหนือออกเสียงเป็น งัว)

ชนกลุ่มน้อยของจีนเผ่าหนึ่งชื่อ “เผ่าเกอลาว” มีถิ่นฐานอยู่ในมณฑลกุ้ยโจว เทศกาลสำคัญของชนเผ่าคือ เทศกาลเทพเจ้าวัว จัดช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี เป็นการให้วัว (牛 niú) ได้พักผ่อนในรอบหนึ่งปี ผู้คนจะ ตกแต่งวัวและเขาวัวด้วยดอกไม้สวยงาม และจัดหาอาหารมาบูชาเทพเจ้าวัวด้วย

* ภาษาจีนโบราณออกเสียงว่า /ngwuu/

เสียงนี้ภาษาจีนออกเสียงเป็นเสียงสระ โอ. พ้องเสียงกับภาษาไทยคือ เสียง อ.

哦 – อ้อ อ้อ

อ้อ! (哦 ò) รู้แล้วว่าภาษาจีนมีความสำคัญมาก

偶 – บังเอิญ

คนที่พบกันและรักกันด้วยความบังเอิญ (偶 ǒu) เป็นเพราะบุญเพสันนิวาส

呕 – อ้วก

หากกินยาพิษเข้าไป ห้ามทำให้อ้วก (呕 ǒu) ออกมา ต้องรีบนำส่งโรงพยาบาล

P

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียงเป็น พ. อวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงนี้คือ ริมฝีปากทั้งสอง จึงพ้องเสียงกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะในการออกเสียงเดียวกัน คือ พ. ผ. ป. บ. และยังมีกรพ้องเสียงกับเสียงที่เกิดจากอวัยวะออกเสียงใกล้เคียงกัน ได้แก่ พ. ผ. ต้วย

帕 – ผ้า

ภาษาจีนเรียก “ผ้าเช็ดหน้า” ว่า ผ้ามือ เพราะเป็นผ้า (帕 pà) ที่ใช้มือถือไว้ในสมัยก่อนนับเป็นเครื่องประกอบอาภรณ์อย่างหนึ่ง

* 手帕 (shǒupà) ผ้าเช็ดหน้า

牌 – ป้าย

ชาวจีนในชนบทของมณฑลฝูเจี้ยนยังคงมีการตั้งศาลประจำชุมชนเพื่อให้เป็นที่สักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์อยู่ภายในศาลยังมีการตั้งป้าย (牌 pái) ประจำตระกูลของคนในชุมชน เมื่อถึงเทศกาลสำคัญชาวบ้านก็จะพากันมาราบไหว้ที่ศาลเจ้าแห่งนี้

排, 牌 – ทั้ง 2 ตัวอ่านว่า pái แปลว่า แพ

เนื่องจากลักษณะของแพ (排 pái) คือการเอาไม้ไผ่มามัดเรียงเป็นแถว คำนี้นอกจากจะแปลว่า “แพ” แล้วยังแปลว่า “แถว” ได้อีกด้วย

* 排队 (páiduì) เข้าแถว

派 – พรรค ฝ่าย

พรรค (派 pài) การเมืองของไทยถือกำเนิดครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2489 พรรคการเมืองแต่ละพรรคแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย (派 pài) ต่างฝ่ายต่างก็มีอุดมการณ์ทางการเมืองต่างกัน

盘 – พาน

ปกติคำนี้แปลว่า จาน แต่ภาษาชนที่มีลักษณะแบนและปากกว้างเหมือนพาน (盘 pán) ก็ใช้คำนี้

泡 – 1. พอง 2. บึง 3. ฟอง

คำนี้เป็นคำพ้องรูปแต่ออกเสียงต่างกันเล็กน้อย มี 3 ความหมายคือ พอง (pāo) บึง (pāo) ฟอง (pào)

陪 – เพื่อน พาไป

ตามความเชื่อของชาวจีนโบราณจะฝังสุนัขเป็น ๆ ไปพร้อมกับศพ ให้ไปอยู่เป็นเพื่อน (陪 péi) กับผู้ล่วงลับ และเชื่อว่าสุนัขจะเป็นทูตนำวิญญาณขึ้นสวรรค์

培 – พูน

การฝังศพของชาวจีนในสมัยก่อนจะขุดหลุมฝัง พูน (培 péi) ดินให้ขึ้น แล้วปักป้ายวิญญาณเพื่อ

เคารพ

佩 – สะพาย พก

สมัยก่อนชาวจีนใช้หยกประดับเสื้อผ้าและพก (佩 pèi) ติดตัวไปด้วย จึงมีคำเรียกหยกว่า “หยกพก” หมายถึง หยกที่พกติดตัวนั่นเอง

* 玉佩 (yùpèi) หยก

喷 – พ่น พู่

น้ำพุ (喷 pēn) ดนตรีที่ใหญ่ที่สุดในโลกคือ Dubai fountain

* 喷泉 (pēnquán) น้ำพุ

溢 – พน พู

แหล่งท่องเที่ยวที่ชื่อ “เสื่อกระจงินผา” ของเมืองลี่เจียง มณฑลยูนนาน เกิดจากการที่แม่น้ำจินซาไหลผ่านช่องเขาที่แคบและลึก พลังน้ำที่ไหลผ่านพุ่ง (溢 pén) ทะยานเหมือนกับลักษณะของเสื่อกำลังกระจงิน จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกสถานที่แห่งนี้

朋 – เพื่อน

ขงจื้อกล่าวว่า “มีเพื่อน (朋 péng) มาจากแดนไกล เป็นเรื่องน่ายินดี”

* 有朋自远方来，不亦乐乎 (yǒu péng zì yuǎnfāng lái, bú yì lè hū)

芄 – พุ่ม

รอบต้นไม้ใหญ่ตามสวนสาธารณะจะปลูกไม้พุ่ม (芄 péng) ไว้เพื่อคลุมดิน

棚, 篷 – เพิง

บ้านของคนใต้ที่สิบสองปันนาจะมีส่วนที่สร้างเป็นเพิง (棚, 篷 péng) เพื่อเป็นที่นั่งเล่น

膨 – พอง ปอง โป่ง

สุนัขพันธุ์ปักกิ่งเป็นสุนัขพื้นเมืองของจีน นอกจากจะมีลักษณะตัวเล็ก หน้าสั้น ตาโปนแล้วยังมีขนที่พอง (膨 péng) และฟูอีกด้วย

披 – พาด

ชุดพื้นเมืองชายชาวเหนือของไทยมีผ้าพาด (披 pī) ที่ไหลเป็นเอกลักษณ์

悻 – ผิด พลาด

การบริหารจัดการที่ผิดพลาด (悻 pī) ของรัฐบาลสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชน

劈 – ผ่า

ชาวไร่ผ่า (劈 pī/pǐ) ไม้เป็นท่อน ๆ ไว้ใช้ในฤดูหนาว

霹 – ฟาผ่า

คนจีนมีความเชื่อว่า คนชั่วจะโดนฟ้าผ่า (霹 pī) เป็นการลงโทษจากฟ้า จึงมีคำที่ว่า “แข่งให้ฟ้าผ่ามันตายแปดรอบ” “ขอให้ฟ้าผ่าตาย” เป็นต้น

* 霹雳 (pīli) ฟ้าแลบและฟ้าผ่า

皮 – ผิว

ในสมัยโบราณ ผู้คนอาบน้ำในแม่น้ำและค้นพบว่าโคลนสามารถใช้ขัดผิว (皮 pí) ทำให้ผิวสวย จึงเป็นที่มาของโคลนขัดผิว

疲 – เพลีย

โสมมีฤทธิ์ทางยา บำรุงร่างกาย และแก้อาการอ่อนเพลีย (疲 pí)

· 疲惫 (píbèi) อ่อนเพลีย

庀 – เพียบพร้อม

คำนี้เดิมแปลว่า “จัดเตรียม จัดการ” “เรื่องราวที่ได้รับการจัดการแล้วจะเกิดความเพียบพร้อมตามมา” คำนี้จึงขยายความหมายหมายถึง เพียบพร้อม (庀 pǐ)

片 – แผ่น ผืน (รำ) แพน

สิ่งที่ขาดไม่ได้ในการกินสุกี้หม้อไฟของชาวจีนคือ เนื้อแพะหันเป็นแผ่น (片 piàn) บาง ๆ โดยการนำไปแช่แข็งแล้วหั่นด้วยเครื่องแล่นเนื้อ

便 – พุง พลุ่ย

ปัจจุบันคุณภาพชีวิตของผู้คนดีขึ้น แต่ถ้าไม่ระวังเรื่องอาหารก็จะทำให้อ้วนพุงพลุ่ย (便 pián) ได้ในขณะเดียวกัน

· 便便 (piánpián) พุงพลุ่ย

骗 – พราง ปด ปิด บัง

ความลับไม่มีในโลก สิ่งที่คุณเคยไปปิด ปิดบัง อำพราง (骗 piàn) ไว้ต้องถูกเปิดเผยสักวัน

凭 – พึ่ง พิง

เด็กกำพร้าพ่อแม่เสียชีวิตจากภัยธรรมชาติไร้ที่พึ่งพิง (凭 píng)

· 凭依 (píngyī) พึ่งพิง

泼 – 1. พรหม (น้ำ) 2. พาล

- ก่อนนำหม่านโถวที่ปั่นเสร็จแล้วไปนึ่งให้พรหม (泼 pō) น้ำเล็กน้อย

- คบคนพาล (泼 pō) พาลพาไปหาผิด

坡 – ผา

ชาวเมือง Sagada ประเทศฟิลิปปินส์ ประกอบพิธีศพโดยการแขวนโลงศพไว้บนหน้าผา (坡 pō) ซึ่งเป็นพิธีกรรมที่สืบทอดกันมากกว่า 2,000 ปีแล้ว

剖 – ผ่า

หมอบต้องใช้วิธีผ่า (剖 pōu) ตัดทำคลอดคุณแม่ท้องแฝดแฝด

扑 – โผ (อ้าแขนโถมตัวเข้าหา)

แต่ละปีเด็กจีนจะถูกลักพาตัวไปจากอกพ่อแม่เป็นจำนวนมาก มีบางส่วนที่ตำรวจตามเจอ เมื่อได้เจอหน้าพ่อแม่ ลูกที่พลัดพรากจากอกก็โผ (扑 pū) เข้ากอดอย่างรวดเร็ว

爬 – ปีน

กิจกรรมยามว่างที่ชาวจีนโปรดปรานในวันหยุดเทศกาลคือ การพาครอบครัวไปป็น (爬 pá) เขา

· 爬山 (pá shān) ปีนเขา

攀 – ปีน ป่าย

กำแพงโบราณประจำเมืองจะมีป้ายติดว่า “ห้ามปีนกำแพงเมือง” เพราะเคยมีเหตุคนปีนป่าย (攀 pān) แล้วตกลงมาเสียชีวิต

* 严禁攀登城墙 yánjìn pāndēng chéngqiáng ห้ามปีนกำแพงเมืองโดยเด็ดขาด

螃 – ปู

เนื้อปู (螃 páng) มีสรรพคุณทางยา สามารถลดความร้อนในร่างกาย บำรุงกระดูกและเลือด

炮 – ปืน

ปืน (炮 pào) ใหญ่ปรากฏเป็นครั้งแรกในแถบยุโรปตะวันตก เชื่อได้ว่าพบโดยชนชาติมัวร์ ที่ซารากัสกา

批 – ปอ ฝ่าย

โยปอ (批 pī) หรือโยฝ่ายเป็นพืชสำคัญที่นำมาทอเป็นเครื่องนุ่งห่ม

辟 – เปิด บุกเบิก

รัฐบาลบุกเบิก (辟 pì) เปิดพื้นที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ เพื่อรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

僻 – เปลี่ยว

ทางการมีนโยบายติดไฟส่องสว่างและกล้องวงจรปิดตามซอยเปลี่ยว (僻 pì) ทุกแห่ง

票 – ปล้น

ตามกฎหมายจีน การปล้น (票 piào) มีโทษจำคุก 3 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 ปี

飘 – ปลิว พลิว โบายบิน

เพลงปลุกใจของจีนเพลงหนึ่งชื่อ ธงแดงปลิว (飘 piāo) ไสว เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสรรเสริญธงชาติและความรักชาติของชาวจีน

* เพลงนี้ชื่อ 红旗飘飘 (Hóng qí piāopiāo)

瞥 – ปราย (ปรายตามอง)

แม้เพียงหางตาของคุณหนูผู้สูงศักดิ์ยังไม่ปราย (瞥 piē) มามองข้าเลย

嫫 – ปลิว

พายุพัดมาเพียงชั่วครู่ เศษกระดาษก็ปลิว (嫫 piè) ว่อนทั่วทั้งเมือง

乒乓 – ปิงปอง (คำยืม)

อักษรจีนคำนี้เป็นอักษรภาพ เหมือนกับลูกปิงปอง (乒乓 pīngpāng) ที่ตีไปมาอยู่บนโต๊ะ

铺 – ปู

สมัยก่อนการชุมนุมหรือประชุมจะปู (铺 pū) เสื่อนั่งบนพื้น ผู้ที่นั่งบนเสื่อหลัก เรียกว่า เสื่อประธาน ต่อมาคำนี้นำมาใช้เรียกประธานาธิบดี

* 主席 (zhǔxí) เสื่อประธาน ประธานาธิบดี

庞 – ไบหน้า

กวีจีนมักนำความงามของพระจันทร์เปรียบกับไบ (庞 páng) หน้าของคนรัก

* 脸庞 (liǎnpáng) ใบหน้า

捞 – โบาย

การลงโทษตามกฎหมายในสมัยก่อนอย่างหนึ่งคือ การโบาย (捞 péng)

碰 – พบ ปะ

มีคำเปรียบเปรยแบบจีนว่า รมไม่พบ (碰 pèng) ฝน เหมือนกับคนไม่พบกัน

* ลำนวนนี้คือ 伞不碰雨，人不碰面 (sǎn bú pèng yǔ, rén bú pèng miàn)

啤 – เบียร์ (คำยืม)

เบียร์ (啤 pí) ยี่ห้อดังอันดับหนึ่งของจีนชื่อ เบียร์เยียนจิง รองลงมาคือ เบียร์ชิงเต่า

掰 – บี แปะ

เมื่อก่อนเกษตรกรต้องใช้มือบี (掰 pī) ข้าวโพดที่ละเม็ดออกจากฝัก แต่ปัจจุบันมีเครื่องจักรทุบแรง

แล้ว

瓢 – กระจบวย

บ้านคนไทยสมัยโบราณจะมีตุ่มน้ำหน้าบ้าน ในตุ่มมีกระจบวย (瓢 piáo) เพื่อให้ผู้คนที่สัญจรไปมาได้ ตุ่มกิน

票 – บัตร

เดินทางโดยรถเมล์ที่ประเทศจีนสามารถหยุดเหรียญหรือใช้บัตร (票 piào) โดยสารรถเมล์แบบราย เดือนได้

漂 – เบาล บาง (คำหลายความหมาย)

คนจีนมักสงสัยว่า คนไทยพูดกันเสียงเบา (漂 piào) มาก แล้วจะได้ยินกันหรือ

* 漂声 (piàoshēng) เสียงเบา

漂 – เปรี้ยว (คำหลายความหมาย)

หมาป่า เป็นสัตว์กินเนื้อ เป็นนักล่าที่มีนิสัยดุร้าย ปราดเปรี้ยว (漂 piào) และเฉลียวฉลาด จึงมักถูก นำมาเปรียบเทียบว่าเป็นหมาป่าเจ้าเล่ห์

频 – บ่อย

การเกิดแผ่นดินไหวที่ญี่ปุ่นในปีนี้นับว่าเกิดขึ้นไม่บ่อย (频 pín) เท่าปีที่ผ่านมา

泊 – บึง

สัตว์ป่าจะพากันมาชุมนุมที่บึง (泊 bó) ขนาดใหญ่ กลางป่ายามฤดูแล้ง

迫 – บีบ

เด็กน้อยในชนบทของจีนถูกจับไปแล้วบีบ (迫 pò) บังคับให้เป็นขอทานกว่า 98% เป็นเด็กที่มาจาก ชนบท

盼 – เฝ้า

เด็ก ๆ ในชนบทเฝ้า (盼 pàn) คอยครุ่นคิดใหม่ด้วยความหวัง

* 盼望 (pànwàng) ฝากอวยด้วยความหวัง

毼 – ฟุ

แกะเป็นสัตว์ที่มีขนฟู (毼 péi) จึงนิยมนำมาทอเป็นเครื่องนุ่งห่มกันหนาว

泡 – ฟอง โป่ง

โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ เกิดฟอง (泡 pào) ลอยเต็มผืนน้ำ

滌 – ฟอก

หนึ่งในภูมิปัญญาการผลิตผ้าไหมของไทย คือ การฟอก (滌 pì) ไหม เพื่อให้เส้นไหมสีเหลืองอ่อน กลายเป็นสีขาวก่อนที่จะนำไปย้อมเป็นสีต่าง ๆ

漂 – ฟอก

หากสัมผัสสารฟอก (漂 piǎo) ขาวโดยตรงอาจมีอันตรายต่อผิวหนัง เกิดอาการแพ้เป็นผื่นคันหรือ แสบร้อนได้

* 漂白粉 (piǎobái fěn) สารฟอกขาว

泐 – ฟอก

คำนี้มีความหมายเหมือนกับ 滌 (pì) หมายถึง การฟอก (泐 píng) ไหม

Q

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียงเป็น ช. จึงพ้องเสียงกับเสียง ช. (ฉ.) ในภาษาไทย ภาษาจีนโบราณ ออกเสียง q. เป็น g. และ k. จึงมีคำพ้องเสียงกับเสียง ก. และ ค. (ข.) ในภาษาไทยด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า มีคำพ้องเสียงกับพยัญชนะที่ออกเสียงจากอวัยวะออกเสียงเดียวกัน ได้แก่ จ. ด้วย

期 – ช้วง

ช่วงเวลา 7.00 – 9.00 น. ของแต่ละวันเป็นช่วง (期 qī) ที่ผู้คนเดินทางหนาแน่นมาก ในปักกิ่งมีวิธีลดปริมาณรถยนต์บนท้องถนนโดยอนุญาตให้รถยนต์ส่วนบุคคลทะเบียนเลขคู่และเลขคี่สลับกันวิ่งตามวันที่เลขคู่และเลขคี่ ผู้ฝ่าฝืนมีความผิดต้องโทษปรับ

戚 – ช้ำ ซอกซำ

ความซอกซำ (戚 qī) ทางกายรักษาได้ แต่ความซอกซำทางใจยังคงฝังแน่นยากที่จะลืม

* 古音 /tshek/

* คำภาษาไทยว่า ช้ำ ชำ น่าจะมีที่มาจากคำว่า (戚 qī) นี้เอง

岐 – เจ (ใจ) เก

ในพจนานุกรมของอาจารย์เจียรชัย เตียมวรเมธ ยกตัวอย่างเรื่องเล่าว่า เพื่อนบ้านของหยางจื่อได้ทำแกะหายไป ไม่มีทางที่จะหาเจอ หยางจื่อถามว่า “เพราะเหตุใดจึงหาไม่เจอ” เพื่อนบ้านตอบว่า “ทางแยกมีมากมาย และในทางแยกก็มีทางแยกอีก ไม่ทราบว่ายากไปไหน” การตอบแบบนี้เป็นการตอบแบบเฉไฉ (岐 qí) จากเหตุการณ์นี้จึงนำมาอุปมาว่า หลงทางในขณะที่ค้นหาสัจธรรม หรือเดินไปในทางที่ผิด

蹇 – ชู

ผู้กระทำความผิดต่อแผ่นดินไม่สมควรได้รับการยกย่องเชิดชู (蹇 qiǎn)

纤 – เชือก

เรือบรรทุกสินค้าพ่วงกันหลายลำ ต้องใช้เชือก (纤 qiàn) ที่มีความเหนียว แข็งแรง และทนทาน

倾 – เฉียง เฉียง

การขึ้นหรือตกของดวงอาทิตย์ในแต่ละวันและแต่ละฤดูไม่ตรงกัน หน้าหนาวราว ๆ เดือนธันวาคมดวงอาทิตย์จะค่อนข้างตกเฉียง (倾 qīng) ไปทางใต้

腔 – ช่อง

ช่อง (腔 qiāng) ปากของคนเรามีอวัยวะสำคัญที่ใช้ในการพูด เช่น ลิ้น ฟัน เพดาน ปุ่มเหงือก เป็นต้น

* 口腔 kǒuqiāng ช่องปาก

抢 – ขน (อ่านว่า qiāng)

มีสำนวนจีนว่า 哭天抢地 (kū tiān qiǎng dì) แปลตามตัวอักษรหมายความว่า ร้องเรียกฟ้า ชน (抢 qiǎng) พื้นดิน ตรงกับสำนวนไทยว่า ตีอกชกหัว

抢 – ชิง (อ่านว่า qiǎng)

ในยุคปฏิวัติวัฒนธรรม ชาวจีนประสบกับภาวะอดอยากมาก ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับรัฐบาล แม้จะมีบัตรรับอาหารจากทางการแต่ก็ต้องแย่งชิง (抢 qiǎng) กัน เพราะถ้าวันนั้นอาหารหมดก็จะมีอาหารกิน

呛 – ฉุน

ยาจีนบางชนิดมีกลิ่นฉุน (呛 qiàng) และระดม ต้องใช้วิธีผสมน้ำผึ้งเพื่อให้มีรสหวานรับประทานได้ง่ายขึ้น

憔悴 – เจา

แดดในหน้าร้อนจัดมาก ต้นไม้ใบหญ้าขาดน้ำมาหลายวัน พวกกันเหี่ยวเฉา (憔悴 qiáocuì) ไปหมด

*憔悴 qiáocuì เหี่ยวเฉา

窍 – ช่อง

การแพทย์แผนจีนถือว่าร่างกายคนเรามีช่องอยู่ 7 ช่อง (窍 qiào) คือ หูสอง จมูกสอง ปากหนึ่ง ทวารหนักหนึ่ง และทวารเบาหนึ่ง

*ภาษาจีนเรียกว่า 七窍 qī qiào

峭 – ชัน

ทัศนียภาพระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวเส้นทางขุนหมิง ต่ำหลิ ลี้เจียง แฉงกรีล่า เป็นภูเขาสูงชัน (峭 qiào)

亲 – ชิด ใกล้

เพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้ชิด (亲 qīn) กันสามารถช่วยเหลือดูแลกันได้ดีกว่าญาติที่อยู่ห่างไกลกันเสียอีก

清 – ชัด (เจน)

พายุหิมะทำให้ทัศนวิสัยการมองเห็นไม่ชัด (清 qīng) ทางหลวงแผ่นดินจึงปิดให้บริการ

请 – เชิญ

ตามธรรมเนียมจีน เมื่อเราเชิญ (请 qǐng) เพื่อนไปกินข้าว นั้นหมายความว่าเราต้องเป็นเจ้ามือ เลี้ยงข้าว ภาษาจีนพูดว่า “เชิญแขก” (请客 qǐngkè)

顷 – ชั่ว (ครู่)

เพิ่งได้รู้ข่าวเมื่อชั่ว (顷 qǐng) ครู่นี้เอง

*顷刻 qǐngkè ชั่วครู่

พุทธศาสนาถือว่า ความสุขทางโลกเป็นความสุขเพียงชั่ว (顷 qǐng) ครู่ ชั่วยาม แล้วก็จางหายไป แต่ไม่มีความสุขใดเสมอด้วยความสงบ

庆 – ฉลอง

ประเทศจีนฉลอง (庆 qìng) วันชาติ วันที่ 1 ตุลาคมของทุกปี เพราะเป็นวันที่เหมา เจ๋อตงประกาศ ก่อตั้งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนขึ้นเป็นครั้งแรก

巧 – เฉลียวฉลาด

อาหารมีส่วนสำคัญมากสำหรับการเลี้ยงลูกให้เป็นเด็กอัจฉริยะ มีสติปัญญาเฉลียว (巧 qiǎo) ฉลาด

磬 – ฉิ่ง
เครื่องดนตรีของจีนชื่อ ฉิ่ง เดิมทำมาจากหินหรือหยก ต่อมาพัฒนามาเป็นโลหะ มีขนาดต่าง ๆ กัน ใช้เคาะให้เกิดเสียง บางครั้งใช้ตีเป็นเครื่องตีประกอบจังหวะเหมือนกับฉิ่ง (磬 qìng) ของไทย

权 – เฉพาะ

การจัดระเบียบการค้าในเมืองต่าง ๆ ของประเทศจีนค่อนข้างเป็นระบบระเบียบ เช่น ถนนเส้นคอมพิวเตอร์ ก็จะมีแต่ร้านขายอุปกรณ์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ หรือถนนเครื่องดนตรีก็จะมีแต่ร้านขายเครื่องดนตรีโดยเฉพาะ (权 què) เช่นเดียวกัน

麈 – ชุม (นุ่ม)

พระราชพิธีเบ็ดในมณฑลเสฉวนชุม (麈 qún) นุ่มประท้วงรัฐบาลท้องถิ่นของจีนโดยการเผาตัวเองเพื่อเรียกร้องการปกครองตนเอง

*麈集 jūnjí ชุมนุ่ม

祈 – ขอ

ชาวไทยเชื้อสายจีนไหว้พระจันทร์อธิษฐานขอ (祈 qí) พรให้ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข

*祈祷 qídǎo อธิษฐานขอพร

其 – เขา ของเขา

โปรดแจ้งเขา (其 qí) ให้มาดำเนินเรื่องด้วยตนเอง

齐 – ครบ

โรงแรมของจีนมีระดับ 7 ดาว เป็นโรงแรมที่หรูหราและมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน (齐 qí) โรงแรมระดับเจ็ดดาวแห่งแรกของจีนคือ โรงแรม Sheraton ฟูโจว

*ชื่อโรงแรมนี้คือ 湖州喜来登温泉度假酒店 Húzhōu Xǐláidēng wēnquán

dùjià jiǔdiàn

崎岖 – ขรุขระ

พื้นผิวถนนที่ขรุขระ (崎岖 qíqū) ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

骑 – ขี่

กลุ่มชนที่ได้ชื่อว่าเชี่ยวชาญการขี่ (骑 qí) ม้ามากที่สุดคือ ชาวมองโกล

*骑马 (qí mǎ) ขี่ม้า

圻 – เขต

ประเทศจีนมีเขต (圻 qí) ติดต่อกับประเทศต่าง ๆ 14 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ลาว พม่า อินเดีย ภูฏาน เนปาล ปากีสถาน อัฟกานิสถาน ทาจิกิสถาน คีร์กีซสถาน คาซัคสถาน รัสเซีย มองโกเลีย และเกาหลีเหนือ

斫 - ขอร้อง

การขอ (斫 qí) ร้องวิงวอนผู้อื่นไม่ผู้ลงมือทำเอง

鯨 - ครีบ

ปลากัดเป็นปลาพื้นเมืองของไทยที่มีครีบ (鯨 qí) และสีส้มสวยงาม มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Siamese fighting fish

乞 - ขอ (ก.)

ในประเทศจีนมีขอ (乞 qǐ) ทานจำนวนมาก มีทั้งขอทานจริงและไม่จริง โดยเฉพาะตามแหล่งท่องเที่ยวและย่านธุรกิจที่มีคนพลุกพล่าน

*乞丐 (qǐgài) ขอทาน

起 - ขึ้น

ประเทศจีนพัฒนาขึ้น (起 qǐ) อย่างรวดเร็วชนิดที่ดูไม่อยู่ หลาย ๆ ประเทศจึงให้ความสำคัญกับประเทศจีนมาก

器 - เครื่อง

เครื่อง (器 qì) คนตรีที่เก่าแก่ที่สุดของจีนชื่อว่า ซวิน เป็นเครื่องเป่าที่เกิดจากหินล่าสัตว์ คนโบราณใช้หินที่มีรูกลวงขวางสัตว์เพื่อล่ามาเป็นอาหาร เมื่อหินกระทบกับแรงลมทำให้เกิดเสียง คนในยุคหนึ่งจึงค้นพบเครื่องเป่าขึ้นแรก ต่อมาจึงประดิษฐ์ขึ้นจากดินปั้นและดินเผา

扞 - เข็ม

เข็ม (扞 qiān) ชนิดนี้ทำจากไม้ ไม้ไผ่ หรือโลหะเหลาหรือตีให้เรียวแหลม ใช้สำหรับเจาะหรือแทงสิ่งของอื่น

芊 - (สี) เขียว

พืชพรรณในฤดูใบไม้ผลิแข่งกันผลิดอกออกใบเขียว (芊 qiān) ขจีไปทั่วทั้งป่า

钳 - คีม

คำว่าคีม (钳 qián) ในภาษาจีนนอกจากจะเป็นคำนามที่หมายถึง เครื่องมือช่าง แล้ว ยังใช้เป็นคำกริยาหมายถึง การควบคุมหรือบังคับ ได้ด้วย

浅 - เขิน ตื้นเขิน

ในฤดูแล้งแหล่งน้ำตื้นเขิน (浅 qiǎn) เกษตรกรต้องเจาะน้ำบาดาลเพื่อทำการเกษตร

欠 - ค้าง

ผู้ที่เป็นหนี้กับสถาบันการเงินแล้วค้าง (欠 qiàn)ชำระเป็นเวลานาน หากถูกฟ้องร้องจะต้องรับผิดชอบทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย

倩 - ขอ

การเดินทางในเมืองใหญ่ ๆ ที่ลำบากทำให้เกิดกิจการรับจ้างทำธุระแทน สามารถขอ (倩 qiàn) ให้บริษัทเหล่านี้ออกไปทำธุระบางอย่างแทนได้

强 — แข็ง (อ่านว่า qiáng)

สำนวนจีนว่า แข็ง (强 qiáng) แกร่ง ไม่ย่อท้อ เป็นคุณสมบัติที่ชาวจีนปลูกฝังให้กับเยาวชน

*สำนวนนี้คือ 自强不息 zìqiáng bù xī

强 — แกล้ง (อ่านว่า qiǎng)

ต้องแกล้ง (强 qiǎng) ฝืนตีสีหน้าร้อน ทั้ง ๆ ที่โนใจแสนทุกข์ตรม

*勉强 miǎnqiǎng ฝืนทำ แกล้งทำ แสร้งทำ

敲 — เคาะ

ที่หน้าประตูมีป้ายติดไว้ว่า “โปรดเคาะ (敲 qiāo) ประตู”

*请敲门 qǐng qiāo mén

跷 — แข็ง

ผืนดินทางตะวันตกของจีนเป็นทะเลทราย บางพื้นที่เป็นดินแข็ง (跷 qiāo) และไม่มีปุ๋ย ทำให้การเพาะปลูกไม่ได้ผล

愀 — เศร้า ซึม

ในสมัยก่อนมักคัดเลือกผู้มีบุคลิกเศร้าซึม (愀 qiǎo) ทรงภูมิความรู้มาเป็นครู แต่จากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนในปัจจุบันพบว่า ต้องการครูที่มีมนุษยสัมพันธ์ เข้าถึงได้ง่าย ยิ้มแย้มแจ่มใส มากกว่าการวางตัวแบบเศร้าซึม

*愀然 qiǎorán เศร้าซึม

撬 — แคร่

พื้นที่ทางเหนือของจีนมีอากาศหนาว ฤดูหนาวหิมะตกหนัก การเดินทางขนย้ายสินค้าลำบากมาก ชาวจีนจึงใช้ไม้ประกอบเป็นแคร่ (撬 qiào) ให้เลื่อนไปบนหิมะเพื่อการขนย้ายสินค้า

茄 — มะเขือ

มะเขือ (茄 qié) ปลาหอมเป็นเมนูยอดฮิตเมนูหนึ่งของจีน

*鱼香茄子 yú xiāng qiézi มะเขือปลาหอม

怯 — ขลาด

ภาษาจีนเปรียบเทียบคนขี้ขลาดว่า ขี้ขลาด (怯 qiè) เหมือนหนู

*สำนวนนี้พูดว่า 怙怯如鼠 huǐ qiè rú shǔ

琴 — ซิม (คำขิม)

“ขึ้นไปนั่งบนกำแพงสร้างดีซิม (琴 qín) พักยิ้มให้ข้าศึกนึกฉงน” เป็นยุทธศาสตร์การรบของขงเบ้ง จากเรื่องสามก๊ก

*ฉิม ในที่นี้หมายถึง พิณ ภาษาจีนเรียกเครื่องดนตรีทุกอย่างว่า ฉิน คำว่า ตีฉิน หรือ ตีฉิม (击琴 jī qín) ในที่นี้ หมายถึง ตีพิณ ไม่ใช่ ตีฉิม

勤 - (แข็ง) ชัน ชยัน

ด้วยลักษณะนิสัยที่ขยัน (勤 qín) และอดทนของชาวจีน ไม่ว่าจะอพยพไปอยู่ที่ไหนก็สามารถก้าวขึ้นเป็นผู้กุมเศรษฐกิจของชุมชนได้ไม่ยาก

禽 - คาบ

นกกระจิบค้อย ๆ คาบ (禽 qín) ฟางที่ละเส้นมาสานจนเป็นรัง

青 - เขียว

“อรุณรุ่งเย็นมองทุ่งเขียว (青 qīng) ขจี มองอินทรีออบแสงร้อนว่อนเวหา” เป็นท่อนแรกของเนื้อเพลง ชื่อ เทียนลู่ (แปลว่า ทางสายสวรรค์) สื่อถึงความงามของดินแดนทิเบต

*ชื่อเพลงภาษาจีนเพลงนี้คือ 天路 tiān lù เนื้อเพลงท่อนนี้ร้องว่า 清晨我站在青青的牧场看到神鹰披着那霞光 qīngchén wǒ zhàn zài qīngqīng de mùchǎng g kàndào shén yīng pī zhe nà xiáguāng xiàng

勅 - เข้มแข็ง เกรียงไกร

พรรคคอมมิวนิสต์จีนเผยแพร่แผนนโยบายของพรรคว่า พรรคได้นำพาประเทศสู่ความเข้มแข็งเกรียงไกร

(勅 qíng) ประชาชนก็อยู่ดีมีสุข

囚 - ชัง

ตำแหน่งวีหหลานในพระราชวังอีเหอหยวนเป็นตำแหน่งที่ฮ่องเต้กวางซวี่ถูกพระนางซูสีไทเฮาชัง (囚 qiú) ไว้ตลอดชีวิต

*玉兰堂 yùlán táng ตำแหน่งวีหหลาน / 颐和园 yíhéyuán พระราชวังอีเหอหยวน

求 - ขอ

ทางการเวียดนามขอ (求 qiú) ความช่วยเหลือไปยังองค์การอนามัยโลกเพื่อยับยั้งการระบาดของโรค ผิวหนั่งประหลาด

遒 - เข้มแข็ง

ภาพวาดม้าทะยานของจิตรกรชาวจีนดูเข้มแข็ง (遒 qiú) มีพลัง

逑 - คู่

เปิดชื่อ ยวนยาง เป็นเปิดน้ำชนิดหนึ่งของจีน อยู่กันเป็นคู่ (逑 qiú) และรักกันจนตาย จึงถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของคู่รัก

*เปิดน้ำชนิดนี้คือ 鸳鸯 yuānyāng

虬 - เศรา

ข้อศาสนาอิสลามตั้งที่ท่านนบีมุฮัมมัด คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมได้กล่าวว่า "พวกท่านจงทำตัวให้แตกต่างจากมุชริก (ผู้ที่ตั้งภาคี) โดยที่พวกท่านปล่อยเคราและเล็มหนวดของพวกท่านเถิด" จึงถือเป็นหลักปฏิบัติของอิสลามิกชนที่ต้องไว้เครา (虬 qiú)

区 - เขต

หลังจากฮ่องกงกลับคืนสู่ประเทศจีน รัฐบาลจีนได้ก่อตั้งให้เป็นเขต (区 qū) บริหารพิเศษฮ่องกง
*香港特别行政区 Xiānggǎng tèbié xíngzhèngqū

曲 - คด โค้ง

ถ้ามองทางรถไฟสายชิงไห่-ทิเบตจากที่สูงเหมือนกับมังกรคดโค้ง (曲 qū) ร่อนเลี้ยวไปตามหุบเขาลูกแล้วลูกเล่า

屈 - โค้ง งอ

การทำความเคารพพระมหากษัตริย์คือ ชายโค้ง (屈 qū) คำนับ หญิงถอนสายบัว

佞 - ขับ (คำพ้องเสียง)

จุดมุ่งหมายหนึ่งของการสู้รบระหว่างประเทศคือ การขับ (佞 qū) ไล่เข้าศึกศัตรูที่จะรุกล้ำอธิปไตย

祛 - ขับ (คำพ้องเสียง)

ชาวจีนจะต้มสาส์ใส่ น้ำตาลกินเป็นยาขับ (祛 qū) เสมหะ เมื่อมีอาการเป็นหวัดหรือไอ

驱 - ขับ (คำพ้องเสียง)

ผู้นำถูกขับ (驱 qū) ไล่ออกนอกประเทศหลังหมดอำนาจ

渠 - คลอง

คลอง (渠 qú) ที่ยาวที่สุดในประเทศจีนและเป็นคลองที่ยาวที่สุดในโลกชื่อ คลองจิงหัง ของจีน
*京杭大运河 Jīng Háng dà yùnhé ต้นสายอยู่ที่ปักกิ่ง ปลายสายอยู่ที่หังโจว ความยาวตลอดทั้งสาย 1,794 กิโลเมตร นับเป็นงานวิศวกรรมขนาดใหญ่คู่กับกำแพงหมื่นลี้

全 - ครบ

ที่เสฉวน มีบริษัทผลิตอาหารและยาสำหรับสัตว์ชื่อ บริษัทยาและอาหารสัตว์ครบครัน (全 quán) เสฉวน จำกัด

*ชื่อบริษัทเป็นภาษาจีนคือ 四川齐全动物药业有限公司 Sīchuān qíquán dòngwù yào yè yǒuxiàn gōngsī

蜷 - ขด

งูนาคอนดานอนขด (蜷 quán) อยู่ในลุ่มน้ำอเมซอน

铨 - คัด คัดเลือก

สมัยโบราณจะคัด (铨 quán) เลือกขุนนางให้ดำรงตำแหน่งสูงชันจากภาระงานที่ทำและระยะเวลาที่รับราชการ

畎 - คู

เกษตรยุค (畎 quǎn) นำจากคลองส่งน้ำชลประทานเพื่อระบายเข้านา

缺 - ขาดแคลน

ในยุคนั้นประเทศไทยขาดแคลน (缺 quē) ครู จึงตั้งวิทยาลัยฝึกหัดครูขึ้น ปัจจุบันครูรุ่นตลาด กรณีเดียวกันกับการเร่งผลิตผู้มีความรู้ภาษาจีน ปัจจุบันพบว่าคนที่จบปริญญาตรีภาษาจีนเกิดภาวะแย่งงานกันสูง

瘸 - เข

เด็กที่เป็นโปลิโอโตขึ้นขาทั้งสองข้างจะลีบเล็กหรือเข (瘸 quē) ทำให้เดินไม่ตรง

อาการตาเข (瘸 quē) เกิดจากจุดรวมภาพของตาทั้งสองข้าง ไม่ใช่จุดเดียวกัน ทำให้การทำงานของตาสองข้างไม่สัมพันธ์กัน

却 - กลับ

ฟิลิปปินส์ไม่สนใจคำเตือนของจีน แต่กลับ (却 què) ร่วมกับสหรัฐล้อมรบบนดินแดนพิพาทในทะเลจีนใต้

契 - กรีด แกะ ขีด

ศิลปะการตัดกระดาษเป็นศิลปะประจำชาติอย่างหนึ่งของจีน วิธีการตัดมีทั้งใช้กรรไกรตัดและใช้มีดคม ๆ กรีด (契 qì) ฉลุลอยตามรอยเส้นที่ขีด (契 qì) ไว้

*古音 /khet/

麒麟 - กิเลน (คำขี้ม)

ตามคติความเชื่อของชาวจีน กิเลน (麒麟 qílín) เป็นสัตว์พิทักษ์ความดี ทำลายความชั่ว

侵 - แกะ (ก.)

ตามแหล่งท่องเที่ยวของจีนจะพบสินค้าหัตถกรรมอย่างหนึ่งคือ งานแกะ (侵 qīn) สลักไม้ ส่วนใหญ่แกะสลักเป็นตัวหนังสือ ลวดลายแบบจีน และลวดลายธรรมชาติ

揶 - กด

การส่งโทรเลขในสมัยก่อนใช้วิธีการกด (揶 qiè) กริ่งส่งสัญญาณ แล้วแปลความหมายจากสัญญาณที่รับมาเป็นคำพูด

欺 - โท (หก)

การโท (欺 qī) โทให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายมีโทษทางกฎหมาย

*欺哄 qī hǒng โทหก

气 - (อา) กาศ

จากการศึกษาของธนาคารโลก เมืองที่มีมลพิษทางอากาศ (气 qì) กาศมากที่สุดในโลก 16 เมืองอยู่ในประเทศจีน โดยที่เมืองหลินเฟิน มณฑลซานซี ซึ่งเป็นศูนย์กลางการใช้พลังงานถ่านหิน มีมลพิษทางอากาศเป็นอันดับสองของโลก

汙 - เกือบ จะ

เมื่อปี ค.ศ.1980 หรือ 26 ปีก่อน ประชาชนของประเทศจีนและอินเดียมีรายได้ต่อหัวเกือบจะ (汙 wū) เท่ากัน

掐 – กด จับ เค้น

การนวดกด (掐 qiā) จุดบริเวณท้ายทอยเป็นวิธีการนวดที่ช่วยผ่อนคลายความเครียดลงได้

谄 – กล่าว

ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนเช่นเดียวกับศาลชั้นต้นทั่วไป เช่น ปรับ จำคุก ว่ากล่าว (谄 qiào) ตักเตือนแล้วปล่อยตัวไป

雀 – กระ (จุดดำ ๆ) (คำหลายความหมาย)

บัวหิมะมีสรรพคุณบำรุงผิว คนไทยนิยมนำมาทาหน้าเพื่อรักษาผิว ฝ้า กระ (雀 què) และจุดดำดำบนใบหน้า

雀 – (นก) กระจอก (คำหลายความหมาย)

นกตัวเล็กที่มีขนสีน้ำตาลมีหลายชนิด เช่น นกกระจอก (雀 què) นกกระจับ นกกระจาบ เป็นต้น

群 – กลุ่ม ก้อน

ในประเทศจีนก็มีกลุ่ม (群 qún) ต่อต้านรัฐบาลเช่นกัน แต่เนื่องจากรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์มีกำลังเข้มแข็งมาก จึงมักไม่เกิดปัญหาการประท้วงใหญ่ ๆ เหมือนประเทศไทย

铅 – (ตะ) กั่ว

ได้ดินสอทำมาจากแร่ตะกั่ว (铅 qiān) ดังนั้น คำเรียกดินสอในภาษาจีนจึงเรียกว่า ปากกาทะกั่ว

*铅笔 qiānbǐ ดินสอ

祇 – เจ้า (เจ้าที่)

ศาลพุทธก่ง คือ ศาลพระภูมิเจ้าที่ (祇 qí) ที่ชาวไทยเชื้อสายจีนเคารพนับถือ

迄 – จน (จบจน)

จบจน (迄 qì) ปัจจุบัน ชาวจีนมีรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้นเกือบจะเป็นสองเท่าของประชาชนชาวจีนเดี่ยว เพราะประเทศจีนมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นปีละ 9%

*迄今 qìjīn จบจนปัจจุบัน

糗 – ฝรั่ง

เมื่อเกิดศึกสงคราม ทางทหารจะสั่งให้เตรียมเสบียงฝรั่ง (糗 qiǔ) คำว่า ฝรั่ง ในที่นี้หมายถึงอาหารแห้ง

躯 – กาย

ในหนึ่งวัน ร่างกาย (躯 qū) ของเราต้องการพลังงานจากไขมันประมาณร้อยละ 25-30 ของพลังงานที่ได้รับจากอาหารทั้งหมด หรือถ้าเทียบเป็นน้ำมันที่ใช้ปรุงอาหารคือ ไม่เกิน 3 ช้อนโต๊ะ

牵 – จูง

กลุ่มดาวนกอินทรี หรือ ดาว Altair เป็นดาวที่สว่างเป็นอันดับ 12 ของกลุ่มดาวบนท้องฟ้า ภาษาจีนเรียกชื่อกลุ่มดาวนี้ว่า 牵牛星 Qiānniú xīng แปลว่า ดาวจูง (牵 qiān) จูง

谦 – เจียม

คุณสมบัตินี้หนึ่งสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่ชาวจีนยึดถือคือ 谦虚求学 qiānxū qiúxué หมายความว่า รู้จักเจียมเนื้อเจียม (谦 qiān) ตัว อ่อนน้อมถ่อมตน และใฝ่เรียน

秦 - จีน

ในทางประวัติศาสตร์ยอมรับกันว่า ราชวงศ์ฉินเป็นราชวงศ์แรกของจีน ชื่อนี้จึงเป็นชื่อเรียกประเทศ “จีน” 秦 (qín) ในอดีต ซึ่งก็หมายถึงประเทศแห่งราชวงศ์ฉินนั่นเอง

锹 - จอบ

การทำกรเกษตรในสมัยก่อนใช้เครื่องมือที่ทำจากไม้ เช่น จอบ (锹 qiāo) ไม้ หรือเสียมไม้ พอเริ่มเข้าสู่ยุคหินใหม่ ผู้คนรู้จักทำจอบเหล็ก เสียมเหล็ก ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น

擒 - จับ จับกุม

มีสำนวนจีนสำนวนหนึ่งว่า 擒贼先擒王 qín zéi xiān qín wáng หมายความว่า จับ (擒 qín) โจรต้องจับหัวหน้าเสียก่อน

穷 - จน

เนื่องจากเศรษฐกิจที่พัฒนาไปเร็วมาก ปัญหาใหญ่อย่างหนึ่งของประเทศจีนคือ ปัญหาช่องว่างระหว่างคน จน (穷 qióng) กับคนรวย ซึ่งต่างกันมาก

蛩 - จิ้ง (หริด)

จิ้งหริด(蜻蛉 qīngliè) ภาษาจีนปัจจุบันเรียกว่า ซีชวย (蟋蟀 xīshuài) แต่ในเอกสารโบราณมีบันทึกถึงชื่อเรียกจิ้งหริดหลายชื่อ เช่น ฉงย (蛩 qióng) ชิงเลี่ย (蜻蛉 qīngliè) ชิวชิว (蚰蚰 qūqū) เป็นต้น

*ดู 蛩 liè

焮 - เจียว

สิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับอาหารจีนประเภทต้มคือ กระทียมเจียว (焮 qū)

蚰 - จิ้งหริด

*ดู 蛩 qióng

去 - จาก

คำสุภาพที่แปลว่า “ตาย” ภาษาจีนใช้คำว่า 去世 (qùshì) แปลว่า จาก (去 qù) โลกไป

觑 - จ้อง

เวลาที่เกิดสุริยุปราคา อย่าจ้อง (觑 qù) มองดวงอาทิตย์ด้วยตาเปล่า จะทำให้เสียสายตา ถึงขั้นตาบอดได้

*觑视 qù shì จ้องมอง

R

วิธีการออกเสียงนี้ในภาษาจีน คือ ต้องม้วนลิ้นขึ้นด้านบน แล้วออกเสียงคล้ายกับเสียง ย. หรือ ร. แต่ไม่รัวลิ้น จึงพ้องเสียงกับ ร. ล. ย. ในภาษาไทย นอกจากนี้ยังพบว่ามีการพ้องเสียงกับกลุ่มเสียงที่ใช้โคนลิ้นกับเพดานอ่อนในการออกเสียง ได้แก่ ก. ข. ด้วย

染 – ย้อม

ไหมจีนเป็นผลิตภัณฑ์ที่ย้อม (染 rǎn) สีติดยากมาก ปัจจุบันจึงมีการคิดค้นวิธีการย้อมไหมโดยใช้ปฏิกิริยาเคมี

*古音 /njom/

纫 – เย็บ

การเย็บ (纫 rèn) รองเท้าผ้าเป็นภูมิปัญญาของชาวจีนที่สืบทอดกันมานานแล้ว จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การเย็บรองเท้าผ้ามีประวัติความเป็นมา 3,000 ปีแล้ว

仍 – ยัง

ดร. ชุนยัดเซิน นักปฏิวัติคนสำคัญของจีน ในขณะที่นอนป่วยก่อนสิ้นใจก็ยังมี (仍 réng) คงเป็นห่วงการปฏิวัติประเทศอยู่ตลอดเวลา

嚷 – ร้อง

ที่ประเทศจีนจะพักกลางวัน 2 ชั่วโมงเพื่อให้นอนกลางวัน ช่วงเวลานี้ห้ามร้อง (嚷 rǎng) โวยวายเสียงดัง

*大吵大嚷 dà chǎo dà rǎng ตะโกนร้องเอะอะโวยวาย

扰 – รบกวน

ตามสวนสาธารณะของจีนยามบ่ายค้อยจะมีชาวจีนมาเล่นดนตรีกันเป็นจำนวนมาก เนื่องจากที่อยู่อาศัยเป็นคนคอนโดฯ หากเล่นที่บ้านจะรบกวน (扰 rǎo) ผู้อื่น

热 – ร้อน

จุดที่ร้อน (热 rè) ที่สุดในประเทศจีนอยู่ที่ทะเลทราย Turfan Basin ในเขตมณฑลซินเจียง อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีสูงกว่า 47°C

任 – รับผิดชอบ / 妊 – ครรภ์

อักษร 2 ตัวนี้ หมายถึง “รับผิดชอบ” อักษรตัวแรกมีอักษรนำคือ คน (人 rén) หมายถึง สิ่งที่ต้องรับ (任 rèn) ผิดชอบ อักษรตัวที่สองมีอักษรนำคือ ผู้หญิง (女 nǚ) หมายถึง สิ่งที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งนั่นก็คือ การตั้งครรภ์ (妊 rèn)

如 – ราว รวกับ

คนที่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างแม่นยำ สำนักวจินพูดว่า “เดาเรื่องได้ ราว (如 rú) เทพ”

* สำนักวจินนี้คือ 料事如神 liào shì rú shén

攘 – ไล่ ขับไล่

ประชาชนนับล้านถูกขับไล่ (攘 rǎng) ออกจากที่อยู่อาศัย เพราะเป็นพื้นที่สร้างเขื่อน

熔 – หลอม

ชาวจีนรู้จักการหลอม (熔 róng) เหล็กครั้งแรกในยุคชุนชุน

髡 – เครา

มังกรเป็นสัตว์ตามคติความเชื่อของชาวจีน ลำตัวยาวเหมือนงู มีเกล็ด มีขา มีเครา (髡 rán)

绕 – ขด (คำหลายความหมาย)

เส้นไหมที่ยังไม่ได้ทอจะขด (绕 rào) ไว้เป็นก้อน ๆ เพื่อไม่ให้พันกัน

绕 – เลี้ยว (คำหลายความหมาย)

เส้นทางขึ้นเขาต้องทำเป็นทางลาดเลี้ยว (绕 rào) เพื่อลดความชันของถนน

扔 – ขว้าง

ไม่ว่าจะถ้ามอะไรไปก็เหมือนกับขว้าง (扔 rēng) หินลงทะเล

荣 – เชี่ยว

ต้นไม้ที่ต่อสู้กับความแห้งแล้งมานาน พอถึงฤดูฝนก็เชียว (荣 róng) ซุ่มเป็นพุ่มพฤษะ

绒 – ขน

ในบรรดาขนสัตว์ ขน (绒 róng) เป็ดจะให้ความอบอุ่นสูง จึงนิยมนำมาทำในเสื้อกันหนาว เรียกว่า เสื้อขนเป็ด

* 羽绒服 yǔróng fú เสื้อขนเป็ด

入 – เข้า

ประตูเข้า (入 rù) ออกจะมีป้ายติดไว้ว่า ทางออก (出口 chūkǒu) ทางเข้า (入口 rùkǒu)

人 – คน

การสำรวจจำนวนประชากรของประเทศจีนในปี 2010 พบว่ามีจำนวน 1,338,299,512 คน (人 rén)

仍 – คง

“ไม่ว่าตัวจะไปอยู่ที่ไหน แต่หัวใจยังคง (仍 réng) เป็นคนจีน” เป็นคำกล่าวที่แสดงให้เห็นถึงเลือดรักชาติของชาวจีน

揉 – คลึง / 揉 (ruó)

การนวดคลึง (揉 róu) หน้าท้องมีส่วนทำให้หน้าท้องลดลงได้

* มีอักษรอีกตัวหนึ่งคือ 揉 (ruó) แปลว่า คลึง เหมือนกัน

汝 - คุณ

คำนี้เป็นคำโบราณใช้เรียกบุคคลที่สาม หมายถึง คุณ (汝 rǔ)

锐 - คม

กระบองเพชรเป็นพืชที่เกิดบนทะเลทราย ใบจึงต้องลดรูปลงมาเป็นหนามที่แหลมคม (锐 ruì) เพื่อลดการคายน้ำ

若 - คุณ

สมัยนี้ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนไป ไม่เหมือนยุคของพวกเขาคุณ (若 ruò)

惹 - ก่อ (เรื่อง)

เด็กที่ขาดความอบอุ่นมักจะก่อ (惹 rě) เรื่องเดือดร้อนเพื่อเรียกร้องความสนใจ

忍 - (อด) กลั้น / **刃** - (แหลม) คม

อักษรจีนที่แปลว่า กลั้น (忍 rěn) หรือ อดทน นี้ประกอบด้วยอักษรที่แปลว่า คม (刃 rèn) ปักอยู่บนหัวใจ สื่อความหมายว่า หัวใจตัวเองต้องอดทนอดกลั้นกับความเจ็บปวด ไม่ยอมให้ความเจ็บปวดนั้นทำร้ายผู้อื่น

润 - เกลี้ยงเงลา

ชาวจีนโบราณใช้ซีอิ้วที่เมาจากหญ้าชดผิวเพื่อให้ผิวพรรณเกลี้ยงเงลา (润 rùn)

S SH

สัญลักษณ์สองตัวนี้ในภาษาจีนออกเสียงคล้ายกับเสียง ส. ในภาษาไทย เสียง s. ออกเสียงโดยเอาปลายลิ้นกดที่หลังพยางค์ ส่วน sh. ออกเสียงโดยการม้วนลิ้นขึ้นด้านบน คำที่ขึ้นต้นด้วย s. และ sh. ในภาษาจีนพ้องเสียงกับเสียง ส. (ซ.) และ ซ. (จ) ในภาษาไทย

洒 – สาด

เทศกาลสาด (洒 sǎ) โคลนเป็นเทศกาลรื่นเริงของมณฑลยูนนาน จัดขึ้นในวันที่ 2 พ.ค. ของทุกปี

* เทศกาลนี้ชื่อว่า 泥巴狂欢节 níba kuánguān jié

三 – สาม

หลักปรัชญาจีนกล่าวว่า หนึ่งทำให้เกิดสอง สองทำให้เกิดสาม (三 sān) สามทำให้เกิดสรรพสิ่ง

散 – ซ่าน

สำนวนไทยที่ว่า “แตกกระสานซ่านเซ็น” คำว่า “ซ่าน” (散 sàn) หมายถึง กระจายกระจายออกไป

森 – สุ่ม

ในสำนวน “สุ่มท่อมุ่มไม้” คำว่า “สุ่ม” แปลว่า มุ่มไม้ ป่าไม้ ซึ่งตรงกับความหมายในภาษาจีน คำนี้ในภาษาจีนแปลว่า “ป่า”

* 古音 /sqruum/

四 – สี่

ชาวจีนไม่ชอบเลขสี่ (四 sì) เพราะพ้องเสียงกับคำที่แปลว่า ตาย (死 sǐ)

十 – สิบล

ภาษาจีนเรียกทางสี่แยกว่า ทางเลขสิบล (十 shí)

* 十字路口 shízì lùkǒu สี่แยก

纛 – สาว(ไหม)

ขั้นตอนการผลิตเส้นไหมคือ นำรังไหมไปต้มในน้ำ แล้วสาว (纛 sāo) เส้นใยขึ้นมา

色 – สี

ชาวจีนเรียกธงชาติจีนว่า “ธงแดงห้าดาว” สี (色 sè) แดง หมายถึง การปฏิบัติ

僧 – สงฆ์

พระสงฆ์ (僧 sēng) นิกายวัชรยานที่นับถือกันในทิเบตห่มจีวรสีแดงเข้ม

沙 – ททราย

ประเทศจีนมีพื้นที่ที่เป็นทะเลทราย (沙 shā) คิดเป็น 13% ของพื้นที่ทั้งหมด

* 沙漠 shāmò ทะเลทราย

煞 – ลิน สุด

ฉากสิ้นสุด (煞 shà) ของการปฏิวัติวัฒนธรรมคือ การประกาศก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนของ
ประธานาธิบดีเหมาเจ๋อตง

傻 – เช่ โง่

ชาวต่างชาติมาเมืองไทยครั้งแรกหาทางไปไม่ถูก ยืนเช่ซ่า (傻 shǎ) อยู่ที่ท่ารถ

霎 – สั้น

แผ่นดินไหวระยะเวลาสั้น ๆ (霎 shà) แต่สร้างความเสียหายมหาศาล

*霎时间 shà shíjiān ระยะเวลาสั้น ๆ

晒 – ส่อง (แสง)

สำนวนจีนที่ว่า ลมพัดแดดส่อง (晒 shài) หมายความว่า ผ่านร้อนผ่านหนาวหรือผ่านความ
ยากลำบาก

* สำนวนนี้คือ 风吹日晒 fēng chuī rì shài

衫 – เสื้อ

เสื้อ (衫 shān) คอจีนแขนยาว กระดุมแบบจีน สีแดง สีน้ำเงิน สีเหลือง ปักลายรูปวงกลมสีดำ
เรียกว่า ชุดถังจวง (唐装 tángzhuāng)

* 衬衫 chènshān เสื้อเชิ้ต

痂 – ใส่เลื้อน

ไม่ยกของหนัก ไม่ปล่อยให้ผิวหนังทานอาหารที่มีเส้นใยมาก ๆ จะช่วยป้องกันโรคใส่เลื้อน (痂 shàn) ได้

缮 – ซ่อม

โครงการบูรณะซ่อมแซม (缮 shàn) พระราชวังต้องห้ามเริ่มดำเนินการเมื่อปี 2002 มีกำหนดแล้ว
เสร็จในปี 2020

* 修缮 xiūshàn ซ่อมแซม

苦 – เสื้อ

วัสดุที่ใช้ทอเสื้อมีหลายอย่าง เช่น กก หญ้า หวาย เสื้อที่ทอจากหญ้าเรียกว่า 苦 (shān)

伤 – เศร้า

การเสียชีวิตของผู้นำเกาหลีเหนือ คิมจองอิล สร้างความโศกเศร้า (伤 shāng) ให้ชาวเกาหลีเหนือ
เป็นอย่างมาก

上 – สูง

ในยุคสังคมนิยมมีคำว่า สังคมชั้นสูง (上 shàng) เป็นคำที่ใช้เรียกคนที่มีอำนาจชุดรีดผู้อื่น ไม่ทำ
มาหากินอะไร

* ภาษาจีนเรียกว่า 上层社会 shàngcéng shèhuì หรือ 上流社会 shàngliú
shèhuì

韶 – สวย

เมื่อฤดูใบไม้ผลิเริ่มขึ้น สรรพสิ่งที่หลับใหลในฤดูหนาวก็จะเริ่มเบ่งบาน เป็นภาพที่สวยงาม (韶 sháo) แสดงงาม ชาวจีนจึงเปรียบฤดูใบไม้ผลิว่าเป็นการเริ่มต้นใหม่และช่วงชีวิตของหนุ่มสาวที่เยาว์วัย

涪 – สาด

ในยามที่พายุฤดูร้อนพัดสาด (涪 shào) เด็กนักเรียนตามโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารเปียกปอนกันทั้งโรงเรียน

蛇 – มะเส็ง

คำนี้แปลว่า งู แต่ถ้าเทียบกับปีนักษัตรตรงกับปี มะเส็ง (蛇 shé) ซึ่งคือ ปีงู นั่นเอง

阍 – สงฆ์ (คำยม. สันสกฤต)

พระสงฆ์ (阍 shé) จีนที่เดินทางไปยังชมพูทวีปเพื่ออัญเชิญพระไตรปิฎกคือ พระเสวียนจั้ง หรือ พระถังซัมจั๋ง

*玄奘 Xuánzàng พระถังซัมจั๋ง

舍 – สละ (ละทิ้ง)

พุทธศาสนากล่าวว่า ต้องเสียสละ (舍 shě) จึงจะได้มา

*คำกล่าวนี้เป็นภาษาจีนว่า 有舍才有得 yǒu shě cái yǒu dé

慑 – สยบ

จงใช้ความสงบสยบ (慑 shè) ความเคลื่อนไหว

*慑服 shèfú สยบ

绅 – สาย

คำนี้เป็นคำเรียกสาย (绅 shēn) รัดเอวขุนนางในสมัยก่อน

糝 – ข้าวสาร

ประเทศจีนนำเข้าข้าวสาร (糝 sǎn) จากเวียดนาม 6 แสนตัน

深 – ซึ้ง ลึกซึ้ง

เพลงจีนชื่อ “รักลึกซึ้ง (深 shēn) ไม่ตรีเย็นง” เป็นเพลงที่ตัดตอนมาจากละครอิงประวัติศาสตร์ชื่อ “บุรพาแดง”

*情深意长 qíng shēn yì cháng รักลึกซึ้งไม่ตรีเย็นง

*东方红 dōngfāng hóng บุรพาแดง

审 – สอบ ตรวจสอบ

ขั้นตอนการสมัครทุนรัฐบาลจีนคือ มหาวิทยาลัยที่สมัครจะตรวจสอบ (审 shěn) เอกสารก่อน เมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วจะส่งไปให้ China Scholarship Council (CSC) ตรวจสอบและพิจารณาขั้นสุดท้าย

渗 – (รั่ว) ซึม

รัฐบาลจีนดำเนินการปูพื้นทะเลสาบในสวนสาธารณะ “หยวนหมิงหยวน” เพื่อป้องกันการรั่วซึม (渗 shèn)

* 防渗 fáng shèn กันซึม / 圆明园 Yuánmíng yuán สวนสาธารณะ “หยวนหมิงหยวน”

声 – เสียง

อักษรจีนที่ใช้บันทึกเสียง (声 shēng) ในดนตรีแบบจีนในสมัยโบราณคือ 宫 gōng (do)、商 shāng (re)、角 jué (mi)、徵 zhǐ (sol)、羽 yǔ (la) วิธีการนี้เกิดขึ้นครั้งแรกในยุคชุนชิว

牲 – สัตว์ สัตว์เลี้ยง ปศุสัตว์

ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (牲 shēng) ธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดของจีนคือ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ฮูลุนเปย์เออร์ ในเขตมองโกเลียใน

剩 – เศษ

ภาษาจีนมีคำว่า “หญิงเศษ” (剩 shèng) หรือ “หญิงเหลือ” หมายถึง ผู้หญิงที่มีการศึกษาสูง มาตรฐานสูง สุดท้ายไม่สามารถหาคู่ได้จนกระทั่งอายุมากไปแล้ว

尸 – ศพ

เหตุการณ์ญี่ปุ่นฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวจีนในอดีต ภาพศพ (尸 shī) นับแสนถูกบันทึกไว้ในพิพิธภัณฑ์ที่เมืองหนานจิง

失 – เสีย สูญเสีย

บรรพบุรุษต้องเสีย (失 shī) เลือดเสียเพื่อปกป้องบ้านเมือง อนุชนรุ่นหลังต้องลำบากและจดจำ

* 失血 shī xuè เสียเลือด

狮 – สิงห์

ชาวจีนเริ่มบูชาสิงห์ (狮 shī) ในยุคตงฮั่น โดยได้รับอิทธิพลนี้มาจากทิเบต

十 – สิบ

อักษรจีนที่แปลว่า “สิบ” (十 shí) มี 3 ตัว คือ 十, 什, 拾 อ่านว่า สือ เหมือนกัน แต่ที่ใช้ประจำคือ 十

实 – สือ

มีสำนวนจีนว่า “คนซื่อ (实 shí) สัตย์ไม่ขาดทุน” สอนว่า ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน

* สำนวนนี้ว่า 老实人不吃亏 lǎoshí rén bù chīkuī

湜 – ไส

น้ำในน้ำตกจั่วจ่ายโกวไต (湜 shí) มากจนมองเห็นพื้นหินเป็นสีเขียวคราม

蚀 – เสีย สึก

น้ำที่เซาะหินทุกวันทำให้หินสึก (蚀 shí) กร่อนเป็นโพรง

矢 – ศร

อักษรนี้แปลว่า ลูกศร (矢 shǐ) มีอักษรที่คล้ายกันกับอักษรนี้คือ 失 อ่านว่า shī แปลว่า สูญเสีย

使 – ส่ง

ทูตเป็นบุคคลที่รัฐบาลส่ง (使 shǐ) ให้ไปยังต่างประเทศเพื่อเป็นตัวแทนของประเทศ

* 大使 dàshǐ ทูต

示 – สื่อ

การกินปลาในเทศกาลสำคัญของจีนสื่อ (示 shì) ความหมายถึงการอยู่ดีกินดี เหลือกินเหลือใช้

* 表示 biǎoshì สื่อถึง หมายถึง แสดงออกถึง

式 – สูตร

สูตร (式 shì) ทางเคมีของน้ำ คือ H₂O

* 化学方程式 huàxué fāngchéng shì สูตรทางเคมี

适 – สม เหมาะสม

การทำงานไม่ใช่เพียงเพื่อหารายได้ แต่ต้องหางานที่เหมาะสม (适 shì) กับตัวเองด้วย

* 合适 héshì เหมาะสม

筮 – เสี่ยง

ก่อนออกเดินทางหรือออกรบคนโบราณจะมีการเสี่ยง (筮 shì) ทายด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ใช้หญ้าเสี่ยง ทาย ใช้กระดูกเป็ดเหล็ยม ใช้เซียมซี เป็นต้น

兽 – สัตว์

ภาษาจีนเปรียบเทียบคนที่มีจิตใจเลวทรามว่าเป็น “สัตว์” (兽 shòu)

* 禽兽 qínshòu สัตว์ป่า เลวทรามเยี่ยงสัตว์

瘦 – เชียว ซูบ

คนอ้วนที่ลดน้ำหนักด้วยวิธีอดอาหารไม่เพียงแต่ไม่ผอมลง ร่างกายก็กลับดูซูบซีด ซีดเชียว (瘦 shòu) ไม่ผ่องใส

书 – สื่อ ลายสื่อ หนังสือ

หนังสือ (书 shū) แบบเดิมใช้พู่กันเขียนลงบนกระดาษ ต่อมาพัฒนาเป็นการพิมพ์ลงบนกระดาษ และปัจจุบันสามารถอ่านหนังสือบนสื่อดิจิทัลได้แล้ว

输 – ส่ง ขนส่ง

บริษัทขนส่ง (输 shū) ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน คือ COSCO

* 中国远洋运输集团公司 Zhōngguó yuǎnyáng yùnsū jítuán gōn

CSIC China Ocean Shipping (Group) Company

熟 – สุก

คำนี้แปลว่า สุก (熟 shú) เช่น ผลไม้สุก อาหารสุก นอกจากนี้ยังแฝงความหมายเป็นการคบหากันที่
กินระยะเวลาจนจนความสัมพันธ์ “สุก” คำนี้จึงมีความหมายว่าสนิทสนมได้ด้วย

* 熟人 shúrén เพื่อนสนิท คนสนิท คนคุ้นเคย

曙 – สาง ฟ่ำสาง

เมื่อฟ่ำสาง (曙 shǔ) แสงอาทิตย์สาดส่อง ทุกสรรพสิ่งก็เริ่มขึ้น

术 – ศิลป์

หอศิลป์ (术 shù) จีนตั้งอยู่ที่เมืองปักกิ่ง จัดแสดงงานศิลปะทั้งของจีนและนานาชาติ

刷 – ส

ยาสี (刷 shuā) ฟันคอลลเกตในประเทศจีนชื่อว่า เกาลู่เจีย

* 高露洁 gāolùjié ยาสีฟันคอลลเกต

刷 – ซีด

อาการหน้าซีด (刷 shuà) วิงเวียนเกิดจากเลือดไปเลี้ยงสมองไม่ทัน

* 刷白 shuàibái ชาวซีด

衰 – เสื่อม โทรม

จิตใจของคนที่ไร้ศาสนาแม้แต่จะเสื่อมโทรม (衰 shuāi) ลงทุกวัน

* 衰飒 shuāi sà เสื่อมโทรม

双 – สอง คู่

คำนี้แปลว่า คู่ แต่ก็มีอีกความหมายว่า สอง (双 shuāng) ด้วย เช่น สองสี แผลดสอง สองมือ

* 双色 shuāng sè สองสี / 双胞胎 shuāngbāotāi แผลดสอง /

双手 shuāng shǒu สองมือ

爽 – สว่าง สว่างไสว

เมื่อฤดูหนาวผ่านไป ฤดูใบไม้ผลิเข้ามา ทุกสิ่งทุกอย่างก็สว่างไสว (爽 shuǎng) สดชื่นไปหมด

税 – ส่วย ภาษี

การทำการค้ากับจีนในสมัยโบราณ พ่อค้าจะต้องส่งส่วย (税 shuì) เป็นเครื่องบรรณาการให้กับพระเจ้ากรุงจีนที่เรียกว่า จิ้มก้อง ปัจจุบันการส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศก็ต้องเสียภาษีให้กับประเทศนั้น ๆ เช่นกัน

逝 – สูญ ลิน

สงครามมีแต่จะทำลายล้างทุกสิ่งให้สูญสิ้น (逝 sī)

* 湮灭 sīmiè สูญสิ้น

四 – สี่

คำว่า สี่ (四 sì) ภาษาจีนกลางออกเสียงว่า /ซื่อ/ ภาษาจีนกวางตุ้งออกเสียงว่า /เสย/ ภาษาจีนแต้จิ๋วออกเสียงว่า /สี่/ ภาษาจีนโบราณออกเสียงว่า /ซี/

寺 – ศาล ศาลเจ้า

ศาล (寺 sì) เจ้าจีนที่เป็นเหมือนพระภูมิเจ้าที่เป็นที่เคารพบูชาของชาวไทยเชื้อสายจีน

* คำนี้แปลว่า วัด หรือ สำนักสงฆ์ ได้ด้วย

祀 – เซ่น สรวง

ชาวไทยเชื้อสายจีนเตรียมอาหาร กระดาษเงินกระดาษทอง เซ่น (祀 sì) ให้บรรพบุรุษในวันตรุษจีน

松 – สน ต้นสน

ในประเทศจีนมีต้นไม้ 3 ชนิดที่อดทนผจญหนาวร่วมกัน เรียกชื่อว่า สามสหายยามเหมันต์ ได้แก่ ต้นสน

(松 sōng) ต้นไผ่ และต้นเหมย

* 岁寒三友 suì hán sān yǒu สามสหายเหมันต์

嵩 – สูง

อักษรจีนตัวนี้ประกอบด้วยคำว่า 山 (shān) แปลว่า ภูเขา และคำว่า 高 (gāo) แปลว่า สูง

หมายความว่า ภูเขาสูง (嵩 sōng)

悚 – สยอง

ภาพยนตร์สยอง (悚 sǒng) ขวัญได้รับความนิยมไม่น้อยไปกว่าภาพยนตร์โรแมนติก

耸 – สูงชะลูด

ต้นไม้บนภูเขายอดลำต้นสูง (耸 sǒng) ชะลูดเพื่อแย่งแสงแดด

送 – ส่ง

ชาวจีนไม่มอบนาฬิกาให้กัน เพราะคำว่า “มอบนาฬิกา” ฟ้องเสียงกับคำว่า ส่ง (送 sòng) วาระสุดท้าย ซึ่งหมายถึง “การดูใจก่อนที่จะสิ้นใจ”

* 送钟 sòng zhōng มอบนาฬิกา / 送终 sòngzhōng ส่งวาระสุดท้าย

颂 – (แซ่) ซ้อง

เพลงประเภท “เพลงสรรเสริญ” คือเพลงที่มีเนื้อหายกย่อง แซ่ซ้อง (颂 sòng) บุคคล สถานที่ หรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น เพลงจีนชื่อ “สรรเสริญปักกิ่ง” เป็นเพลงที่กล่าวถึงความมั่งคั่ง ความยิ่งใหญ่ของปักกิ่ง และความรักชาติของชาวจีน

酸 – ส้ม (ภาษาถิ่น แปลว่า เปรี้ยว)

คำว่า ส้ม (酸 suān) ในภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาไทยถิ่นเหนือ แปลว่า เปรี้ยว ภาษาไทยกลางก็มีใช้คำว่าส้มที่แปลว่าเปรี้ยว เช่น ปลาส้ม แกงส้ม เป็นต้น

度 – ซ่อน

คำสอนที่ซ่อน (度 sù) อยู่ในสำนวนและคำพังเพยต่าง ๆ เป็นภูมิปัญญาทางภาษาของคนโบราณ

搜 – เสาะ

รัฐบาลพยายามเสาะ (搜 sōu) หาแหล่งทรัพยากรแห่งใหม่ เพื่อให้ประชากรมีทรัพยากรใช้อย่าง
เพียงพอ

搜 – สลัก

ในสมัยหยวนมีการประดิษฐ์แป้นพิมพ์อักษรจีนโดยแกะสลักจากไม้ (鏤 sōu) ผู้ประดิษฐ์ชื่อ หวังเจิน
(王祯 Wáng Zhēn)

遂 – สม (ตรงกับ)

ในเทศกาลปีใหม่มีคำอวยพรยอดนิยมคือ ขอให้สม (遂 suí) ปราบปรามตั้งใจ

*遂心如意 suì xīn rú yì สมใจสมปรารถนา

碎 – เศษ

พนักงานพิพิธภัณฑสถานค่อย ๆ เก็บเศษ (碎 suì) แจกันกระเบื้องเคลือบล้ำค่าที่แตกแตกเพื่อนำไปซ่อม

损 – สูญ เสีย

ภัยธรรมชาติสร้างความสูญเสีย (损 sǔn) เสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

*损失 sǔnshī สูญเสีย

唆 – เสี้ยม เสี้ยมสอน

การดูภาพยนตร์บู๊ล้างผลาญอาจเป็นการปลุกฝังและเสี้ยม (唆 suō) สอนให้เด็กเป็นคนจิตใจ
เหี้ยมโหดและแข็งกระด้างโดยไม่รู้ตัว ผู้ปกครองควรให้คำแนะนำ

*教唆 jiàosuō เสี้ยมสอน

梭 – กระสวย

กระสวย (梭 suō) เป็นหนึ่งในอุปกรณ์ทอผ้า ใช้บรรจุหลอดด้ายพุ่ง ใช้พุ่งไปมาระหว่างยกด้ายขึ้น

ลง

索 – เสาะ

นักบินอวกาศเสาะ (索 suǒ) ทหารองรอยแหล่งน้ำมันดวงจันทร์

*搜索 sōusuǒ เสาะหา

锁 – ไซ้

ไซ้ (锁 suǒ) ตรวนนักโทษเพื่อป้องกันการหลบหนีระหว่างขึ้นศาล และป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น
ในเรือนจำ

*锁链 suǒliàn ไซ้ตรวน

擅 – ชาญ เชี่ยวชาญ

ความเชี่ยวชาญ (擅 shàn) เกิดจากการฝึกฝนจนเคยชินและรอบรู้

*擅长 shàncháng เชี่ยวชาญ

赏 – ชม

ผู้คนกินขนมไหว้พระจันทร์และชม (赏 shǎng) ความงามของพระจันทร์ในเทศกาลไหว้พระจันทร์

* 赏月 shǎng yuè ชมจันทร์ / 中秋节 zhōngqiūjié เทศกาลไหว้พระจันทร์

勺 – ซ้อน

ชาวจีนใช้ตะเกียบกินข้าว ชาวไทยไปเที่ยวจีนก็เลยต้องพกซ้อน (勺 sháo) ติดตัวไปด้วย

赊 – เชื้อ สิ้นเชื้อ

ร้านโชห่วยติดป้าย “งดเชื้อ (赊 shē) เบื่อทวง”

* 赊销 shē xiāo ขายของแบบให้เชื้อ

申 – ชี้ ชี้แจง

กระทรวงสาธารณสุขจีนชี้ (申 shēn) แจกกรณีอาหารปนเปื้อนสารพิษว่า ได้ตรวจสอบและเรียกเก็บสินค้าที่มีปัญหากลับคืนโรงงานผลิตแล้ว

癸 – (ลูก) โชน

เพียงแค่มุขห่มวนเดียวที่ทิ้งลงในปากก็เกิดเปลวไฟลูกโชน (癸 shēn) เผาอดทั้งป่า

绳 – เชือก

มีสำนวนจีนว่า ถูกงูกัดครั้งเดียว กลัวเชือก (绳 shéng) บ่อน้ำไปสิบปี เปรียบเทียบว่า คนเราเมื่อมีประสบการณ์ที่ไม่ดีก็จะกลัวเหตุการณ์ที่คล้าย ๆ กันนั้น แม้จะเป็นเรื่องเล็ก ๆ หรือใกล้เคียงก็ตาม

* สำนวนนี้พูดว่า 一次被蛇咬，十年怕井绳 yí cì bèi shé yǎo, shí

nián pà jǐng shéng

湿 – ชื้น

ความชื้น (湿 shī) สัมพัทธ์เป็นการวัดอัตราส่วนมวลไอน้ำในอากาศ ภาษาอังกฤษเรียกว่า Relative Humidity ภาษาจีนเรียกว่า 湿度 (shī dù)

世 – ชาติ

การขุดค้นทางโบราณคดีในสุสานยุคก่อนประวัติศาสตร์ของจีนพบว่า มีร่องรอยของพิธีกรรมศาสนา เชื่อได้ว่า มนุษย์เชื่อในเรื่องการกลับชาติ (世 shì) มาเกิดตั้งแต่เมื่อยุค 2 หมื่นปีก่อนแล้ว

拭 – เช็ด

คนที่ยิ้มแย้มต่อหน้าผู้อื่น แต่เบื้องหลังต้องเช็ด (拭 shì) น้ำตา สำนวนไทยเรียกว่า หน้าชื่นอกตรม

* สำนวนนี้ภาษาจีนพูดว่า 人前露笑，人后拭泪 rén qián lù xiào, rén h

òu shì lèi (เบื้องหน้ายิ้มแย้ม เบื้องหลังเช็ดน้ำตา)

是 – ใช่

ใช่ (是 shì) ฉ้นเป็นคนไทย

贲 – เชื้อ (ให้ยิ้ม) ให้เช่า

ร้านนี้นอกจากจะมีสินค้าแบรนด์เนมให้เช่า (赁 shì) แล้ว ยังมีบริการสินเชื่อกู้ (赁 shì) ชื้อ
สินค้าในร้านด้วย

嗜 – ชอบ

คนชอบ (嗜 shì) ดื่มเหล้าจนเผลอเข้าสิง รักเหล้ายิ่งชีพ คนเรียนหนังสือก็รักหนังสือยิ่งชีพเช่นกัน
* 嗜酒 shì jiǔ ชอบเหล้า / 嗜学 shì xué ชอบเรียน

赎 – ไซ้ ซดไซ้

สำนวนจีนว่า ไซ้แรงใช้กรรม หมายความว่า ทำงานให้เพื่อชดไซ้ (赎 shú) ในสิ่งที่ทำผิด
* สำนวนนี้คือ 将功赎罪 jiāng gōng shúzuì

鼠 – (ปี) ชวด

คำนี้แปลว่า หนู ถ้าเทียบกับปีนักษัตรจะตรงกับ ปีชวด (鼠 shǔ) ซึ่งคือ ปีหนู นั่นเอง

撕 – ฉีก

พรรคฝ่ายค้านกรีซประกาศจัดตั้งรัฐบาล ชุนโยบายฉีก (撕 sī) สัญญาเงินกู้ไอเอ็มเอฟ

死 – ลิ่น (ตาย)

ภาษาไทยพูดว่า ลิ่น (死 sǐ) แล้ว หรือ เสียแล้ว แปลว่า ตายแล้ว

飏 – โขย

หลังจากฤดูร้อนผ่านไป ลมหนาวเริ่มโขย (飏 sōu) มา เป็นสัญญาณการเข้าสู่ฤดูใบไม้ร่วงในช่วง
เดือนสิงหาคม

速 – เจริญ เชื้อเจริญ

พอตกกลางคืน ทุกบ้านปิดประตูสนิท ป้องกันแขกที่ไม่ได้รับเจริญ 速 (sù)

* 不速之客 bú sù zhī kè แขกที่ไม่ได้รับเจริญ

夙 – เช้า

สำนวนจีนว่า เช้าค่ำไม่ละ หมายความว่า มีความมุมานะพยายาม ไม่ว่าจะเช้า (夙 sù) หรือค่ำก็
ทำงานอย่างไม่ลดละ

* สำนวนนี้คือ 夙夜不懈 sù yè bú xiè

T

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียงเป็น ท. พ้องเสียงกับเสียง ท. (ถ.) อวัยวะในการออกเสียงของเสียงนี้คือ ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือกหลังฟันบน จึงพ้องเสียงกับเสียง ต. และ ด. ในภาษาไทย ซึ่งเป็นเสียงที่เกิดจากอวัยวะออกเสียงเดียวกันด้วย

踏 – ถีบ

ภาษาจีนเรียก “จักรยาน” ว่า เจียวท่าเซอ (脚踏车 jiǎotàchē) แปลว่า “รถเท้าถีบ” (踏 tà) ปัจจุบันเรียกว่า จี๋อิ่งเซอ (自行车 zìxíngchē) แปลว่า “รถไปเอง”

塔 – (พระ) ธาตุ

คำว่า “พระธาตุ” หมายถึง พระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และยังหมายถึง stupa เจดีย์ต่าง ๆ เช่น พระธาตุ (塔 tǎ) ดอยสุเทพ พระธาตุนม พระธาตุไชยา เป็นต้น

胎 – ท้อง

มีสำนวนจีนว่า แมวสามหมาสี่ หมายถึง ระยะเวลาที่แมวและหมาตั้งท้อง (胎 tāi) คือ แมวตั้งท้อง 3 เดือน สุนัขหมาตั้งท้อง 4 เดือน

*สำนวนนี้พูดว่า 猫三狗四 māo sān gǒu sì

台 – แท่น (คำหลายความหมาย)

อธิการบดีกล่าวเปิดงานที่แท่น (台 tái) ยืนบรรยาย

* 讲台 jiǎngtái แท่นยืนบรรยาย หรือ โฟเดียม

台 – (บัน) ไต (คำหลายความหมาย)

กำแพงเมืองจีนแบ่งเป็น 3 ชั้น ชั้นขึ้นบน ชั้นระดับ และชั้นลงล่าง รวมทั้งสามชั้นมีบันได (台 tái) ทั้งสิ้น 928,755 ขั้น

吹 – ถิ่น

ชาวจีนที่มาจากพื้นที่ต่าง ๆ กันมักจะติดสำเนียงภาษาถิ่น (吹 tǎi) ของตนเองมา

泰 – ไทย

คำนี้เป็นคำเรียกชื่อ ประเทศไทย (泰 tài) ขณะเดียวกัน ความหมายประจำคำของคำนี้คือ ความสงบสุข

* 泰国 Tàiguó ประเทศไทย / 国泰 guó tài บ้านเมืองสงบสุข

坛 - แท่น ลาน

หอบูชาฟ้าที่ปักกิ่งนับเป็นแท่น (坛 tán) บูชาฟ้าที่ใหญ่ที่สุดในโลก เป็นสถานที่บูชาฟ้าของกษัตริย์ในสมัยหมิงและชิง พื้นที่ทั้งหมดเป็นลาน (坛 tán) กว้าง 2,730,000 ตารางเมตร

* 天坛 tiāntán หอบูชาฟ้า

*古音 /gllaan/

袒 – ถอด

ช่วงฤดูร้อนของปักกิ่งอากาศจะอบอ้าวมาก ตามท้องถนนจะพบเห็นชายชาวจีนถอดเสื้อ (袒 tǎn) เพื่อคลายร้อน

叹 – ถอน (หายใจ)

การถอน (叹 tàn) หายใจเป็นการระบายความอัดอั้น สามารถระบายอารมณ์ให้เบาลงได้

*叹气 tànqì ถอนหายใจ

炭 – ถ่าน

ชาวจีนรู้จักใช้ประโยชน์จากถ่าน (炭 tàn) เป็นชาติแรกของโลก นอกจากจะนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงแล้วยังนำมาใช้ทำหมึกด้วย

堂 – โถง

หอประชุมมหาวิทยาลัยเซี่ยเหอเหมินเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงของเมืองเซี่ยเหอเหมิน และนับเป็นหนึ่งในหอประชุมขนาดใหญ่ของจีน ภายในห้องโถง (堂 táng) สามารถจุคนได้ 4,000 คน

搪 – ทาน ด้านทาน

สินค้าจีนหลังไหลเข้าสู่ทั่วประเทศอย่างยากที่จะต้านทาน (搪 táng)

倘 – ถ้า

ถ้า (倘 tǎng) เปรียบเทียบความรักของเรา คงเปรียบได้กับทางรถไฟที่ไม่มีทางจะได้เจอกัน

淌 – หลัง ถัง (น้ำไหลเชี่ยว)

น้ำป่าไหลหลากถั่ง (淌 tǎng) โถมลงมาจากภูเขา ทำลายที่อยู่อาศัย ผู้คนทั้งหมู่บ้านต้องประสบภัยธรรมชาติครั้งรุนแรง

*古音 /khllaang/

趟 – ครั้ง

นายกรัฐมนตรีลาวเดินทางเยือนจีนเมื่อครั้ง (趟 tàng) ที่ผ่านมา รัฐบาลจีนได้ให้เงินช่วยเหลือรัฐบาลลาว 7,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างทางรถไฟความเร็วสูงในลาวเพื่อเชื่อมต่อกับจีนและไทยให้ได้อย่างเป็นรูปธรรมให้เร็วที่สุด

*古音 /khllaangs/

滔 – ท่วม

เมืองฉงชิ่งน้ำท่วม (滔 tāo) ฟ่า ผู้คนนับร้อยประสบภัย

*滔天 tāotiān ท่วมฟ้า อุปมาว่าคลื่นยักษ์ซัดสาดตาโถม

韬 – ถูง

ชายชนเผ่าลัวปาซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยของจีนจะคล้องถูง (韬 tāo) ใส่ลูกธนูไว้เวลาออกล่าสัตว์

桃 – ท้อ ลูกท้อ

ลิงถือลูกท้อ (桃 táo) มีที่มาจากตำนานเรื่องไซอิ๋ว

套 – เถา

ลักษณะนามของปืนโตในภาษาไทยคือ “เถา” (套 tà) ภาษาจีนเรียกปืนโตว่า เปี้ยนตาง (便当 biàndāng) และลักษณะนามของปืนโตในภาษาจีนก็คือ “เท่า” (套 tà)

剔 – แทะ

สุนัขแทะ (剔 tī) กระดูกทำให้ได้แคลเซียม แต่ขณะเดียวกัน กระดูกที่แข็งก็เป็นอันตรายสำหรับสุนัขเช่นกัน

梯 – (บัน) ไต (กระ) ไต

ภาษาจีนเรียกลิฟต์ว่า เตี้ยนที (电梯 diàntī) แปลว่า บันไต (梯 tī) ไฟฟ้า

* 露台 (táitái)

踢 – ถีบ เตะ

ที่เมืองเหอหนานเกิดคดีแฟนหนุ่มใช้เท้าถีบ (踢 tī) แฟนสาวจนเสียชีวิต ถูกศาลตัดสินจำคุกตลอดชีวิต

* คำนี้แปลว่า เตะ ได้ด้วย

提 – ถือ

หน้าประตูของหน่วยงานทางทหารของจีนจะมีทหารยืนถือ (提 tí) ปืนอยู่บนแท่น ยืนนิ่งเหมือนหุ่น

替 – แทน

สำนวนจีนว่า แพะบาปแทน (替 tì) ภาษาไทยแปลว่า แพะรับบาป

* 替罪羊 tìzuìyáng แพะรับบาป

添 – แถม เติม

บนฉลากผลิตภัณฑ์อาหารของจีนมักมีคำว่า ไม่เติม (添 tiān) สารกันเสีย

* 添加 tiānjiā เพิ่มเติมเข้าไป

佃 – ไถ

เดิมชาวนาใช้วัวควายไถนา ปัจจุบันใช้ควายเหล็กติดเครื่องยนต์ไถ (佃 tián)

田 – ดิน ที่

สมัยก่อนชนกลุ่มน้อยของจีนต้องเช่าที่ดิน (田 tián) ทำกิน บางครั้งต้องทำงานให้เจ้าของที่ดินแบบไม่ได้ค่าตอบแทนก่อนที่จะมีสิทธิเช่าที่ เมื่อเช่าที่ได้แล้วเจ้าของที่ดินก็ยังเก็บค่าเช่าเกินกว่าครึ่งของผลผลิตที่ได้ ทำให้ชีวิตชาวนาลำบากแร้นแค้นมาก

填 – ถม เติม

คนสร้างบ้านใหม่ขุดดินมาเติม (填 tián) เพื่อถม (填 tián) ที่ให้สูงเพื่อหนีน้ำ บ้านที่สร้างก่อนก็ต้องถูกน้ำท่วมไป

*填土 tián tǔ ถมดิน / 填空 tiánkòng เติมลงในช่องว่าง

条 – แถว ทิว ทิวแถว

รถสองแถวที่มีที่มาจากถนนารถกระบะมาดัดแปลงเป็นรถโดยสาร ทำที่นั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นสองแถว (条 tiáo)

* สิ่งของที่เรียงกันเป็นสองแถว ภาษาจีนเรียกว่า 双条 shuāng tiáo

帖 – เทียบ เทียบเชิญ (คำเชิญ)

บัตรเชิญให้ไปร่วมงานต่าง ๆ เช่น งานแต่งงานหรืองานเลี้ยง ภาษาจีนเรียกว่า เทียบ (帖 tiē) เชิญ

* 请帖 qǐngtiē เทียบเชิญ

铁 – เหล็ก

หลังคาของโรงละครแห่งชาติจีนสร้างเป็นรูปทรงรี โครงหลังคาทำจากเหล็ก (铁 tiě) กว้าง เส้นผ่านศูนย์กลางยาวทั้งสิ้น 212.20 เมตร นับเป็นโครงหลังคาเหล็กที่ใหญ่ที่สุดในโลก ณ ปัจจุบัน

* 古音 /khliig/

厅 – โถง

ทางเข้าของโรงแรมขนาดใหญ่จะทำเป็นโถง (厅 tīng) สูงเพื่อความโอ่อ่า

通 – ถึง

ถนนสายนี้มีอุโมงค์ทะลุถึง (通 tōng) เชิงเขาฟากนั้น

同 – ทั้ง

ชนชาติในประเทศจีนรวมทั้ง (同 tóng) ชาวฮั่นซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศมีทั้งหมด 55 กลุ่ม

铜 – ทองแดง

แร่ทองแดง (铜 tóng) เป็นแร่โลหะที่มนุษย์ค้นพบเป็นอันดับแรกสุดในบรรดาโลหะทั้งหมด

彤 – แดง

พระราชวังในสมัยราชวงศ์ฮั่นใช้สีแดง (彤 tóng) เป็นหลัก

* 古音 /duung/

捅 – แทะ ถอง (กระ) ทุ้ง

- เกิดเหตุคนแทง (捅 tǒng) กันตายในเมืองเซี่ยงไฮ้ สาเหตุจากสุนัขที่เลี้ยงไว้ถ่ายหน้าประตูบ้าน

- แม่ไม้มวยไทยที่ใช้ศอกถอง (捅 tǒng) คู่ต่อสู้ เรียกว่า ตีศอก

- บนรถเมล์ที่ประเทศจีนในช่วงเวลาเร่งด่วนคนจะแน่นมาก บางครั้งเกิดการขยี้แย่ง กระทุ้ง (捅 tǒng)

กระแทกกระทั้นกันบ้างก็มีเพื่อแย่งกันขึ้นรถเมล์

桶 – ถัง

ปริมาตรวัดหน่วยน้ำมันของจีน หนึ่งถัง (桶 tǒng) มีค่าเท่ากับ 0.136 ตัน

头 – ตัว

ลักษณะนามของสัตว์สี่เท้า ตัวใหญ่ ๆ ภาษาจีนเรียกว่า ไถว (头 tóu) ภาษาไทยเรียกว่า “ตัว” เช่น วัว หนึ่งตัว แพะหนึ่งตัว (头 tóu)

途 – ทาง

สำนวน 道尽途穷 (dào jìn tú qióng) ตรงกับภาษาไทยว่า อับจนหนทาง (途 tú)

涂 – ถู ทา

ยาจำพวกน้ำมันที่สกัดจากพืชใช้ทาถู (涂 tú) บนผิวหนังหรือใช้สูดดม

吐 – ถ่ม

ที่ประเทศจีนมีป้าย “ห้ามถ่ม (吐 tǔ) น้ำลาย” อยู่ตามที่ต่าง ๆ มากมาย

* ป้ายนี้เขียนว่า 请不要随地吐痰 (qǐng búyào suídì tǔtán) (โปรดอย่าถ่ม เสมหะไม่เลือกที่)

兔 – (ปี) เถาะ

ตำราจีนกล่าวว่า คนเกิดปีเถาะ (兔 tù) เป็นคนรักสงบ นิสัยอ่อนโยน ไม่โกรธใครง่าย ๆ

推 – ไถ

คำนี้ปกติแปลว่า ผลัก หรือ ดันให้ไปข้างหน้า เหมือนกับลักษณะการไถนาของชาวนาซึ่งไถ (推 tuī) ไปข้างหน้าเหมือนกัน

退 – ถอย

ยาจีนชนิดหนึ่งชื่อ ฐถอย (退 tuì) ก้าว เป็นยาจีนตำรับกวางตุ้ง มีสรรพคุณแก้พิษงู แก้อ่อนใน ถอนพิษต่าง ๆ

* ยานี้ชื่อ 蛇退步 (shé tuìbù)

褪 – ถอน ถอด

จิวเปลี่ยนหน้าใช้วิธีถอด (褪 tuì) หน้ากากผ้าด้วยกลไกที่ซ่อนอยู่ในชุดแสดง

脱 – ถอด

มีเกมคอมพิวเตอร์เกมหนึ่งที่เมื่อเล่นชนะแต่ละด่านจะสามารถถอด (脱 tuō) เสื้อหญิงสาวได้หนึ่งชิ้น เป็นที่นิยมมากในประเทศจีน

吞 – กลืน

สำนวน 一蛇吞象 (yì shé tūn xiàng) หรือ ฐกลืน (吞 tūn) ช่าง ใช้เปรียบเทียบว่า “คนไม่รู้จักพอ ละโมบโลภมาก”

* 古音 /kluun/

贴 – ติด

ส่งจดหมายภายในประเทศจีนต้องติด (贴 tiē) แสตมป์ 1.20 หยวน

屯, 囤 – ตุน กักตุน

ทางการประกาศจะเกิดน้ำท่วม ประชาชนจึงกักตุน (屯 tún) อาหารไว้เป็นเสบียง

臀 – ตูด (ก้น)

ภาษาพูดเรามักพูดว่า หมอฉีดยาสองที่ ฉีดแขนกับฉีดตูด (臀 tún) ความจริงแล้วฉีดตูดคือ ฉีด บริเวณสะโพก

*臀部 tún bù สะโพก สะโพก

砣 – ต่อม

ลูกต่อม (砣 tuó) ตาซึ่งสมัยก่อนทำมาจากหิน สังเกตจากอักษรตัวนี้ซึ่งตัวประกอบธาตุคือ 石 (shí) แปลว่า หิน

梯 – บันได

ในประเทศจีน ตึกสูง 8 ชั้นขึ้นไปจึงจะติดตั้งลิฟต์ ตามเมืองต่าง ๆ ตึกบ้านพักของคนจีนที่สูงหกชั้นก็ต้องเดินขึ้นลงบันได (梯 tī)

绦 – ด้าย

เส้นด้าย (绦 tāo) ที่ทำจากไหมหนานกว่าเส้นด้ายสำลี

弹 – ตี

เครื่องดนตรีประเภทตี (弹 tán) ของจีน เช่น กู่เจิง ฆีปา กู่ฉิน เป็นต้น

*古筝 gǔzhēng กู่เจิง / 琵琶 pípa ฆีปา / 古琴 gǔqín กู่ฉิน

童 – เด็ก

อัตราการเกิดในประเทศจีนปี 2009 คิดเป็น 1.23% มีเด็ก (童 tóng) ทารกเกิดใหม่ได้ทั้งหมด 1,600,000 คน

徒 – เดีน

ที่เมืองต้าเหลียนจัดมหรรรรมเดิน (徒 tú) ทำนานาชาติ มีคนเข้าร่วมนับล้านคน

土 – ดิน

สมาคมดินศึกษาของจีนวิเคราะห์และจำแนกประเภทของดิน (土 tǔ) ในประเทศจีนได้ทั้งหมด 12

ชนิด

推 – ดัน

คนจีนรุ่นก่อนไม่คุ้นชินกับการต่อแถว เมื่อต่อแถวกันก็จะดัน (推 tuī) หลังคนข้างหน้าให้รีบไป

W

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียงเป็นเสียง ว. หรือ อู ในทางภาษาศาสตร์ถือว่าเป็นเสียงกึ่งพยัญชนะกึ่งสระ เสียงนี้จึงพ้องเสียงกับเสียง ว. อ. ในภาษาไทย และเนื่องจากอวัยวะที่ออกเสียงนี้คือ ริมฝีปาก จึงพบคำพ้องที่ออกเสียงโดยใช้อวัยวะเดียวกัน เช่น ม. บ. ป. และ พ. ฟ. ด้วย

佤 – วั (ชนกลุ่มน้อย)

ชาววั (佤 wǎ) เป็นชนกลุ่มน้อยที่เก่าแก่มากที่สุดกลุ่มหนึ่งของจีน มีถิ่นฐานอยู่ในมณฑลยูนนาน

*佤族 Wǎzú ชาววั

歪 – เบี้ยว (ไม่ตรง)

อักษรตัวนี้แปลว่า “เบี้ยว” หรือ “ไม่ตรง” ประกอบด้วยอักษร 2 ตัวคือ 不 (bù) อยู่ข้างบน แปลว่า “ไม่” และ 正(zhèng)อยู่ข้างล่าง แปลว่า “ตรง” สองตัวรวมกันก็แปลว่า “ไม่ตรง” ก็คือ เบี้ยว (歪 wāi) นั่นเอง

歪 – (ปาก) เบี้ยว

คนจีนสงสัยว่า ทำไมตัวอักษรในละครไทยต้องทำปากเบี้ยว (歪 wāi) ตาโต โมโหร้าย แย่งผู้ชาย กรีดเสียงดัง บางครั้งดูเหมือนตัวตลก

弯 – วก วน

ถนนที่วกวน (弯 wān) และมีชื่อเสียงมากที่สุดของจีนคือ ถนน 24 โค้ง อยู่ที่อำเภอชิงหลง มณฑลกุ้ย

โจว

弯 – คว้าน

เงาะกระป๋องใช้วิธีคว้าน (弯 wān) เอาเมล็ดในออก แล้วอัดได้ด้วยสับประรด

宛 – ววน

เวลาออกแดดทอผ้าพุดจาวววน (宛 wǎn) เพราะจะทำให้ฝ้ายตรงข้ามรำคาญ

亡 – วาย ม้วย

ทหารหาญปกป้องแผ่นดินจวบจนชีพวาย (亡 wáng)

辘 – วง

ล้อรถที่มีวง (辘 wǎng) ล้อกว้างจะใช้แรงขับเคลื่อนมาก สิ้นเปลืองพลังงาน

*车辘 chē wǎng วงล้อรถ

望 – หวัง

ประเทศจีนมีโครงการหนึ่งชื่อ “โครงการแห่งความหวัง” (望 wàng) เป็นโครงการที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาแก่เด็กยากไร้

*ชื่อภาษาจีนของโครงการนี้คือ 希望工程 xīwàng gōngchéng “Project Hope”

韩 – สว่าง

ตะวันตกเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นตัวแทนของพรรคคอมมิวนิสต์จีน สื่อความหมายว่า แสงสว่าง (華 wěi) ที่ส่องทางนำพาชาวจีนให้ก้าวสู่การปฏิวัติชีวิตใหม่

渦 – วน (น้ำวน)

เมื่อสายน้ำไหลสวนทิศทางกันจะเกิดเป็นกระแสน้ำวน (渦 wō) ซึ่งเป็นบริเวณที่อันตรายมาก

畏 – หวาด

สำนวนจีนที่ว่า “หาใดหวาดกลัว” เปรียบว่าเป็นคนที่มีความกล้าหาญไม่หวาด (畏 wèi) กลัวสิ่งใด

*无所畏惧 wú suǒ wèi jù ไม่หวาดกลัวสิ่งใด

剜 – คว้าน

สำนวนจีนว่า “เด็ดดี คว้านใจ” คือ ตัดเอาดี คว้าน (剜 wān) เอาหัวใจ เปรียบเปรยว่าทุกข์ทรมาน

*สำนวนนี้คือ 摘胆剜心 zhāi dǎn wān xīn

鳐 – วาฬ

นักวิทยาศาสตร์ค้นพบว่า วาฬ (鳐 wēn) เคยเป็นสัตว์บกและสามารถเดินได้มาก่อนเมื่อ 65-75 ล้านปีก่อน

紊 – วุ่น

ชาวอุยกูร์ในเขตปกครองตนเองซินเจียงก่อความไม่สงบวุ่น (紊 wěn) วายอยู่บ่อย ๆ ทางการเงินจึงต้องส่งกองกำลังทหารเข้าปราบปรามหลายต่อหลายครั้ง

坞 – เวิ้ง

ภาพการทำงานขั้นบันไดตามเวิ้ง (坞 wù) เขาที่เมืองหยวนหยาง มณฑลยูนนาน เป็นทัศนียภาพที่งดงาม ซึ่งประเทศจีนกำลังเสนอให้เป็นมรดกโลกแห่งใหม่

เวิ้ง (坞 wù) เขาที่เต็มไปด้วยผืนนาแบบขั้นบันไดที่เมืองหยวนหยางของจีน เป็นทัศนียภาพที่งดงาม ซึ่งประเทศจีนกำลังเสนอให้เป็นมรดกโลกแห่งใหม่

湾 – อ่าว

สันนิษฐานว่า ไต้หวัน (台湾 Táiwān) เดิมชื่อ 大湾 (Dà wān) แปลว่า อ่าว (湾 wān) ใหญ่

婉 – อ้อม (ค้อม)

บางครั้งคำพูดที่อ้อม (婉 wǎn) ค้อมสามารถลดความตึงเครียดและแก้ปัญหาให้ยุติโดยสันติได้

围 – โอบ อ้อม

กำแพงที่โอบ (围 wéi) ล้อมพระราชวังกู้กงมีความยาวทั้งสิ้น 3,400 เมตร

温 – อุ่น

ฤดูหนาวของประเทศจีนอากาศหนาวมาก ตามบ้านพักจะมีเครื่องทำความอุ่น (温 wēn) ที่ปล่อยความร้อนมาตามท่อเหล็ก เก็บค่าบริการเป็นมิเตอร์เหมือนกับน้ำประปา

恶 – เอ็ม

จากการสำรวจสิ่งที่คุณชายจีนเอ็ม (恶 è) ระบุว่าผู้หญิงมากที่สุดคือ กลิ่นน้ำหอมที่ฟุ้งและฉุนจัดของผู้หญิง

焐 – อัง

หน้าหนาวที่ประเทศจีนหนาวมาก เวลาไปเรียน นักเรียนจะพกถุงน้ำร้อนติดตัวไว้อัง (焐 wù) มือเพื่อคลายหนาว

玩 – แอ่ว (ภาษาถิ่น แปลว่า เที้ยว)

แอ่ว (玩 wán) เมื่องเหนือ เจียงฮาย เจียงใหม่ ให้อำนาจคุณครู

丸 – เม็ด

ยาจีนทำมาจากสมุนไพร นำมาบดเป็นผงแล้วปั้นเป็นเม็ด (丸 wán)

缩 – ม้วน

เทรนด์ทรงผมหน้าร้อนปี 2012 ของสาวจีนคือ ม้วน (缩 wǎn) ผมสั้น เปิดโชว์ใบหน้า

万 – หมื่น

ปฏิทินหมื่น (万 wàn) ปีสามารถสืบสาวขึ้นไปได้ถึงยุคราชวงศ์ซาง

*万年历 wànniánlì ปฏิทินหมื่นปี

网 – มอง (เครื่องจับปลาชนิดหนึ่ง)

วิธีจับปลาอย่างหนึ่งคือ การนำตาข่ายที่เรียกว่า “มอง” (网 wǎng) ไปดักปลาตามแหล่งน้ำต่าง ๆ

*古音 /mwang/

往 – มุ่ง

ขบวนรถไฟของจีนที่มุ่ง (往 wǎng) หน้าไปยังต่างประเทศมี 3 สาย คือ ปักกิ่ง-แมกซิโก ปักกิ่ง-ฮานอ่ย และปักกิ่ง-เปียงยาง

望 – มอง

มีเพลงจีนเพลงหนึ่งชื่อ “มองจันทร์” เนื้อร้องว่า มอง (望 wàng) จันทรคราใดใจคนึงถึงเธอ ทุกครั้งที่มองเธอก็คนึงถึงดวงจันทร์ จันทรเจ้างามล้ำในโลกาแต่ดวงงามยิ่งกว่านั้นคือเธอ

* เพลงนี้ชื่อ 望月 wàng yuè เนื้อเพลงภาษาจีนท่อนนี้ร้องว่า 望着月亮的时候常常想起你，望着你的时候就想起月亮，世界上最美的是月亮，比月亮更的是你。Wàng zhe yuèliang de shíhou chángcháng xiǎng qǐ nǐ, wàng zhe nǐ de shíhou jiù xiǎng qǐ yuèliang, shìjiè shàng zuì měi de shì yuèliang, bǐ yuèliang gèng de shì nǐ。

* ดู “หวัง”

帷 – ม่าน

ปัจจุบันเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า เดิมที่ฉากละครจะใช้ม่าน (帷 wéi) ขนาดใหญ่ แต่ปัจจุบันใช้เครื่องฉายสามมิติ

委 – มอบ

ปัจจุบันมีบริษัทรับจ้างทำกิจการแทนรองรับการจราจรในเมืองที่ติดขัด โดยผู้ว่าจ้างจะมอบ (委 wěi) หมายให้บริษัทออกไปดำเนินงานต่าง ๆ แทน

*委托 wěituō มอบหมาย

猬 – เม่น

ตำราแพทย์แผนจีนนำดีเม่น (猬 wèi) มาทำเป็นยาสมุนไพรรักษาอาการเบื่ออาหาร ทำให้เจริญอาหาร

未 – ไม่ (คำพ้องรูปพ้องความหมาย)

บุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี จัดเป็นบุคคลที่ยังไม่ (未 wèi) บรรลุนิติภาวะ

*未成年人 wèichéngnián rén ผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาพ

无 – ไม่ บ่ (คำพ้องรูปพ้องความหมาย)

รถเมล์จีนจะมีเสียงประกาศบนรถว่า “ไม่ (无 wú) มีคนเก็บค่ารถ โปรดหยุดเหรียญขึ้นรถ”

稳 – มั่น (คง)

จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ไปเรียนที่ออสเตรเลียในปีที่ผ่านมาลดลงกว่า 40% รัฐบาลเร่งจึงดำเนินการลดค่าเล่าเรียนเพื่อสร้างความมั่น (稳 wěn) คงของจำนวนนักศึกษา

雾 – หมอก

สภาพอากาศหมอก (雾 wù) จัดทำให้ทัศนวิสัยการมองเห็นไม่ดี

违 – (ฝ่า) ผืน

กฎหมายจีนห้ามนำผักและผลไม้เข้าประเทศ ผู้ฝ่าฝืน (违 wéi) จะถูกริบของและถูกปรับ

*违规 wéiguī ผืนกฎ

委 – ฝาก

การฝาก (委 wěi) ฝังให้ผู้อื่นทำงานแทนต้องมีจดหมายมอบอำนาจ

旺 – เฟื่อง

กิจการค้าขายอาหารและเสื้อผ้าในประเทศจีนเฟื่อง (旺 wàng) พุ่มาก

埶 – ฟุ้ง

ประเทศจีนเร่งพัฒนาประเทศโดยการก่อสร้างอาคารและถนนหนทางมากมาย ปัญหาที่ตามมาก็คือฝุ่นที่ฟุ้ง (埶 wěng) ในอากาศมีปริมาณมากจนเกิดอันตรายต่อประชาชน

舞 – ฟ้อน ระบาย

คืนวันขึ้นปีใหม่ ชนกลุ่มน้อยเผ่าอู่จะแต่งตัวชุดใหม่มารวมกันที่ลานกลางชุมชน เดินระบำรำฟ้อน (舞 wǔ) กันตลอดทั้งคืน

痞 – ไผ่

ตามตำราโหงวเฮ้งของจีน คนที่มีไผ่ (痞 wù) บนหน้าผากเป็นคนที่ชะตาชีวิตดี ราบรื่น

危 – ภัย

ปี 2012 กรุงปักกิ่งเกิดภัย (危 wēi) ธรรมชาติที่เกิดจากฝนตกหนักที่สุดในรอบ 60 ปี

唯 – เพียง

การส่งยาน “เลินโจว 9” ได้สำเร็จเป็นอีกก้าวหนึ่งของการพยายามสร้างสถานีอวกาศของตนเอง เพื่อสร้างความยิ่งใหญ่แต่เพียง (唯 wéi) ผู้เดียวในอวกาศ โดยจีนตั้งเป้าไว้ว่าจะทำให้สำเร็จในปี 2020

*唯一 wéiyī เพียงอย่างเดียว เพียงคนเดียว เพียงผู้เดียว

维 – ผูก

การผูก (维 wéi) มัดใจลูกค้าเก่าเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดอย่างหนึ่งที่ร้านค้านำมาใช้ เช่น การทำบัตรสมาชิก หรือการจัดกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ เป็นต้น

为 – เพื่อ

เพื่อ (为 wèi) กระจายอำนาจทางภาษาและวัฒนธรรมสู่สากล จีนทุ่มทุนมหาศาลในการดำเนินกิจการด้านนี้

谓 – พูด

คิดทุกคำที่พูดแต่อย่าพูดทุกคำที่คิด เพราะสิ่งที่พูด (谓 wèi) โดยไม่ได้คิดอาจทำร้ายผู้อื่นได้

讪 – เพ้อ (เจ้อ)

การไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเพ้อ (讪 wèi) เจ้อ เป็นวจีกรรม 4 อย่างที่ควรละเว้น

晤 – พบ

เวลาชาวจีนพบ (晤 wù) หน้ากันจะทักทายกันว่า “ไปไหน” “กินข้าวหรือยัง” “สบายดีไหม” เพื่อแสดงความห่วงเป็นใย

误 – ผิด

การรับประทานอวัยวะของสัตว์ เช่น ขุ้งตีนหมี ดีเสื่อ แพทย์บอกว่าเป็นความเข้าใจที่ผิด ๆ (误 wù) แท้ที่จริงแล้วไม่ได้มีสรรพคุณบำรุงร่างกายใด ๆ นอกจากโปรตีนจากเนื้อสัตว์ตามปกติเท่านั้น

微 – เบา

หน่วยวัดแรงลมมีทั้งหมด 12 ระดับ ถ้าวัดได้ระดับ 3 จัดเป็นลมเบา (微 wēi) ระดับแรงที่สุดคือระดับ 12 เป็นระดับพายุไต้ฝุ่น

* ลมระดับ 3 เรียกว่า 威风 wēi fēng (ลมเบา)

伪 - ปลอม

ประเทศจีนขึ้นชื่อเรื่องสินค้าปลอม (伪 wěi) ในขณะที่ทางการก็กวาดล้างอย่างหนักเช่นกัน

尾 - ปลาย

ส่วนปลาย (尾 wěi) ของสัตว์ทุกชนิดมีหางไว้ควบคุมการเคลื่อนไหวและการทรงตัว

卫 - ป้อง

การแสดงแสนยานุภาพทางทหารเป็นยุทธวิธีการปกป้อง (卫 wèi) ประเทศวิธีหนึ่ง

慰 - ปลอบ

ผู้นำจีนเยี่ยมปลอบ (慰 wèi) ขวัญประชาชนที่ประสบภัย

*安慰 ānwèi ปลอบใจ

翁 - กระปุก

ชาวจีนชอบดื่มชา จึงพกกระปุก (翁 wēng) น้ำชาติดตัวตลอดเวลา

捂 - ปิด

ในทางจิตวิทยาบอกว่า คนที่เวลาหัวเราะแล้วชอบเอามือปิด (捂 wǔ) ปากจะเป็นคนเงิบ ๆ และเก็บ

ตัว

X

สัญลักษณ์นี้ภาษาจีนออกเสียงคล้าย ซ. (ส.) จึงพ้องเสียงกับเสียง ซ. (ส.) ในภาษาไทย นอกจากนี้ยังพ้องเสียงกับเสียง ซ. ซึ่งเป็นเสียงที่เกิดจากอวัยวะในการออกเสียงที่ใกล้เคียงกัน ภาษาจีนโบราณจะออกเสียง /x/ โดยมี /g/ หรือ /q/ นำหน้า ต่อมาภาษาจีนเกิดการแปรของเสียง กลายเป็น /x/ อย่างในปัจจุบัน แต่ขณะที่เสียงดังกล่าวนี้ยังคงหลงเหลืออยู่ในภาษาไทยซึ่งออกเสียงเป็น /g/ และ /k/ เสียง /x/ ในภาษาจีนจึงพ้องเสียงกับ เสียง ก. ค. ในภาษาไทยด้วย

悉 – สูด สิ้น

แพทย์และพยาบาลพยายามช่วยชีวิตผู้ป่วยจนสุด (悉 xī) ความสามารถ

*悉心 xīxīn สูดหัวใจ พุ่มเทสุดหัวใจ

歛 – สูด

การได้เดินทางท่องเที่ยวในธรรมชาติ สุด (歛 xī) อากาศบริสุทธิ์ในยามเช้าถือเป็นการพักผ่อนที่พิเศษ

吸 – สูด

คำว่า “หายใจ” ในภาษาจีนประกอบด้วยคำว่า หายใจออก กับ สูด (吸 xī) ลมหายใจเข้า

*呼吸 hūxī หายใจ

曦 – แสง

แสง (曦 xī) อรุณเป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มต้นวันใหม่ทั้งดงาม จึงนิยมนำมาตั้งเป็นชื่อร้านค้าหรือกิจการ เช่น สถานเสริมความงามแสงอรุณ ศูนย์สุขภาพแสงอรุณโรงงานแสงอรุณ เป็นต้น

*晨曦美容院 chénxī měiróngyuàn สถานเสริมความงามแสงอรุณ

*晨曦保健中心 chénxī bǎojiàn zhōngxīn ศูนย์สุขภาพแสงอรุณ

*晨曦厂 chénxī chǎng โรงงานแสงอรุณ

席 – เสื่อ

โรงงานทอเสื่อ (席 xí) ที่มีชื่อเสียงของจีนอยู่ที่มณฑลเสฉวน บริเวณเชิงเขาเอ๋อเหมย

*โรงงานนี้ชื่อ 天空织席厂 Tiānkōng zhī xí chǎng (โรงงานทอเสื่อเทียนกง)

袭 – สืบ

วันเซ่งเม้งเป็นเทศกาลรำลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับ ชาวจีนจะพากันไปไหว้บรรพบุรุษที่สุสาน เป็นประเพณีที่

สืบ (袭 xí) ทอดกันมานาน

*古音 /zuub/

洗 – ซัก

เครื่องซัก (洗 xǐ) ผ้าไฟฟ้าเครื่องแรกของโลกเป็นผลงานของนักประดิษฐ์ชาวอเมริกันชื่อ อัลวา ฟิสเซอร์ ผลิตขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1907

* 洗衣机 xǐyījī เครื่องซักผ้า

禧 – สุข

การเฉลิมฉลองความสุข (禧 xǐ) ในเทศกาลปีใหม่ ชาวจีนจะสวมเสื้อผ้าชุดใหม่ หอบหิ้วของขวัญไปเยี่ยมเยียนญาติสนิทมิตรสหายและอวยพรปีใหม่แก่กันและกัน

* 年禧 nián xǐ การเฉลิมฉลองเทศกาลปีใหม่

系 – สาย

สังคมจีนในสมัยโบราณยึดถือสาย (系 xì) ตระกูลจากแม่ ลูกที่เกิดมาจึงใช้แซ่ตามแม่

仙 – เซียน (คำขี้ม)

เทพนิยายจีนเชื่อว่า สัตว์ทั้งหลายในสมัยโบราณสามารถฝึกตนจนกลายเป็นมนุษย์หรือเซียน (仙 xiān) ได้ แต่ในระหว่างที่ฝึกฝน หากไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนที่ถูกวิธีจากปรมาจารย์ จะกลายเป็นสัตว์ประหลาดครึ่งคนครึ่งสัตว์

* 成仙 chéngxiān กลายเป็นเซียน

鲜 – สด

อักษรจีนที่แปลว่า สด (鲜 xiān) ประกอบด้วยอักษร 2 ตัวคือ ปลา (鱼 yú) และ (羊 yáng) สมัยก่อนถือว่าเนื้อสัตว์ทั้งสองอย่างนี้เป็นของสดที่ความมาก แต่เมื่อนำของสดทั้งสองอย่างมาหนึ่งหรือทำอาหารรวมกันจะได้รสชาติกลมกล่อม จึงใช้อักษรสองตัวนี้ประกอบกันแปลว่า สด ใหม่

* 鲜美 xiānměi รสชาติที่หอมหวาน สดใหม่

暹 – สยาม

จีนเรียกชื่อประเทศสยาม (暹 xiān) มาแต่โบราณกาลว่า เซียนหลัว (暹罗 xiānluó)

弦 – สาย

กู่เจิง เป็นเครื่องดนตรีประเภทดีดของจีน มี 21 สาย (弦 xián) ตำนานเล่าว่า เดิมชื่อ เลื่อ มี 50 สาย แต่เกิดการแย่งชิงจึงแตกออกเป็น 3 ชั่น ชั่นหนึ่งอยู่ที่ประเทศจีน และวิวัฒนาการมาเป็นกู่เจิง 21 สายในปัจจุบัน ชั่นที่สองไปอยู่เกาหลีชื่อ กายาคิม มี 12 สาย ชั่นที่สามไปอยู่ญี่ปุ่นคือ โโกโตะ มี 13 สาย

献 – เซ่น

วันเซ่งเม้ง อยู่ในช่วงวันที่ 3 ถึง 7 เมษายน ของทุกปี เป็นเทศกาลที่ชาวจีนจะเซ่น (献 xiàn) ไหว้เพื่อรำลึกถึงบรรพบุรุษ

线 – เส้น

ปกติมนุษย์ไม่สามารถมองเห็นแสงได้ แต่หากแสงส่องผ่านกลุ่มควัน ซองไปไม้ หรือรูหลังคา ก็จะสามารถมองเห็นเป็นเส้น (线 xiàn) แสงหรือลำแสงได้

* 光线 guāngxiàn เส้นแสง ลำแสง

馅 – ไส้

泄 – (รั่ว) ซึม

ที่เมืองกวางตุ้งมีเหตุแก๊สซึม (泄 xiè) ออกมาจากรถชนแก๊สและเกิดระเบิด มีผู้เสียชีวิต 20 ราย

* 泄漏 xièlòu ซึมรั่ว (รั่วซึม)

屑 – เศษ

บรรณเมล์ของจีนจะมีเสียงประกาศอัตโนมัติว่า ห้ามทิ้งเศษ (屑 xiè) กระดาษและเศษเม็ดถ้วยฉีกลงบนพื้นรถเมล์

* 纸屑 zhǐxiè เศษกระดาษ

形 – ทรง

ทรง (形 xíng) ผมบุรุษชาวจีนสมัยโบราณนิยมไว้ผมยาวเกล้าไว้กลางกระหม่อมแล้วปักด้วยปิ่นปักผม

醒 – สว่าง

ผลไม้สองชนิดที่สามารถทำให้สว่าง (醒 xǐng) เมาได้เร็วขึ้นคือ แดงโมและองุ่น เพราะสามารถช่วยการขับแอลกอฮอล์ออกจากร่างกายได้เร็ว หากทานองุ่นก่อนดื่มเหล้าจะป้องกันการเมาเหล้าได้ดี

姓 – แซ่

ในยุคโบราณ สังคมจีนใช้แซ่ตามแม่ ยึดสายตระกูลจากแม่ อักษรจีนที่แปลว่า แซ่ (姓 xìng) จึงเกิดจากการประสมอักษร 2 ตัว คือ 女 (nǚ) แปลว่า ผู้หญิง และ 生 (shēng) แปลว่า เกิด

汹 – ซัด

เสียงคลื่นที่ซัด (汹 xiōng) สาดชายหาดอย่างรุนแรงครั้งนี้สร้างความตื่นตระหนกให้กับชาวบ้านอย่างมาก จนต้องอพยพหนีขึ้นไปอาศัยอยู่บนที่สูง

* 汹汹 xiōngxiōng ซัดสาด

诨 – สืบ

ตำรวจกองปราบสืบ (诨 xiòng) หาดัวคนร้ายมารับโทษตามกฎหมาย

* 诨察 xiòng chá สืบเสาะ

修 – ซ่อม

ชาวจีนใช้จักรยานเป็นพาหนะอันดับหนึ่ง ตามริมถนนมีร้านซ่อม (修 xiū) จักรยานแทบจะทุกสี่แยก

* 修缮 xiūshàn ซ่อมแซม (บูรณะ)

秀 – สวย

ทัศนียภาพขุนเขาของประเทศจีนนับว่าเป็นธรรมชาติที่สวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

墟 – ซาก

เมื่อวันที่ 14 กันยายน ปี 1973 พายุไต้ฝุ่นหมายเลข 14 ความแรงระดับ 18 พัดถล่มเกาะไห่หนานของจีน ความเร็วลมคือ 70 เมตร/วินาที เมื่อลมสงบ ทิ้งไว้เพียงเศษซาก (墟 xū) ปรักหักพัง นับเป็นพายุไต้ฝุ่นที่รุนแรงที่สุดนับตั้งแต่ก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน

涸 - 涸

เหล่าที่ได้จากการหมักข้าว ผลไม้จะมีสีขุ่น เมื่อนำเหล้าหมักนี้ไปกลั่นก็จะได้เหล้าใส (涸 xù) ที่มีดีกรีความเข้มข้นสูง

* 涸酒 xù jiǔ เหล้าใส

旭 - แสง

คำนี้แปลว่า “แสง (旭 xù) ยามอรุณโทัย” หมายถึง แสงทองที่ส่องในยามเช้า มักใช้เพื่อชื่อคน เช่น ดาราได้หวัน เหยียนเชิงซวี (言承旭 Yán Chéngxù) ดาราเกาหลี อานจ้ายซวี (安在旭 Ān Zàixù, An Jaewook)

* 旭朝 แสงเช้า (แสงสว่างในยามเช้า)

* 旭时 xù shí แสงเมื่อยามอรุณโทัย

畜 - สัตว์เลี้ยง

ชาวจีนจัดกลุ่มสัตว์ (畜 xù) เลี้ยงเป็น 6 ชนิด เรียกว่า 六畜 (liù xù) ได้แก่ ม้า วัว แกะ สุนัข หมู และไก่

蓄 - สะสม

ธนาคารแห่งชาติจีนเสนอเงินฝากสะสม (蓄 xù) ทรัพย์แบบเผื่อเรียก ดอกเบี้ย 0.72% ต่อปี แบบฝากประจำ 3 เดือน 1.71% 6 เดือน 2.07% 1 ปี 2.25% 2 ปี 2.70% 3 ปี 3.24% และ 5 ปี 3.60%

* 蓄储 xù chǔ สะสม

绪 - เศษ

นักวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียในนครลอสแอนเจลิสเกิดความคิดสร้างทฤษฎีใหม่ของการกำเนิดของดาวเคราะห์ โดยให้ความเห็นว่า ดาวอังคารและดาวพุธเป็นเศษ (绪 xù) ที่เหลือจากการอุบัติของโลกและดาวศุกร์

* 绪余 xù yú เศษเดน

轩 - สูงส่ง

ตามธรรมเนียมจีน การคารวะด้วยเหล้าเป็นการให้เกียรติอย่างสูงส่ง (轩 xuān)

* 轩颂 xuān sòng สูงส่ง

旬 - สิบวัน

วารสารหรือนิตยสารที่ออกทุกสิบ (旬 xún) วัน ภาษาจีนเรียกว่า 旬刊 (xúnkān)

寻 – แสวง

ที่มณฑลเจียงซีของจีนตั้งเป้าหมายในการแสวง (寻 xún) หาแหล่งพลังงานและทรัพยากรใหม่ ภายใน 10 ปีข้างหน้าเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งาน ในจำนวนนี้มีความต้องการแสวงหาแร่เหล็ก 800 ล้านตัน ก๊าซธรรมชาติ 10 ล้านตัน แร่เงิน 5,000 ตัน และทองคำ 300 ตัน

询 – สอบถาม

บริการสอบ (询 xún) ถามหมายเลขโทรศัพท์ของจีนคือ หมายเลข 114

* 询问 xúnwèn สอบถาม

讯 – สอบสวน

พนักงานสอบสวน (讯 xùn) ต้องเรียนรู้หลักจิตวิทยา หนึ่งในเทคนิควิธีการสอบสวนของตำรวจจีนคือ สอบสวนจนผู้ต้องสงสัยเหนื่อยล้า จนสุดท้ายก็ยอมรับสารภาพ

* 审讯 shěnxùn สอบสวน

训 – สอน สั่งสอน

สำนวนจีนและไทยที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” เป็นสำนวนที่ใช้สำหรับอบรมสั่งสอน (训 xùn) บุตรหลาน

* สำนวนจีนพูดว่า 爱牛宜栓, 爱子宜罚 ài niú yí shuān, ài zǐ yí fá

眩 (xuān) / 炫 (xuàn) / 绚 – สว่างไสว

มีการจัดอันดับเมืองที่สว่างไสว (眩 xuān) ที่สุดในโลกยามค่ำคืน 10 อันดับ ได้แก่ โตเกียว ฮองกง ลาสเวกัส ปักกิ่ง เอเธนส์ มาดริด มอสโคว ปารีส นิวยอร์ก และลอนดอน

隙 – ช่อง

ตึกสูงในประเทศจีนที่สร้างเป็นที่พักอาศัยมักสร้างติด ๆ กัน โดยมีช่อง (隙 xì) ว่างตามกำแพงแคบ ๆ ทำให้เกิดอุบัติเหตุเด็กเล็กตกลงไปในช่องว่างดังกล่าวนี้อยู่บ่อย ๆ

* 门隙 mén xì ช่องประตู

象 – ช้าง

ช้าง (象 xiàng) ในภาษาไทยถิ่นเหนือเรียกว่า จ้าง ภาษาไทยถิ่นอีสานเรียกว่า ช่าง ซึ่งออกเสียงคล้ายกับภาษาจีน ซึ่งออกเสียงว่า เชียง

继 – เชือก

การลงโทษผู้กระทำความผิดในสมัยโบราณของจีนมีวิธีการใช้เชือก (继 xiè) หลายเส้นมัดตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย โดยปลายด้านหนึ่งมัดไว้กับม้าหลายตัว แล้วให้ม้าวิ่งดึงร่างให้ฉีกขาดจนตาย

泻 – (ไหล) เชี่ยว

ฤดูน้ำหลากน้ำไหลเชี่ยว (泻 xiè) มาก การขนส่งทางเรือจึงต้องหยุดชะงักลง

晓 – ฉลาด ๆ

คนไทยเห็นคนจีนยืนเถียงกันฉลาด ๆ (晓 xiǎo) อยู่กลางถนน แท้จริงแล้วเป็นการคุยกันปกติ

* 哓哓 xiāoxiāo อด ๆ

信 – เชื่อ

ดัชนีมวลรวมความสุขของชาวจีนในปี 2012 คิดเป็น 69.84% ผู้ที่มีความสุขมากที่สุดคือ กลุ่มข้าราชการ ในขณะที่ชาวจีนส่วนใหญ่ไม่เชื่อ (信 xìn) เช่นนั้น เนื่องจากเห็นว่าสภาพชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ยังลำบาก อยู่มาก

幸 – โชค

ตามหลักฮวงจุ้ยของจีนควรปลูกไผ่กวนอิมในห้องทำงาน เพราะจะนำโชค (幸 xìng) ดีมาสู่เจ้าของบ้าน

* 富贵竹 fùguìzhú ไผ่กวนอิม (แปลตามตัวหนังสือหมายความว่า ไผ่เศรษฐี)

徐 – ช้า

การเดินทางกรมเป็นการฝึกสมาธิโดยการเดินช้า ๆ (徐 xú) กำหนดจิตอยู่ที่เท้าและการก้าวเดิน

* 徐徐 xúxú ช้าช้า

许 – ชม

การประชุมของคณะกรรมการอาหารองค์การสหประชาชาติชมเชย (许 xǔ) ประเทศผู้ผลิตชา เนื่องจากมีการศึกษาวิจัยพบว่า การดื่มชาที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น ป้องกันมะเร็ง ป้องกันโรคหัวใจ สร้างภูมิคุ้มกัน ร่างกายให้แข็งแรง เป็นต้น

* 许赞 xǔ zàn ชมเชย

驯 – เชื่อง

ชาวมองโกลเชี่ยวชาญการจับม้า ในสมัยโบราณจะจับม้าป่ามาฝึกให้เชื่อง (驯 xùn) ไว้ใช้งาน

峡 – แคบ

ช่องแคบ (峡 xiá) ระหว่างหุบเขานั้นเป็นจุดสำคัญที่สุดจุดหนึ่งของยุทธภูมิ เพราะเป็นจุด ป้องกัน การรุกรานของข้าศึก

* 古音 /greeb/

狭 – คับ

ห้องพักในประเทศจีนมีราคาแพงมาก คนชั้นกลางหรือมนุษย์เงินเดือนไม่มีกำลังซื้อหรือผ่อนได้ บริษัทต่าง ๆ จึงออกกกลยุทธ์ใหม่โดยสร้างห้องพักที่คับแคบ (狭 xiá) แต่พร้อมด้วยประโยชน์ใช้สอย

* 古音 /greeb/

糝 – ข้าว

ข้าว (糝 xiān) พันธุ์จีนชนิดหนึ่งชื่อ 籼稻 (xiāndào) มีเมล็ดยาวแต่เล็ก

衔 – คาบ

ในสมัยก่อน ครูมีวิธีการลงโทษด้วยการยื่นขาเดียว ปากคาบ (衔 xián) ไม้บรรทัด

*古音 /graam/

咸 – เค็ม

ความเค็ม (咸 xián) ของเกลือมีสรรพคุณทางยา ช่วยระบาย แก้อาการท้องผูก และช่วยถ่ายพยาธิได้

*古音 /groom/

蚬 – (หอย) แครง

นักวิจัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประสบความสำเร็จในการนำเปลือกหอยแครง (蚬 xiǎn) มาใช้ทำวัสดุทดแทนกระดูกมนุษย์ได้สำเร็จเป็นครั้งแรกของโลก

藓 – ตะไคร้

บ่อเลี้ยงปลาที่อยู่กลางแจ้งจะมีตะไคร้ (藓 xiǎn) ขึ้น ทำให้น้ำเป็นสีเขียวขุ่น

县 – แขวง แคว้น

ยุคสามก๊กเกิดขึ้นช่วงปลายของราชวงศ์ฮั่นตะวันออก แผ่นดินจีนเกิดความแตกแยกออกเป็นแคว้น (县 xiàn) ต่าง ๆ มากมาย

*古音 /gweens/

想 – คิด

คำอวยพรที่ใช้ได้ในทุกเทศกาลคือ 心想事成 หมายความว่า คิดอะไรก็ขอให้ได้สมปรารถนาตั้งใจคิด

(想 xiǎng)

笑 – ขำ ชัน ขบขัน

ปัจจุบันมีข้อถกเถียงใหม่ว่า บรรพบุรุษของเกาหลีเป็นผู้ประดิษฐ์อักษรจีน ชาวจีนเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าขัน

(笑 xiào) มาก

*可笑 kěxiào น่าขัน

写 – เขียน

การเขียน (写 xiě) พู่กันจีนไม่เพียงเป็นการจดบันทึกเป็นตัวอักษร แต่ยังเป็นงานศิลปะที่สำคัญอย่างหนึ่งของจีนด้วย ประวัติการเขียนพู่กันจีนสามารถสืบสาวขึ้นไปได้ถึงยุคหินใหม่

悬 –แขวน

กลองแขวน (悬 xuán) เป็นกลองโบราณชนิดหนึ่งของจีน ลักษณะเป็นกลองแบนสองหน้า แขวนอยู่บนชั้น เกิดขึ้นในสมัยราชวงศ์โจว

*古音 /gween/

箫 – ขลุ่ย

ขลุ่ย (箫 xiāo) จีนมีสองแบบคือ แบบเป่าแนวขวาง เรียกว่า ตี้จี้ และขลุ่ยเป่าแนวตั้งเรียกว่า เซียว

肖 – คล้าย คล้ายคลึง

การจะสร้างละครอิงประวัติศาสตร์ของจีน ผู้กำกับต้องค้นหาคนที่มีหน้าตาละม้ายคล้าย (肖 xiāo) คลึงกับบุคคลในอดีตมาแสดง

*肖像 xiāoxiàng คล้ายคลึง

宵 – (คำ) คืน

เพลงปิดรายการในงานคอนเสิร์ตระดับชาติของจีนทุกครั้งชื่อเพลง คืน (宵 xiāo) นี้ที่ยากจะลืม ชื่อภาษาจีนคือ 难忘今宵 nán wàng jīn xiāo

销 – เข็ม

ฝันเห็นเข็ม (销 xiāo) หรือเข็มหมุด ทายว่าจะมีบุตรหรือได้บริวารที่ซื่อสัตย์

懈 – คลาย

การจับขาและนั่งสนทนาเป็นวิธีการผ่อนคลาย (懈 xiè) อารมณ์อย่างหนึ่งของชาวจีน

谢 – ขอขอบคุณ

พิธีกรกล่าวคำขอบคุณ (谢 xiè) ผู้มาร่วมงาน

*谢谢 xièxiè ขอขอบคุณ

械 – เครื่อง

มณฑลยูนนานประกาศจะสร้างโรงงานผลิตเครื่อง (械 xiè) จักรกลที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน มีพื้นที่ทั้งหมด 44.16 ตารางกิโลเมตร

卸 – ขน (ส่ง)

ท่าเรือขน (卸 xiè) ส่งเซี่ยงไฮ้เป็นท่าเรือคอนเทนเนอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก

须 – เครา

ในบันทึกของจีนมีหลักฐานว่า การไว้เครา (须 xū) เป็นการบ่งบอกถึงความเป็นบุรุษเพศ ตำนานเกี่ยวกับการศึกสงครามก็มีบอกว่า หากจับศัตรูได้ให้โกนเคราแล้วเอามาเป็นทาสำหรับใช้ เคราจึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นบุรุษเพศ

序 – (ลำดับ) ชั้น

ชั้น (序 xù) ตอนการขอวีซ่าจีนไม่ยาก รอบ 4 วัน ค่าวีซ่า 1,000 บาท รอบ 2 วัน ค่าวีซ่า 1,800 บาท รอบรับ 2,200 บาท

叙 – คุย

ผู้สูงอายุชาวจีนมักออกไปเดินออกกำลังกายตามสวนสาธารณะ จับกลุ่มจับขา ร้องเพลง เต็นรำ และพูดคุย (叙 xù) เรื่องราวในอดีต

婿 – เขย

สามีของลูกสาวเรียกลูกเขย (婿 xù)

*古音 /squees/

选 – คัด (เลือก)

จิ้นคัด (选 xuǎn) ตัวนักกีฬามาตั้งแต่ยังเด็ก แล้วนำมาฝึกในโรงเรียนกีฬาโดยเฉพาะ นักกีฬาทีมชาติ
มีเงินเดือนให้ นับเป็นอาชีพทางราชการอย่างหนึ่ง

Y

อักษรตัวนี้ในภาษาจีนออกเสียงเป็น อ. หรือ ย. ซึ่งเสียงทั้งสองนี้ในทางภาษาศาสตร์ถือว่าเป็นเสียงกึ่งพยัญชนะกึ่งสระ เสียง Y ในภาษาจีนจึงพ้องเสียงกับเสียง อ. และ ย. ยังมีคำบางคำอาจจะมีพยัญชนะต้นต่างกันแต่มีสระเหมือนกัน จึงรวมไว้ในที่นี้ด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า คำบางคำในภาษาไทยเมื่อตรวจสอบกับเสียงภาษาจีนโบราณพบว่าพ้องเสียงกับภาษาไทยด้วยเช่นกัน

揶 – ยัด ยัดเยียด

ตามแหล่งการค้าในเมืองใหญ่ของจีนมีเด็กขอทานจำนวนหนึ่งถือกระดาษทิชชูบ้าง ดอกไม้บ้าง ของที่ระลึกบ้าง รอคอยตามถนน เมื่อเห็นผู้คนเดินผ่านไปมาก็เอาสินค้าเหล่านี้ยัด (揶 yà) ใส่มือแล้วขอเงิน เป็นคำสั่งของ

延 – ยืน ยืด

การเกษียณอายุราชการของจีนคือ 60 ปี ปัจจุบันรัฐบาลกำลังดำเนินนโยบายยืด (延 yán) เวลาเกษียณอายุออกไปเป็น 65 ปี โดยจะเริ่มในปี 2030

*延长 yáncháng ยืดออกไป ขยายออกไป

衍 – ขยาย

การขยาย (衍 yǎn) พันธุ์ของสิ่งมีชีวิตมี 2 แบบคือ การขยายพันธุ์แบบใช้เพศ ได้แก่การสืบพันธุ์ของสัตว์ และการขยายพันธุ์แบบไม่ใช้เพศ เช่น การแตกหน่อ การแบ่งเซลล์ เป็นต้น

*繁衍 fányǎn การขยายพันธุ์

偃 – หยุด

ยุคราชวงศ์ชังเหนือเป็นยุคที่สังคมสงบสุข จักรพรรดิซังไท่จู่ดำเนินนโยบาย “หยุด (偃 yǎn) กิจกำลังทหาร วัฒนธรรมการวัฒนธรรม”

*สำนวนนี้คือ 偃武修文 yǎn wǔ xiū wén

谚 – หยาบ (ค้าย)

คำที่ใช้ต่อว่าคนอื่นในภาษาไทยมักมีคำว่า ชี้ เพราะเป็นสิ่งที่น่าเกลียด น่าขยะแขยง ในขณะที่ภาษาจีน ใช้คำว่า ฝี่ ประกอบกับคำหยาบ (谚 yàn) เช่น ฝี่สุรา แปลว่า ไล่ชี้เมา / ฝี่ชี้เหนียว / ฝี่ลามก เป็นต้น

扬 – ยก

การยก (扬 yáng) ใบเรือเป็นสัญลักษณ์ของการออกเรือเพื่อไปค้าขาย จึงมักนำคำนี้มาตั้งเป็นชื่อบริษัทหรือร้านค้า

*บริษัทชื่อ 扬帆 yángfān “ยกใบเรือ” เป็นบริษัทเดินเรืออันดับหนึ่งของจีน

扬扬, 洋洋 – กระหยิ่มยิ้มย่อง

ซุนหงอคงกระหยิ่มยิ้มย่อง (洋洋 yángyáng) ในใจ แล้วเหาะเข้าไปในสวนลูกท้อในสวนสวรรค์

*得意洋洋 déyì yángyáng กระหึ่มยืมือย่อง

样 – อย่าง เยี่ยง

คำว่า อย่าง (样 yàng) ภาษาไทยกับภาษาจีนใช้เหมือนกัน แต่สลับตำแหน่งหน้า-หลังตามรูปแบบไวยากรณ์จีน เช่น “อย่างนั้น” พูดว่า นำอย่าง “อย่างนี้” พูดว่า เจ้อ อย่าง “อย่างไร” พูดว่า เจิ่นย่าง

* 那样 (nàyàng) อย่างนั้น 这样 (zhèyàng) อย่างนี้ 怎样 (zěnyàng) อย่างไร

药 – ยา

ยา (药 yào) ตามตำราแพทย์แผนจีนประกอบด้วย ยาที่ได้จากพืช ยาที่ได้จากสัตว์ และยาที่ได้จากแร่ธาตุต่าง ๆ

摇 – เขย่า

ภาษาจีนเรียกดนตรีประเภท Rock & Roll ว่า เขย่ากู่ แพลตามความหมายของคำคือ เขย่า (摇 yáo) กลิ้ง

*摇滚音乐 yáogǔn yīnyuè ร็อค แอนด์ โรล

掖 – ยัด

คนจีนสมัยก่อนพกหยกติดตัวเพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนตัว โดยจะยัด (掖 yē) ไว้ในผ้ารัดเอวหรือกระเป๋าสี้อ

曳 – โยง

คำว่า โยง (曳 yè) เมื่อประกอบกับคำอื่นในภาษาไทยก็ยังเป็นคำพ้องเสียงด้วย เช่น 曳拉 yè lā โยงลาก 曳引 yè yǐn โยงโย 曳扯 yè chě โยงจุด

移 – ย้าย

ปัจจุบันมีชาวจีนส่วนหนึ่งเริ่มเดินทางมาค้าขายตามเขตชายแดนไทย-พม่า ไทย-ลาว ไทย-กัมพูชา เป็นจำนวนมาก บางครอบครัวเมื่อกิจการดีขึ้นก็อพยพย้าย (移 yí) ครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานถาวร

已 – หยุด

ในวันแรงงาน นายกรัฐมนตรีกล่าวชื่นชมและยกย่องกรรมกรผู้สร้างคุณูปการให้แก่ประเทศชาติไม่หยุด (已 yǐ) ในขณะที่รัฐสภาก็ถกเถียงกันไม่หยุด (已 yǐ) เกี่ยวกับปัญหาการแก้รัฐธรรมนูญ

* จำนวนนี้คือ 赞叹不已 zàntàn bù yǐ ยกย่องไม่หยุด

* จำนวนว่า 争论不已 zhēnglùn bù yǐ ถกเถียงกันไม่หยุด

异 – แยก แย้ง

ในที่ประชุมมีเสียงที่ขัดแย้ง (异 yì) กันมาก ประธานจึงสั่งปิดการประชุมแล้วแยกย้ายกันกลับไปพิจารณาใหม่

* 离异 líyì แยกกัน / 异言 yìyán คำแย้ง

瘾 – อยาก เสพติด

เสียงร้องไหยหวนเพราะอยาก (瘾 yǐn) ยาดังออกมาจากสถานบำบัดยาเสพติด

鷹 – เหยี่ยว

ชาวทิเบตประกอบพิธีศพแบบทิ้งศพไว้บนภูเขา แล้วปล่อยให้เหยี่ยว (鷹 yīng) ซึ่งถือว่าเป็นทูตสวรรค์ มาจิกกินเนื้อของคนตายแล้วพาขึ้นสู่สรวงสวรรค์

* 神鷹 shén yīng เหยี่ยวสวรรค์ เป็นสัตว์เคี้ยวของชาวทิเบต

永 – ยืนยง ยืนยาว

พรรคคอมมิวนิสต์ของประชาชนดำรงยืนยง (永 yǒng) อยู่ได้ก็ด้วยประชาชน

* 永久 yǒngjiǔ ยืนยาว

优 – ยอดเยี่ยม

นิตยสาร Fortune ยกย่องให้ Google เป็นสถานที่ทำงานที่**ยอดเยี่ยม** (优 yōu) **ที่สุด**ในอเมริกา

* 优越 yōuyuè ยอดเยี่ยม

悠 – ยาว / โยก

ฝันว่าโยก (悠 yōu) ซึ่งช้า ทำนายว่าจะหมดเคราะห์ ความเชื่อเรื่องการทำนายฝันนี้มีมายาว (悠 yōu) นานแล้ว

* 悠秋千 yōu qiūqiān โยกชิงช้า

* 悠久 yōujiǔ ยาวนาน

尤 – ยอดเยี่ยม ยิ่ง

การประลองครั้งนี้เพื่อคัดเลือกผู้ที่มีฝีมือยอดเยี่ยม (尤 yóu) **ที่สุด**

* 择尤 zé yóu คัดเลือกเอาที่ยอดเยี่ยมที่สุด

幼 – เยาว์ (วัย)

ลักษณะนิสัยของคนอยู่ที่การเลี้ยงดูมาตั้งแต่วัยเยาว์ (幼 yòu)

宥 – ยกโทษ

คำสอนของศาสนาอิสลามข้อหนึ่งกล่าวว่า “เจ้าจงยก (宥 yòu) โทษให้พวกเขา และจงอย่าถือสาแท้จริงแล้วอัลลอฮ์นั้นทรงรักผู้ที่ทำความดี”

* 宥罪 yòu zuì ยกโทษ

诱 – ชั่ว ยวน เข้า

ป้ายลดราคาตามร้านค้าในจีนชั่วยวน (诱 yòu) นักท่องเที่ยวชาวไทยอย่างหนัก

* 诱惑 yòuhuò ชั่วยวน

迂 – ยอกย้อน

ยุทธวิธีศึกของขงเบ้งยอกย้อน (迂 yū) ชับซ้อน สามารถเอาชนะข้าศึกได้โดยไม่ต้องสิ้นเปลืองกำลัง

ทหาร

* 迂回 yū huí ยกย้อน

揄 – ยก

พระพุทธเจ้าสอนว่า การบูชายกย่อง (揄 yú) คนดีดีกว่าบูชาเช่นสรวงเทพเจ้าร้อยละ

* 揄扬 yúyáng ยกย่อง

逾 – ยิ่ง

ตามหลักศาสนาพุทธ มงคล 38 ประการ คือ เหตุแห่งความสุข มงคลข้อที่ 15 คือ การให้ทาน ยิ่ง (逾 yú) ให้ยิ่งได้เพิ่ม

玉 – หยก

อักษรจีนที่แปลว่า “ประเทศ” เขียนว่า 国 อ่านว่า กว๋อ (guó) ประกอบด้วยอักษร 玉 (yù) หมายถึง หยก และมีกรอบ 口 ล้อมรอบ ตีความจากอักษรได้ว่า หมายถึง อาณาบริเวณที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยหยก อยู่ภายใน

欲 – ออยาก

วิธีการลดความอยาก (欲 yù) อาหารเพื่อลดความอ้วนวิธีหนึ่งคือ การแตะหรือเคี้ยวอาหารจำพวก เมล็ดถั่วต่าง ๆ

* 食欲 shíyù ความอยากอาหาร

寓 – อยู่

ที่อยู่ (寓 yù) อาศัยของชาวจีนมีลักษณะเป็นคอนโดฯ ซึ่งในเมืองใหญ่ ๆ มีราคาสูงมากปัญหาเรื่องที่ อยู่อาศัยจึงเป็นปัญหาใหญ่ของชาวจีน

原 – ยกโทษ (หยวน ๆ)

คำภาษาไทยที่พูดว่า “หยวน ๆ ให้” เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาจีน ความหมายเดิมของคำนี้คือ ยก (原 yuán) โทษ หรือยอม (原 yuán) ให้

* 原谅 yuánliàng ยกโทษให้

愿 – ยอม

คนที่หนีปัญหา ไม่ยอม (愿 yuàn) เผลอไปกับความจริง กลับทำให้เหตุการณ์ยิ่งเลวร้ายไปกว่าเดิม

* 不愿 bú yuàn ไม่ยอม

扞 – โยก

นักเรียนชั้นประถมและมัธยมของจีนเวลาเรียนจะต้องนั่งตัวตรง ไม่โยกเยก (扞 yuè)

运 – ย้าย โยกย้าย

เนื่องจากที่พักอาศัยของชาวจีนเป็นลักษณะคอนโดมีเนียม เมื่อมีเงินซื้อห้องใหม่ก็จะขนย้าย (运 yùn) สิ่งของออกไป จึงมีกิจการรับจ้างย้ายบ้านอยู่ตามเมืองใหญ่ ๆ มากมาย

压 – (บีบ) อัด

มาตรวัดแรงอัด (压 yā) สากลมีหน่วยคือ Pa ย่อมาจากคำว่า Pascal ภาษาจีนใช้คำว่า 帕 อ่านว่า

pà

厌 – เียน

เพื่อน ๆ เริ่มรู้สึกเวียน (厌 yàn) กับนิสัยแย่ ๆ ของเขา นานวันเข้ายิ่งหนักข้อจนถึงขั้นนำ
สะอิดสะเอียน

* 厌恶 yànwù สะอิดสะเอียน

饜 – อิ่ม

สำนวนจีนที่ตรงกับสำนวนไทยว่า ละโมบโลภมาก พูดว่า ละโมบไม่รู้จักอิ่ม (饜 yàn)

* สำนวนนี้คือ 贪心无饜 tān xīn wú yàn

央 – อ้อน (วอน)

ข่าวเมื่อเดือน มี.ค. 2012 แม่คุกเข่ากับพื้นเพื่ออ้อน (央 yāng) วอนขอให้ลูกสาวอายุ 12 ปี ตั้งใจ
เรียนหนังสือ สร้างความตระหนักให้กับสังคมจีน

* 央求 yāngqiú อ้อนวอน

腰 – เหว

ตามทฤษฎีแพทย์แผนจีน เหวเป็นส่วนที่ปกคลุมไต ดังนั้นการออกกำลังกายช่วงเอว (腰 yāo) ก็
เสมือนการบำรุงรักษาไต การออกกำลังกายบริหารช่วงเอว เช่น การชิทอ๊ฟ บิดเอว หรือการผ่อนคลาย เป็นต้น

要 – เอา

คำว่า เอา (要 yào) ภาษาจีนออกเสียงว่า ย่าว เมื่อรวมกับคำอื่น ๆ ก็ยังคล้ายกับภาษาไทย เช่น “ไม่
เอา” พูดว่า ปู้ย่าว (不要 bú yào) “เอาไหม” พูดว่า ย่าว มะ (要吗 yào ma) “เอากี่อย่าง” พูดว่า
ย่าว จี้ ย่าง (要几样 yào jǐ yàng) “เอาสามอย่าง” พูดว่า ย่าว ซาน ย่าง (要三样 yào sān
yàng)

一 – เอ็ด (หนึ่ง)

คำว่า “หนึ่ง” ภาษาจีนกลางออกเสียงว่า อี้ ภาษาจีนกวางตุ้งออกเสียงว่า ยัด ภาษาจีนแคะออกเสียงว่า ยิด
ภาษาจีนแต้จิ๋วออกเสียงว่า อี้ก เหมือนกับที่ภาษาไทยพูดว่า เอ็ด เช่น สิบเอ็ด ยี่สิบเอ็ด (一 yī)

椅 – เก้าอี้

คำนี้เป็นคำยืมมาจากภาษาจีนว่า 靠椅 อ่านว่า kào yǐ คำว่า 靠 แปลว่า พิง หรืออิง คำว่า 椅
หมายถึง เก้าอี้ (椅 yǐ)

抑 – อัด

ผู้คนนับร้อยคนที่รู้สึกอัดอั้น (抑 yì) คับแค้นใจออกมาชุมนุมประท้วง

* 抑郁 yìyù อัดอั้น

臆 – เอง / อก

หลายปีมาแล้วมีข่าวครึกโครมในประเทศจีนว่า ชายคนหนึ่งถูกมิชชันนารีจับตัวมาแล้วฉีดฮอร์โมนเพศหญิงให้ จนกระทั่งถูกจับแปลงเพศเป็นกะเทยเพื่อให้เห็นโชว์ ในที่สุดก็ต้องยอมรับสารภาพว่าสร้างเรื่องขึ้นมาเอง (臆 yì) ความจริงแล้วคือเดินทางมาผ่าตัดทำหน้าอก (臆 yì) และแปลงเพศที่ประเทศไทย

*臆造 yì zào สร้างเรื่องขึ้นเอง

*胸臆 xiōngyì หน้าอก

吟 – อ่าน

การอ่าน (吟 yín) กลอนเป็นศิลปะทางภาษาอย่างหนึ่งของจีนที่ได้รับความนิยม มักนำมาแสดงในงานสำคัญ เช่น ขึ้นปีใหม่ เฉลิมฉลองวันชาติ สรรเสริญวีรบุรุษ เป็นต้น

*吟诗 yín shī อ่านกลอน

引 – อ้าง อ้างอิง

การเขียนหนังสือเมื่อมีการคัดลอกข้อความมาจากที่อื่นต้องอ้างอิง (引 yǐn) ผู้เขียนเดิม

*引用 yǐnyòng อ้างอิง

隐 – แอบ

ชาวพม่าหลบหนีเข้าเมืองโดยการแอบ (隐 yǐn) ซ่อนอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ส่งสินค้า แต่ขาดอากาศหายใจเสียชีวิตทั้งคัน

*隐藏 yǐncáng แอบซ่อน ซุกซ่อน

膺 – ออก

ความแค้นแน่นอก (膺 yīng) แก่แค้นสิบปีไม่สลาย

*气愤填膺 qìfèn tián yīng คับแค้นแน่นอก

*君子报仇，十年不晚 jūnzǐ bàochóu, shí nián bù wǎn บัณฑิตแก้แค้น

สิบปีไม่สลาย

拥 – อุ้ม โอบ

ชาวตะวันตกหักทลายกันด้วยการจับมือหรือโอบ (拥 yōng) กอด

*拥抱 yōngbào โอบกอด

壅 – อุด

เศษวัชพืชอุด (壅 yōng) ท่อระบายน้ำ ทำให้การระบายน้ำไม่ดี น้ำจึงท่วมขัง

又 – อีก

จีนตรวจพบสารปนเปื้อนในนมผงสำหรับเด็กอีก (又 yòu) ลีตโตใหญ่ รัฐบาลจึงสั่งยึดนมดังกล่าวทั้งหมด

柚 – ส้มโอ

เกาหลิได้ผลิตชาส้มโอ (柚 yòu) สำหรับขงดื่ม มีสรรพคุณบำรุงเลือด ช่วยระบาย แก้กะหาย ละลายเสมหะ

*柚子 yòuzi ส้มโอ / 柚子茶 yòuzi chá ชาส้มโอ

腴 – อ้วน

พบชายอ้วน (腴 yú) ที่จีนน้ำหนักมากถึง 225 กิโลกรัม นับว่าเป็นชายที่อ้วนที่สุดที่พบในจีน

瘵 – ออดอยาก

ในสมัยโบราณ นักโทษจะถูกขังในคุก จนบางครั้งต้องอดอยาก (瘵 yǎ) และหนาวตาย

*瘵死 yǎ sǐ อดอยากและหนาวตายในคุก

浴 – อาบ

ฤดูหนาวในประเทศจีนอากาศหนาวเย็นมาก ตามเมืองต่าง ๆ จะมีโรงอาบน้ำอุ่นส่วนกลางเป็นของหน่วยงานบ้าง สถานศึกษาบ้าง ชาวจีนจึงนิยมอาบน้ำในโรงอาบน้ำอุ่นมากกว่าอาบ (浴 yù) ที่บ้านในช่วงฤดูหนาว

燠 – อบอุ่น

ช่วงเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมเป็นช่วงฤดูร้อน อากาศร้อนอบอ้าว (燠 yù) แต่ก็เป็นที่ดอกบัวและดอกมะลิเบ่งบาน

阅 – อ่าน

ประเทศไทยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปีเป็นวันรักการอ่าน (阅 yuè)

牙 – งา

งา (牙 yá) ของช้างก็คือ ฟันหน้าหรือฟันเขี้ยวของช้างนั่นเอง ภาษาจีนใช้คำนี้เรียกทั้งฟันของคน และสัตว์ รวมถึงช้างด้วย

*象牙 xiàngyá งาช้าง

崖 – ผา

สถานที่ใหญ่ที่สุดของจีนคือ สุสานอันแห่งเขาจีวหลง ตั้งอยู่ที่หน้าผา (崖 yá) ของหุบเขาจีวหลง

岩 – หิน

ในทางธรณีวิทยากำหนดลำดับชั้นหิน (岩 yán) ที่มีอายุมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ได้แก่ หินดินดาน หินปูน หินกรวด และหินทราย ตามลำดับ

*คำว่า “หิน” คำนี้ใช้ในภาษาหนังสือ ในภาพพูดทั่วไปเรียกหินว่า 石 (shí)

窑 – เตา

สำรวจพบเตา (窑 yáo) เตาโบราณที่เก่าแก่ที่สุดเมื่อ ปี 2009 ที่อำเภอหลินจาง มณฑลเหอเป่ย์ เป็นเตาเผาในยุคราชวงศ์เหนือ นับเป็นแหล่งโบราณคดีที่มีคุณค่ามากที่สุดแห่งหนึ่งของจีน

园 – สวน

รัฐบาลจีนประกาศรับรองสวน (园 yuán) จีนที่สวยงามที่สุดและเป็นสวนอนุรักษ์ของชาติทั้งหมด 4 แห่ง คือ 1. สวนจิวเจิ้งหยวน เมืองซูโจว (拙政园苏州市) 2. สวนอีเหอหยวน กรุงปักกิ่ง (颐和园北京市) 3. สวนเป่ย์ชานจวง มณฑลเหอเป่ย์ (避暑山庄河北省) 4. สวนหลิวหยวน เมืองซูโจว (留园苏州市)

晕 – วิงเวียน

ชิงแก่ เป็นสมุนไพรที่ใช้สูดดมหรือรับประทานเพื่อแก้อาการวิงเวียน (晕 yūn) ศีรษะได้

央 – กลาง

สถานนีโทรทัศน์ส่วนกลาง (央 yāng) ของจีนชื่อว่า CCTV

* 古音 /qang/

雁 – ห่าน

ห่าน (雁 yàn) ที่นิยมเลี้ยงกันมาก ได้แก่ ห่านพันธุ์จีน ทั้งสีขาวและสีเทา

* 古音 /ngnan/

银 – (แร่) เงิน

ชาวอี้เป็นชนกลุ่มน้อยของกลุ่มหนึ่งของจีน มีความเชี่ยวชาญเรื่องการผลิตเครื่องเงิน (银 yín) เอกลักษณ์บนชุดประจำเผ่าของชาวอี้ที่สำคัญคือ ต้องประดับประดาด้วยเครื่องเงินทั้งชุด

* 古音 /ngruun/

硬 – แข็ง แกร่ง

หินแกรนิตเป็นหินที่แปรมาจากหินอัคนี เป็นหินที่มีความแข็ง (硬 yìng) ที่สุด

* 古音 /ngreeng/

愚 – โง่

“รู้ว่ามี นั่นคือผู้รู้ ไม่รู้ก็คือไม่รู้ นั่นคือผู้ไม่รู้” เป็นคำสอนของขงจื้อที่เอาไว้เตือนสติคนโง่ (愚 yú) แล้วรอดฉลาดได้เป็นอย่างดี

* 古音 /ngo/

* คำสอนนี้คือ 知之为知之，不知为不知，是知也 zhī zhī wéi zhī zhī, bù zhī wéi bù zhī, shì zhī yě

Z ZH

อักษรสองตัวนี้ในภาษาจีนออกเสียงคล้ายเสียง จ. ในภาษาไทย คำนี้จึงพ้องเสียงกับคำที่มีเสียง จ. ขึ้นต้น และยังพ้องเสียงกับพยัญชนะที่ใช้ช่วยระในการออกเสียงใกล้เคียงกัน คือ ช. ด้วย นอกจากนี้ยังพบว่ามีการภาษาไทยหลายคำที่ออกเสียงด้วย ก. พ้องเสียงกับภาษาจีนที่ขึ้นต้นด้วย z และ zh ด้วย

啞 – จิบ

การเล่นหมากล้อม จิบ (啞 zǎ) ซา สิบบุหรี่ยี่สิบ เป็นการพักผ่อนที่ชาวจีนชื่นชอบ

* 啞茶 zǎ chá จิบซา

凿 – เจาะ

กำแพงเมืองจีนถูกคนงานเหมืองแอบเข้ามาเจาะ (凿 záo) กำแพงเพื่อหาทองคำและของมีค่า

* 古音 /tsoowg/

* 凿 (zuò)

贼 – โจร

ไปเที่ยวประเทศจีนต้องระวังโจร (贼 zéi) ล้วงกระเป๋า ควรเก็บกระเป๋าตังค์ให้ดี

* 抓贼 zhuāzéi จับโจร

扎 – เจาะ

จีนก่อสร้างทางรถไฟความเร็วสูงเส้นทางจากชายแดนลาว-จีน เข้าสู่เวียงจันทน์ รวมระยะทาง 421 กม.

และ 2 ใน 3 หรือเกือบ 300 กม. ต้องเจาะ (扎 zhā) อุโมงค์ทะลุภูเขา

斋 – เจ (คำขี้ม)

ประเพณีถือศีลกินเจ (斋 zhāi) เป็นประเพณีแบบลัทธิเต๋า ทั้งหมด 9 วัน เริ่มต้นตั้งแต่ขึ้น 1 ค่ำ ถึง ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 ตามปฏิทินจันทรคติ

蘸 – จิ้ม จุ่ม

อาหารอย่างหนึ่งที่ได้ความนิยมมากทางตอนใต้ของจีนคือ จิ้มจุ่ม (蘸 zhàn) ลักษณะคล้ายกับสุกี้ แต่รสชาติเผ็ดร้อน ร้านค้าจะต้มน้ำซุบเผ็ดนี้ไว้ ลูกค้าจะเลือกผักและเนื้อที่เสียบไม้ไว้ แล้วนำมาจุ่มลงในหม้อจุนสุกจึงรับประทานได้

昭 – แจ้ง ชัด

สำนวนจีนว่า 耳目昭彰 ěr mù zhāozhāng แปลตรงตัวว่า นูตาชัดแจ้ง (昭 zhāo)

หมายความว่า เรื่องราวได้รับการเปิดเผยเป็นที่รับรู้กันทั่วแล้ว

* 昭彰 zhāozhāng ชัดแจ้ง

褶 – จีบ

ภาษาจีนเรียก “กระโปรงจีบรอบ” ว่า 百褶裙 (bǎi zhě qún) กระโปรงร้อยจีบ (褶 zhě)

真 - จริง

นักจิตวิทยาที่ สังคมปัจจุบันผู้คนขาดความจริงใจ (真 zhēn) และความไว้เนื้อเชื่อใจกัน

* 真挚 zhēnzhì จริงใจ

正 - จริง

ซีดีที่ก๊อปปี้ระบาดหนัก ผู้ฟังไม่ซื้อแผ่นจริง (正 zhèng) ค่ายเพลงจึงหันมาทำการตลาดให้ดาวน์โหลดเพลงบนอินเทอร์เน็ต

症 - เจ็บป่วย

เกิด แก่ เจ็บ (症 zhèng) ตาย เป็นสังขารของสัตว์โลก

织 - จัก (สาน)

การจัก (织 zhī) สานของจีนพัฒนามาจากเครื่องทอผ้าด้วยมือแบบนั่งพื้นมาเป็นกึ่งระตุก จนเป็นเครื่องจักรอย่างในปัจจุบัน

* 古音 /kjuug/

执 - จับ

การเรียนเขียนพู่กันจีนต้องเริ่มฝึกตั้งแต่การถือหรือการจับ (执 zhí) พู่กัน

至 - จน (กระทั่ง)

ประธานาธิบดีเหมาเจ๋อตงประกาศก่อตั้งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อวันที่ 1 ต.ค. 1949 นับแต่นั้นมาประเทศจีนก็ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมมาจน (至 zhì) ปัจจุบัน

* 至今 zhì jīn จวบจนปัจจุบัน

志 - จด

“บันทึกสามก๊ก” เป็นการจดบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในยุคที่แคว้นเว่ย (魏 wèi) ู่ (蜀 shǔ) และอู๋ (吴 wú) เรื่องอำนาจ ผู้จดบันทึกคือ เฉิน ไช่ (陈寿 Chén Shòu) แห่งแคว้นจิ้นตะวันตก (西晋 Xījìn)

* 《三国志》 sān guó zhì “บันทึกสามก๊ก”

识 - จดจำ

คนที่ดูมาก เห็นมาก ฟังมาก แล้วสามารถจดจำ (识 zhì) สิ่งเหล่านั้นไว้ได้ก็จะเป็นคนรู้มาก

评 - จัด

ประเทศจีนได้รับการจัด (评 pín) อันดับให้เป็นประเทศที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจดีที่สุดในประเทศหนึ่งของโลก

* 评评 píng zhì พิจารณาจัดอันดับ

忠 - จงรัก

รัฐบาลจีนใช้เพลงเป็นสื่อในการปลูกฝังความรักชาติและความเชื่อมั่นในพรรคคอมมิวนิสต์จีน เช่น เพลง
《人民军队忠于党》 Rénmín jūnduì zhōngyú dǎng “กองทหารประชาชนจง (忠 zhōng) รักภักดีต่อพรรค”

终 - จบ

ภาษาไทยใช้คำว่า “อวสาน” ตอนละครจบ (终 zhōng) ภาษาจีนใช้คำว่า 剧终 (jù zhōng) แปลตรงตัวว่า ละครจบหรืออวสาน นั่นเอง

粥 - โจ๊ก (คำยืม)

มีเพลงพื้นบ้านเพลงหนึ่งที่ร้องสืบต่อกันมาแต่โบราณว่า “ข้าวเหนียวหนึ่งกำต้มน้ำเป็นชุป ต้นหอมเจ็ดต้น
ชิงเจ็ดแผ่นต้มให้สุก เติมน้ำส้มครึ่งถ้วย เป็นหวัดคัดจมูกหายป่วยแข็งแรง” ต่อมาเพลงนี้ก็คือ ตำราการทำโจ๊ก (粥 zhōu) ของจีนนั่นเอง

*เนื้อเพลงภาษาจีน คือ 一把糯米煮成汤，七根葱须七片姜，煮熟兑入半杯醋，伤风感冒保平康。 Yì bǎ nuòmǐ zhǔ chéng tāng, qī gēn cōng xū qī piàn jiāng, zhǔshú duì rù bàn bēi cù, shāng fēng gǎnmào bǎo píng kāng.

主 - เจ้า

รัฐบาลจีนใช้นโยบาย “พี่น้องร่วมท้องเป็นเจ้า (主 zhǔ) ของบ้านร่วมกัน” เพื่อสร้างจิตสำนึกรักชาติให้กับประชาชนในประเทศ

*主人 zhǔrén เจ้าของ

瞩 - จ้อง

เสือดาวหมอบอยู่ในพงหญ้า จ้อง (瞩 zhǔ) เหยี่ยวอยู่เป็นเวลานาน ก่อนจะกระโจนตะปบเหยื่อ

抓 - จับ เกา

ผื่นคันที่เกิดจากลมพิษยิ่งเกา (抓 zhuā) ยิ่งคัน ผื่นยิ่งลุกลาม

赘 - 贅

คนอายุมากเห็นอะไรก็ไม่ถูกใจ ขวางหูขวางตาไปหมด กลายเป็นคน贅 (赘 zhuì) ขี้บ่น

捉 - จับกุม

ตำรวจเมืองตงกว่าน ประเทศจีน จับกุม (捉 zhuō) คนไทย 9 คน ที่เปิดศูนย์คอลเซ็นเตอร์ส่งกลับมาดำเนินคดีที่ไทย

焯 - แฉง ชัดแฉง

เรียนภาษาต้องพยายามทำความเข้าใจกับไวยากรณ์ให้ชัดแฉง (焯 zhuō)

磁 - จอบ

ชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งของจีนชื่อ ตู๋หลง อาศัยอยู่ในมณฑลยูนนาน ใช้จอบ (磁 zī) และเสียมที่ทำจากไม้ นับเป็นเครื่องมือเกษตรโบราณที่ยังหลงเหลืออยู่

* 磁棋 zī jī จอบเสียม

渍 – จุ่ม แซ่

กิมจิ เป็นเอกลักษณ์ทางอาหารอย่างหนึ่งของชาวเกาหลี คำว่า “จิ” ในที่นี้ตรงกับ คำว่า แซ่ (渍 zì) ในภาษาจีน ซึ่งก็คือกรรมวิธีการดองอย่างหนึ่งนั่นเอง

组 – จัด

สถาบันการศึกษาต่าง ๆ จัด (组 zǔ) โครงการนำนักศึกษาไปเรียนภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

钻 – เจาะ ซอน

ภาษาจีนเรียก “สว่าน” ว่า เครื่องเจาะ (钻 zuàn) ฐ

* 钻孔机 zuānkǒng jī สว่าน

攥 – จับ กุม

คนมีคู่ก็จับ (攥 zuàn) มือคนรัก คนอกหักมือก็จับเมาส์เหงาใจ

猝 – จับ

ท่านศาสตราจารย์หมัด (ศ) ได้มีวาทะว่า “จงจับ (猝 zú) มือลูกของท่าน เพราะการจับมือคือ ความรักและความอบอุ่นที่คุณมีต่อลูก”

撮 – กระจุก

ฝันว่าผมร่วงเป็นกระจุก (撮 zuō) ทำนายว่าจะเกิดคดีความ ระวังอย่าเดินทางไกล หากกำหนดวันเดินทางไว้แล้วให้เลื่อนออกไป

赞 – ช่วย

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ปักกิ่ง ปี 2008 ที่ผ่านมา ได้ก่เป็นบริษัทหนึ่งที่ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนอย่างเป็นทางการ

* 赞助 zànzhù สนับสนุน

早 – เช้า

เวลาของประเทศจีนเร็วกว่าไทย 1 ชั่วโมง ในขณะที่บ้านเรา 7 โมงเช้า (早 zǎo) กำลังเดินทางไปทำงาน แต่คนจีนเริ่มทำงานกันแล้ว

憎 – (เกลียด) ซัง

คำว่า “ซัง” (憎 zēng) ภาษาไทยถิ่นเหนือออกเสียงว่า “จั่ง” คล้ายกับภาษาจีน

沾 – ชื่น

หากพบว่ายาที่เก็บไว้นานเปลี่ยนสี เปียกชื้น (沾 zhān) ชื่นรา ห้ามนำมารับประทาน

遭 – ช้ำ

ที่งานราชการซึ่งซ้ำ (遭 zhāo) อืดอาด เพราะระบบราชการบางอย่างไม่เอื้ออำนวย ส่วนราชการหลายแห่งจึงให้ความใส่ใจและเร่งปรับปรุง

振 – เช็ด

หน่วยงานด้านสาธารณสุขเป็นห่วงประชาชนที่ต้องเดินลุยน้ำในช่วงน้ำท่วม จึงออกณรงค์ให้ล้างและเช็ด (振 zhǎn) ทำให้สะอาดหลังจากที่ลุยน้ำมา

* 振布 zhǎn bù ผ้าเช็ด

辘 – (สูง) ชัน

การเดินทางสู่แข่งกรีลานั้น รถต้องวิ่งไต่เขาไปอย่างช้า ๆ เพราะเส้นทางชัน (辘 zhǎn) มาก

彰 – ชัด

นโยบายการกระจายอำนาจโดยใช้ภาษาและวัฒนธรรมของรัฐบาลจีนที่เด่นชัด (彰 zhāng) ที่สุด คือ การให้ทุนนักเรียนต่างชาติไปเรียนภาษาจีน

* 彰明 zhāngmíng เเด่นชัด

朝 – เช้า

คำเปรียบเปรยภาษาจีนที่ว่า 朝露 zhāo lù หรือ “น้ำค้างยามเช้า” (朝 zhāo) หมายความว่า สิ่งที่สามารถดำรงอยู่เพียงชั่วครู่ชั่วยามเท่านั้น

阵 – ช่วง

การจับหลักกลางวันช่วง (阵 zhèn) สั้น ๆ จะทำให้สมองปลอดโปร่ง ทำงานช่วงบ่ายได้ดี

* 一阵子 yízhènzǐ ช่วงสั้น ๆ

争 – ชิง

ที่เมืองเหมียนหยาง มณฑลเสฉวน มีหมู่บ้านหนึ่งชื่อ หมู่บ้านชิง (争 zhēng) ชัย (争胜村 zhēng shèng cūn)

拯 – ช่วย

ทางการจีนชี้ แม้รัฐบาลจะประกาศขึ้นค่าเงินหยวน แต่ก็ไม่สามารถช่วย (拯 zhěng) เศรษฐกิจของอเมริกาได้

指 – ชี้

ป้ายจราจรมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ป้ายชี้ (指 zhǐ) กับป้ายห้าม

* 指示牌 zhǐ shì pái ป้ายชี้

* 禁止牌 jìn zhǐ pái ป้ายห้าม

志 – ชั่ง

มีคำพ้องเสียงที่แปลว่า ชั่ง คือ 称 อ่านว่า เชิง (chēng) ในภาษาพูด นอกจากจะพูดว่า เชิงแล้ว ยังมีอีกคำหนึ่งที่แปลว่า ชั่ง ก็คือคำว่า 志 (zhì)

*志一志 zhì yì zhì ชั่งดูหน่อย

咒 – แห้ง

การสาปแห้ง (咒 zhòu) โดยการเผาพริกเผาเกลือได้รับอิทธิพลมาจากฮินดูโบราณ มีหลักฐานปรากฏในหนังสือชื่อ “พิชัยสงครามฮินดูโบราณ”

助 – ช่วย

โครงการแห่งความหวังของจีนได้ช่วย (助 zhù) ให้เด็ก ๆ ที่สูญเสียโอกาสทางการศึกษาได้กลับเข้าโรงเรียนอีกครั้ง

*希望工程 (โครงการแห่งความหวัง) เป็นโครงการที่ระดมเงินทุนเพื่อช่วยเหลือทางการศึกษาให้กับเด็กยากจน

庄 – ชุมชน

โจวจง (周庄 Zhōuzhuāng) เป็นชุมชน (庄 zhuāng) โบราณในสายธาราที่มีชื่อเสียงของเจียงหนาน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน ตั้งอยู่ในมณฑลเจียงซู ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1086

撞 – ชน

อุบัติเหตุทางถนนของจีนที่เกิดจากการเฉี่ยวชน (撞 zhuàng) ของยานพาหนะคิดเป็น 20% ของโลก

字 – ชื่อ

ชื่อ (字 zì) ของชาวจีนในสมัยก่อนมี 3 ส่วน คือ แซ่ ชื่อ และชื่อรอง ปัจจุบันไม่มีชื่อรองแล้ว เหลือเพียงแซ่และชื่อ

*姓 (xìng) แซ่/名 (míng) ชื่อ/字 (zì) ชื่อรอง

租 – เช่า

คำที่ใช้เรียก “แท็กซี่” ในภาษาจีนแต่ละที่ต่างกัน ที่แผ่นดินใหญ่เรียกว่า “รถให้เช่า” (出租车 chūzū chē) ที่ได้หันเรียกว่า “รถมิเตอร์” (计程车 jìchéng chē) ฮองกงเรียกทับศัพท์ว่า ดีชื่อ (的士 dī shì) ชาวจีนในสิงคโปร์และมาเลเซียเรียกทับศัพท์ว่า เตอชื่อ (德士 dé shì)

租 – แห้ง
การสาปแห้ง (诖 zǔ) ของคนจีนในสมัยก่อนเป็นการขอให้เทพเจ้าลงโทษผู้กระทำความผิด แต่ปัจจุบันมักใช้กับการแข่งให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน

笮 – เชือก

สะพานที่ใช้เชือก (笮 zé) ร้อยไม้ไผ่ ซึ่งระหว่างสองฝั่งแม่น้ำที่ยาวที่สุดคือ สะพานอานเหลียน (安澜桥 ān lán qiáo) ในมณฑลเสฉวน

佐 – ช่วย

สำนักพิมพ์รับสมัครพนักงานช่วย (佐 zuǒ) พิสูจน์อักษรจำนวนมาก โรงพยาบาลก็รับสมัครพนักงานช่วยเหลือ (佐理 zuǒlǐ) ผู้ป่วยจำนวนมากเช่นกัน

祚 – โชค

ผีเสื้อ หรือ ปู่เสี่ยวะเป็นสัตว์ในตำนานที่เล่าว่ากินอย่างเดียว ไม่ถ่าย จึงนิยมบูชา เชื่อว่าเป็นสัตว์นำโชค (祚 zuò)

凿 – ซัด แน่ซัด

นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่า การระเบิดครั้งยิ่งใหญ่ หรือ Big Bang เมื่อประมาณ 14,000 ล้านปีมาแล้วเป็นจุดกำเนิดของจักรวาล แต่ยังไม่ทราบแน่ชัด (凿 záo) ว่า Big Bang นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร

*确凿 quèzáo ซัดเจน ซัดแจ้ง

帐 – กระจง

ชนเผ่าชื่อ “เข้อหลุนซุน” เป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งของจีน มีถิ่นฐานอยู่ในเขตมองโกเลีย บ้านเรือนของชนกลุ่มนี้จะสร้างเป็นกระจง (帐 zhàng) ทรงแหลม มีเสาหลักตรงกลางและมีเสาล้อมรอบ 30 เสา คลุมด้วยหนังสัตว์

张 – กาง

ประดับบ้านหรือร้านค้าด้วยเรือใบที่กาง (张 zhāng) ใบเรือออกเป็นสัญลักษณ์ของการออกเดินเรือเพื่อทำการค้า ชาวไทยเชื้อสายจีนถือว่าเป็นสิ่งของมงคลสำหรับการประกอบธุรกิจ

障 – กีด (ขวาง)

ร้านขายแร่แผงลอยที่อยู่ริมถนนกีด (障 zhàng) ขวางทางจราจรมาก เทศกิจกำลังเร่งดำเนินการจัดระเบียบร้านค้า

涨 – เกิน

ภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง มนุษย์เงินเดือนใช้เงินเกิน (涨 zhàng) รายได้ หลายคนต้องพึ่งพาบัตรเครดิตและเงินกู้ยืมในระบบ

*钱花涨了 qián huā zhǎng le ใช้เงินเกิน

招 – กวัก

พระสังกัจจายน์ปางกวัก (招 zhāo) มือเป็นรูปเศียรพญานาคที่เชื่อว่าจะนำความสุขมาสู่ผู้บูชา

*招手佛 zhāo shǒu fó พระสังกัจจายน์ปางกวักมือ

奢 – กลัว

เสียงปิ่นของนายพรานทำให้สรรพสัตว์หวาดกลัว (奢 zhé) ไม่กล้าออกมาหาอาหารกินตามธรรมชาติ

镇 – กด

ยาเสพติดประเภทกด (镇 zhèn) ประสาทจะออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลางในสมองที่ควบคุมความรู้สึก ทางกรมแพทย์ใช้บรรเทาอาการเจ็บปวด

枝 – กิ่งไม้

เมื่อฤดูฝนมาถึง ต้นไม้ก็ผลิดอกออกผล แผ่ขยายกิ่งก้าน (枝 zhī) สาขาเขียวชอุ่มทั่วทั้งป่า

掀 – เก็บ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจีนเก็บ (摭 zhí) รวบรวมวัตถุโบราณขึ้นสำคัญของประเทศไว้มากมาย
*摭拾 zhí shí เก็บรวบรวม

窒 – กีด (ขวาง)

ก่อนฤดูฝนจะมาถึง ประชาชนร่วมแรงร่วมใจกันขุดลอกคลอง กำจัดขยะที่จะกีด (窒 zhì)
ขวางทางน้ำไหลเพื่อป้องกันน้ำท่วม

*窒塞 zhì sāi กีดขวาง

中 – กลาง

ชาวจีนเชื่อว่าประเทศจีนเป็นจุดศูนย์กลาง (中 zhōng) ของโลก จึงเรียกตัวเองว่า จงกั๋ว คำว่า 中
แปลว่า ตรงกลาง เมื่อรวมกับคำว่าประเทศก็แปลว่า “ประเทศกลาง”

轴 – แกน

ถนนแกน (轴 zhóu) กลางของกรุงปักกิ่งเริ่มจากทิศใต้ จากจุดประตูหย่งตั้งไปถึงทิศเหนือจุดจงกู่
โหลว ความยาวทั้งสิ้น 7.8 กิโลเมตร นับเป็นสัญลักษณ์ของกรุงปักกิ่งมาตั้งแต่สมัยหมิงและชิง

*北京中轴线 Běijīng zhōngzhóu xiàn ถนนแกนกลางของกรุงปักกิ่ง

帚 – ไม้กวาด

จากปัญหาทรัพยากรธรรมชาติที่ลดลง ปัจจุบันตามบ้านเรือนจึงใช้ไม้กวาด (帚 zhǒu) สังกะสี
จากเส้นใยพลาสติกแทนไม้กวาดดอกหญ้าอย่างแต่ก่อนแล้ว

胃 – เกราะ

การทำงานครมในสมัยโบราณ ทหารจะขี่ม้าออกรบ อาวุธที่ใช้คือ หอกและดาบ จึงต้องสวมใส่ชุดเกราะ
(胃 zhòu) ป้องกันการฟันหรือแทงของฝ่ายข้าศึก ทำจากโลหะก็มี ทำจากหยกก็มี

逐 – กวด

ตำรวจไล่กวด (逐 zhú) จับคนร้าย

注 – กรอก

โรงฆ่าสัตว์ในประเทศจีนใช้วิธีกรอก (注 zhù) น้ำจันสัตว์ตาย สร้างกระแสต่อต้านจากกลุ่มพิทักษ์
สัตว์อย่างมาก

贮 – เก็บ

ยาสมุนไพรจีนเป็นยาที่ได้มาจากพืช สัตว์ และแร่ธาตุ ควรเก็บ (贮 zhù) ไว้ในที่แห้ง หากมีความชื้น
อาจขึ้นราและเสื่อมคุณภาพได้

筑 – ก่อ

ในบรรดาสถาปัตยกรรม (筑 zhù) สร้างที่ใหญ่ที่สุดในโลก 10 อันดับ 5 ใน 10 เป็นสิ่งก่อสร้างของประเทศจีน
ได้แก่ สถาปัตยกรรมกรุงปักกิ่ง เขื่อนซานเสี่ย พระราชวังต้องห้าม กำแพงเมืองจีน และเขตพัฒนาใหม่ผู้ตงแห่งเมือง
เซียงไฮ้

爪 – กรง (เล็บ) กีบ

ท่าทรง (爪 zhuǎ) เล็บเหยี่ยวเป็นหนึ่งในกระบวนท่ากังฟูของจีน

转 – (วก) กลับ

หลังจากที่ราคาทองคำเริ่มสูงขึ้น นักลงทุนก็หันกลับ (转 zhuǎn) มาสนใจการลงทุนในตลาดทองคำอีกครั้ง

追 – กวด จับ

มีคำพูดขอดิตของหนุ่มจีนว่า “จับ (追 zhuī) สาวน้อยง่าย จับสาวใหญ่ยิ่งง่ายกว่า”

奏 – (ก่อให้เกิด) เกิด

การใช้ความรุนแรงของรัฐบาลในการปราบปรามผู้ประท้วงไม่เกิด (奏 zòu) ผล รัฐบาลจึงหันมาใช้วิธีการเจรจา

*奏效 zòuxiào เกิดผล

阻 – กีด

พระราชบัญญัติทางหลวงมาตราที่ 38 คือ ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง แชนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีด (阻 zǔ) ขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะ

掇 – กด

การนวดกด (掇 zù) จุดฝ่าเท้าเป็นภูมิปัญญาการนวดแผนไทย

择 – เลือก

คนหนุ่มสาวในสังคมจีนปัจจุบันมุ่งมั่นทำงานจนไม่มีเวลาหาคู่ บริษัทจัดหาคู่จึงจัดกิจกรรมเลือกคู่ โดยนัดคนโสดมางานเพื่อให้มีโอกาสได้รู้จักกัน แต่คนหนุ่มสาวกลับไม่มีเวลามาเอง คนที่ทำงานส่วนใหญ่เป็นพ่อแม่ มาร่วมงานเพื่อเลือก (择 zé) คู่ให้ลูก

*古音 /gɿlaag/